

Република Србија
УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
Бр.04 – 1780/1
24.09.2020. године

На основу члана 120. Статута Економског факултета у Нишу („Билтен Факултета бр. 182/2011), Наставно-научно веће Факултета на VIII седници одржаној 24.09.2020. године донело је

О Д Л У К У
о усвајању Извештаја о самовредновању на Економском факултету у Нишу за 2020. годину

I

Усваја се Извештај о самовредновању на Економском факултету у Нишу за 2020. годину.

II

Извештај о самовредновању на Економском факултету у Нишу за 2020. годину је саставни део ове одлуке.

Одлуку доставити: Универзитету у Нишу, продекану за наставу, Служби за опште послове и архиви Факултета.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,

Проф. др Тадија Ђукић

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ**

**ИЗВЕШТАЈ О
САМОВРЕДНОВАЊУ
2020.**

Ниш, 2020.

Процес самовредновања на Економском факултету у саставу Универзитета у Нишу спроведен је на основу „Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа“ усвојеног од стране Националног савета за високо образовање, обављених анализа испуњености успостављених стандарда за самовредновање као и оцењивања квалитета ове високошколске установе. Самовредновање је спроведено на начин и по поступку прописаном општим актом ове високошколске установе, односно „Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу“.

Форма извештаја о самовредновању структурирана је у складу са „Стандарди и упутства за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма“, публикованог од стране НАТ-а. За све разматране стандарде самовредновања и оцењивања квалитета високошколских установа (стандарди 1-15), предложене су мере побољшања квалитета, а коначно је дата оцена испуњености стандарда квалитета како појединачно за студијске програме, тако и за Факултет. Овим извештајем су представљене све релевантне чињенице од значаја за функционисање Факултета, посебно оне који се односе на квалитет образовног процеса и квалитет научноистраживачког рада. Предметни извештај омогућава унапређење делатности рада Факултета, а првенствено научно-истраживачког рада, у процесу сагледавања слабости и повољних елемената, а све у циљу формирања предлога и планираних мера побољшања.

У поступку припреме Извештаја о самовредновању учествовали су сви релевантни органи, тела и службе Факултета. Такође, коришћени су разноврсни извори и методи за прикупљање података, примерени овом типу истраживања: анализа службене документације, анкетање, SWOT анализа и др.

Аналізу прикупљених података и текст Извештаја о самовредновању урадила је Комисија за обезбеђење квалитета, на основу одлуке Наставно-Научног већа Економског факултета Универзитета у Нишу.

У овом циклусу самовредновања, Комисија за обезбеђење квалитета руководила се сличном али детаљније развијеном методологијом из првог циклуса самоевалуације 2011. године, другог циклуса самоевалуације 2013. године, као и трећег циклуса самоевалуације 2017. године. Анализе су се заснивале на праћењу промена раније установљених параметара и поређењу података са ранијим резултатима, као и на неким новим параметрима.

Извештај о самовредновању се састоји из следећих делова:

- Основни подаци о Економском факултету у саставу Универзитета у Нишу;
- Процена испуњености стандарда квалитета и препоруке унапређења;
- Документи (дати у прилозима) на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Економски факултет у Нишу је високошколска установа у саставу Универзитета у Нишу, која у обављању своје делатности обједињује образовни и научноистраживачки рад као компоненте јединственог процеса високог образовања. Факултет је основан Законом о изменама и допунама Закона о универзитетима (Службени Гласник НРС бр.23/1960 од 18.05.1960.). Оснивач Економског факултета у Нишу је Република Србија. До 1970. године био је у саставу Правно - економског факултета у Нишу, а потом се издваја у самосталну високошколску институцију.

Табела бр. 1. Основни подаци о Економском факултету

Власничка структура	државна
Седиште	Ниш, општина Медијана, улица Трг Краља Александра Ујединитеља бр.11.
Телефон	381 18 528 601
Факс	381 18 523 268
Web адреса	http://ЕкнФак.Ни.ак.Срб http://www.eknfak.ni.ac.rs
Е-пошта:	11811@екнфак.ни.ак.срб ekonomski @ eknfak.ni.ac.rs
ПИБ (жиро рачун)	100667088
Делатност факултета:	Област науке – друштвене науке, Гране науке – економија, Научне дисциплине – економске.
Декан	Проф. др Тадија Ђукић 13.04.2018. Одлуком о избору декана бр. 04-698 Контакт телефон: 381 18 528 601, Е-пошта: tadija.djukic@eknfak.ni.ac.rs

Од 1960. године, тј. од када Економски факултет постоји као самостална високошколска установа, до 01.10.2019. године на Факултету је звање дипломирани економиста стекло 13.549 српских држављана и 8 страних држављана; магистарски рад одбранило 177 магистара економских наука, а докторску дисертацију одбранило 194 доктора економских наука. Прва генерација студената која студира према одредбама Болоњске декларације и према новом Наставном плану и програму уписана је на Економски факултет школске 2007/2008. године. До 01.10.2019. године основне академске студије завршило је 2487 студената, а мастер академске студије завршило је 1033 студената.

Према броју студената (Табела бр. 2), кадровском потенцијалу (Табела бр. 3) и осталим ресурсима (Табела бр. 4), Економски факултет у Нишу је препознатљива и респектабилна високошколска установа у Србији и окружењу.

Табела бр. 2. Број студената по врстама студија на Економском факултету у Нишу на почетку школске 2019/2020

Студије	Број студената
Основне академске студије	2261
Мастер академске студије	180
Докторске студије	69
Укупно сви студенти	2510

На основу евиденције и извештаја Службе за наставна и студентска питања у Табели 2 дат је сумарни приказ броја активних студената на свим нивоима студија на Економском факултету у Нишу у школској 2019/2020 години. Студенти којима је истекао апсолвентски стаж и неактивни студенти нису урачунати у наведени број студената.

Табела бр. 3. Кадровски ресурси Економског факултета у Нишу – наставници и сарадници

Број наставника	Предавачи	Професори стр.студ.	Доценти	Ванредни професори	Редовни професори
Са пуним радним временом	2		10	8	39
Са непуним радним временом	0		0	0	1
Укупан број	2		10	8	40
Укупан број наставника	58				
Укупан број предавача	2				
Број сарадника	Сарадници у настави	у	Асистенти	Лектори и виши лектори	
Са пуним радним временом	2		-	-	
Са непуним радним временом	-		-	-	
Укупан број сарадника	2		-	-	

Табела бр. 4: Остали ресурси Економског факултета у Нишу

Простор, укупна расположива квадратура	7219 m ²
Сопствени простор, укупна квадратура	7219 m ²
Укупан број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес	12811 (књиге, монографије, уџбеници)
Укупан број рачунара и лап-топова	178

У циљу праћења савремених тенденција у развоју високог образовања и економске науке, Економски факултет у Нишу је перманентно мењао свој Наставни план и наставне програме, усвајао нову уџбеничку литературу, обогаћивао библиотечки фонд и вршио пријем нових сарадника. Ради усклађивања Наставног плана са болоњским процесом и Законом о високом образовању, који је донет септембра 2005. године, Економски факултет у Нишу је приступио редизајну свог наставног плана, односно

изради нових студијских програма. Главни циљ нових студијских програма је укључивање Економског факултета у Нишу у јединствени европски образовни простор. У школској 2006/2007 год. Факултет је усвојио нови Наставни план са четири студијска програма. Наставни план Економског факултета у Нишу конципиран је на савременим основама, по угледу на наставне планове факултета економије и менаџмента земаља са развијеном тржишном привредом. Академске студије су организоване по систему 4 + 1 + 3 (4 године основне академске студије, 1 година мастер академске студије и 3 године докторске студије).

Према акредитацији из 2006/2007. године, студијски програми на основним академским студијама били су: 1. *Опита економија*, 2. *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање*, 3. *Финансије, банкарство и осигурање*, 4. *Пословно управљање*. На студијском програму *Пословно управљање* настава се одвија на четири модула: а) Менаџмент предузећа, б) Маркетинг, ц) Међународни менаџмент, д) Менаџмент у туризму. Завршетком наставних активности на основним академским студијама, студенти стичу одговарајуће академско звање у складу са Законом о високом образовању и добија диплому о високом образовању. Основне академске студије настављају се једногодишњим мастер академским студијама. Мастер академске студије остваривале су се у оквиру једног студијског програма *Економија* са осам модула: 1. *Опита економија*, 2. *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање*, 3. *Финансије, банкарство и осигурање*, 4. *Менаџмент предузећа*, 5. *Маркетинг*, 6. *Међународни менаџмент*, 7. *Менаџмент у туризму* и 8. *International business development*. Докторске студије организоване су се на једном студијском програму – *Економија*, у оквиру четири модула: *Макроекономија*, *Рачуноводство*, *Финансије и банкарство*, *Пословно управљање*.

У школској 2012/2013 Економски факултет је приступио реакредитацији својих студијских програма на свим нивоима студија. Одлуком Наставно-научног већа Факултета од 27.02.2013. године усвојени су редизајнирани Наставни планови за све студијске програме на основним академским, мастер академским и докторским студијама. На Факултету је задржан исти систем организације студија 4 + 1 + 3, исти називи и број студијских програма и модула као и у предходном циклусу акредитације. У редизајнираном Наставном плану отклоњени су недостаци уочени у претходном Наставном плану из 2006/2007 године. На основним академским студијама дошло је измене распореда предмета по семестрима да би се побољшала вертикална повезаност предмета по годинама студирања. Коригована је структура предмета како би се избегла преклапања наставних области на предметима. Називи неких предмета замењени су адекватнијим и препознатљивијим именима. Иновирана је нова и актуелна литература. У складу са кадровским јачањем Факултета између два циклуса акредитације на мастер академским студијама повећана је лепеза изборности предмета увођењем нових наставних дисциплина и предмета. Ново уведени предмети побољшали су профилисанос модула на мастер академским студијама. Исти принцип примењен је и на докторским студијама. Због слабог интересовања студената, на шта је пре свега утицала лоша материјално финансијска ситуација студената, Економски факултет је одустао од реакредитације модула *International business development* на мастер академским

студијама у овом циклусу акредитације.

Школске 2019/2020. године на *основним академским студијама* акредитована су два студијска програма: 1. Економија (240 ЕСПБ, 4 године, 8 семестара) и 2. Економија 180 (180 ЕСПБ, 3 године, 6 семестара) и један студијски програм на мастер академским студијама са истоименим називом *Економија*. Студијски програм *Економија* на основним академским студијама састоји се од седам модула - Економија и јавно управљање; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму.

Мастер академске студије трају 1 годину (2 семестра) и одвијају се на једном студијском програму – Економија са 7 модула и то: Општа економија; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму. Студије на овом програму трају 1 годину (2 семестра) и носе укупно 60 ЕСПБ, што са претходно остварених 240 ЕСПБ на основним академским студијама чини укупно 300 ЕСПБ. Студенти мастер академских студија одбраном мастер рада стичу звање мастер економисте и диплому другог степена високог образовања, 7.1 ниво. По завршетку ових студија студент може уписати докторске академске студије.

Студијски програми на свим нивоима студија су акредитовани од стране Националног акредитационог тела. По основу акредитације студијских програма Факултет је добио дозволу за рад, која се у Министарству просвете води под бројем 612-00-00136/2010-04, затим под бројем 612-00-00684/2013-04, као и Решење о измени и допуни дозволе за рад 612-00-00136/2010-04, које се у Министарству просвете води под бројем 612-00-02067/2016-06.

У оквиру Економског факултета у Нишу до школске 2006/2007 године егзистирао је Институт за економска истраживања. Овај институт је након тога прерастао у Центар за економска истраживања. Центар за економска истраживања своју делатност усмерио је у правцу реализације пројеката које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, као и пројеката које финансирају локалне самоуправе и међународне организације и институције. Центар се бави пружањем консултативних услуга и организовањем саветовања и инструктивних семинара. Центар за економска истраживања остварује сарадњу са економским факултетима из: Венеције (Италија), Софије и Свиштова (Бугарска), Клермон Ферана и Нансија (Француска), Москве, Белгорода и Краснодара (Русија), Доњеца (Украјина), Кракова и Жешњова (Пољска), Бања Луке, Источног Сарајева, Тузле и Бијељине (Босна и Херцеговина), Скопља и Тетова (Македонија), Подгорице (Црна Гора), Загреба и Ријеке (Хрватска), Ларнаки (Кипар), Риге (Летонија) и др.

Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије бр. 660-01-001581/2016-14 од 31.01.2017. године, Економски факултет у Нишу је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности.

Мисија

Мисија Економског факултета Универзитета у Нишу је да, као реномирана и референтна образовно-научна установа у региону, организује, спроводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања економиста и менаџера, развија научно-истраживачки и стручни рад у областима економских и других друштвено-хуманистичких наука, у складу са највишим стандардима квалитета, дајући тиме допринос развоју економског система, економске науке и економске струке и просперитету друштвене заједнице. Као један од најстаријих факултета Универзитета у Нишу и Економски факултет је установа са високом репутацијом и традицијом у земљи и региону. Економски факултет у Нишу је опредељен да својим деловањем активно и адекватно доприноси развоју науке и образовања у Републици Србији.

Визија

Визија Економског факултета Универзитета у Нишу огледа се у достизању максималног нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, кроз перманентно унапређивање целокупне делатности и развијање културе квалитета, што ће омогућити да Факултет постане препознатљива, модерна и атрактивна високошколска институција у земљи и ширем окружењу, упоредива са институцијама сличног профила и капацитета, која ужива поверење студената, послодаваца, оснивача, локалне самоуправе и друштва у целини. Како сарадња академских институција представља основу за унапређење квалитета образовања и науке, Економски факултет је опредељен да негује дух академског заједништва и сарадње, и да тежи интеграцији у јединствен европски образовни простор, где ће настојати да потврди своју репутацију значајне и савремене високошколске институције.

Прилози:

[0.1. Уверење о акредитацији](#)

[0.2. Дозвола за рад са допуном](#)

[0.3. Одлука о именовану органа пословођења](#)

[0.4. Одлука о образовању Комисије за обезбеђење квалитета](#)

СТАНДАРДИ И УПУТСТВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

- [Стандард 1:](#) Стратегија обезбеђења квалитета
- [Стандард 2:](#) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- [Стандард 3:](#) Систем обезбеђења квалитета
- [Стандард 4:](#) Квалитет студијског програма
- [Стандард 5:](#) Квалитет наставног процеса
- [Стандард 6:](#) Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
- [Стандард 7:](#) Квалитет наставника и сарадника
- [Стандард 8:](#) Квалитет студената
- [Стандард 9:](#) Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- [Стандард 10:](#) Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- [Стандард 11:](#) Квалитет простора и опреме
- [Стандард 12:](#) Финансирање
- [Стандард 13:](#) Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- [Стандард 14:](#) Систематско праћење и периодична провера квалитета
- [Стандард 15:](#) Квалитет докторских студија

[**ТАБЕЛЕ**](#)

[**ПРИЛОЗИ**](#)

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Економски факултет је високошколска установа у саставу Универзитета у Нишу и сходно томе налази се у систему квалитета истог Универзитета. Стратегија обезбеђења квалитета, као стратешки развојни документ у области обезбеђења квалитета, на високошколским установама у саставу Универзитета, утврђује стратешка опредељења и основне приоритете у области високог образовања, као и начине њиховог остваривања.

Основно опредељење Факултета је, пре свега, квалитет у свим сферама његовог деловања и компарација са најбољима, уз стална побољшања, кроз континуиране активности успостављања и сталног унапређења културе и нивоа квалитета.

У складу са Стандардима усвојеним од стране Националног савета за високо образовање, као и на основу искустава стечених на пројектима у земљи и иностранству везаних за поступак обезбеђења квалитета, Економски факултет у Нишу је у протеклом периоду усвојио низ аката, који прописују правила и процедуре за обезбеђење и проверу квалитета у свим областима рада на Факултету. Темељ свих тих бројних аката су два стратешка документа: Стратегија обезбеђења квалитета и Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу. Основни принципи на којима се заснива Стратегија проистичу из докумената као што су, уз Закон о високом образовању и Статут Економског факултета у Нишу, Лисабонска конвенција из 1997. године и Болоњска декларација из 1999. године.

Стратегијом обезбеђења квалитета дефинишу се политика и опредељење Факултета за обезбеђење организационе културе квалитета у свим областима наставног процеса и рада на Факултету. Стратегија обезбеђења квалитета је стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања на Економском факултету у Нишу. Овом Стратегијом дефинишу се основни приоритети у области обезбеђења квалитета као и начин њиховог остваривања.

На тај начин је створена основа за регулацију која се односи на квалитет и његово обезбеђење, а која је извршена Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу, на основу кога је донет сет Стандарда и процедура у свим релевантним областима рада на Факултету.

Савет Економског факултета је на предлог декана Економског факултета усвојио Стратегију обезбеђења квалитета, која је стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања на Економском факултету у Нишу. Такође, усвојен је и Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу. Ова два документа су доступна јавности на интернет страници Економског факултета <http://www.eknfak.ni.ac.rs>.

Економски факултет Универзитета у Нишу остварује циљеве и испуњава захтеве постављене Стандардом 1, јер има усвојену Стратегију обезбеђења квалитета, која садржи све потребне елементе за обезбеђење и унапређење квалитета наставног, научноистраживачког и стручног рада. Стратегија обезбеђења квалитета је усвојена од стране стручних органа Факултета. Стратегија је и у штампаном и електронском облику доступна јавности.

Усвајањем Стратегије, Факултет се определио да перманентно прати и уважава нове идеје, принципе и трендове у развоју европског високошколског образовања, настојећи да својим квалитетним радом допринесе изградњи друштва знања, одрживом развоју заједнице, развијању концепта доживотног учења и промовисању универзалних вредности и циљева савременог универзитетског образовања.

Имплементација и развој система управљања квалитетом засновани су на проактивном приступу, што подразумева укључивање свих запослених на Факултету у креирање и реализацију Стратегије, као и пуну партиципацију студената.

б) SWOT анализа елементастандарда 1

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Доношење Стратегије обезбеђења квалитета и усвајање Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (++++) • Факултет спроводи усвојену Стратегију обезбеђења квалитета, која представља развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања (++++) • Формирана је Комисије за обезбеђење квалитета (++++) • Дефинисане су области обезбеђења квалитета (++++) • Стручност наставника и сарадника (++++) • Дефинисани су дугорочни циљеве и области за праћење и унапређивање квалитета (++) • Факултет има солидну институционалну организацију, функционише ефикасно, и има потребне ресурсе за спровођење континуираног праћења и унапређења квалитета (+) 	<ul style="list-style-type: none"> • Амбициозност Стратегије обезбеђења квалитета и неусаглашеност са тренутним стањем у научном и образовном систему (+) • Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета нису предвиђене краткорочне активности и поступаци за побољшање квалитета наставног и образовног процеса (+) • Недовољна заинтересованост студената за предлагање мера за побољшање квалитета наставног процеса и анкета (+) • Недовољна мобилност студената (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Континуирано унапређивање система обезбеђивања квалитета (++++) • Промена схватања о начину функционисања Факултета и његовој улози у привреди и друштву (++) • Побољшање односа запослених према 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна децентрализација Србије у области образовања (++) • Нелојална конкуренција приватних факултета (++++) • Недостатак јасне државне политике у домену управљања квалитетом у области

<p>активностима везаним за унапређење квалитета (++)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Укључивање што већег броја наставника и сарадника у едукативне семинаре, посвећене обезбеђивању квалитета (++) • Организација округлих столова или панел дискусија који имају за циљ упознавање шире јавности са функционисањем система за обезбеђивање квалитета на факултетима, проблемима, уоченим недостацима и резултатима у примени стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета (++) 	<p>високог образовања и конкретне подршке државних институција (++)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Неједнак ниво ангажовања и мотивисаности запослених на подизању нивоа квалитета на пословима на којима раде (++)
--	--

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1:

1. Континуирано радити на унапређењу и обезбеђењу квалитета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
2. Укључити и ангажовати остале субјекте у процес обезбеђења квалитета, као што су: управа и стручне службе Факултета, наставници, ненаставно особље и студенти, у циљу побољшања и планирања мера за унапређење система квалитета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. Увести едукацију како наставног, тако и ненаставног особља о значају унапређења и обезбеђења квалитета Факултета.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Потребно је да се у школској 2020/2021. години Стратегија обезбеђења квалитета и Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета преиспитају и евентуално коригују или допуне, да би се обезбедила што боља основа за израду акционих планова у области обезбеђења квалитета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
5. Појачати контролу реализације утврђених стандарда квалитета у свим сегментима обезбеђења квалитета за претходни период.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
6. Институционално јачање органа и тела Факултета у домену управљања квалитетом.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

г) Прилози за стандард 1:

[1.1. Стратегија обезбеђења квалитета Економског факултета у Нишу](#)

[1.2. Одлука о образовању Комисије за обезбеђење квалитета](#)

[1.3. Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу](#)

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Економски факултет у Нишу усвојио је два стратешка документа чији је циљ унапређење квалитета образовног процеса на Факултету. То су:

- *Стратегија обезбеђења квалитета*, која одређује мисију, циљеве, и једанаест мера за обезбеђење квалитета, као и

- *Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу*, којим су уређени начин, мере и поступак самовредновања и оцењивања квалитета рада на Факултету.

Ова два документа су представљала основу за усвајање сета стандарда и поступака за обезбеђење квалитета на Економском факултету у Нишу.

Овом свеобухватном регулативом су унификована, систематизована и међусобно усклађена правила рада и поступања, која потичу из различитих извора, и то како она из законских аката (попут Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета), тако и правила добре академске праксе и устаљена правила и процедуре из делокруга рада стручних служби и наставне подршке Економског факултета у Нишу.

Регулацију и унификовање правила која се односе на квалитет и његово обезбеђење извршила је Комисија за обезбеђење квалитета, а на основу Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, као и на основу Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу. Сет Стандарда и процедура у разним областима рада на Факултету усвојило је Наставно-научно веће Економског факултета.

Факултет је усвојио 11 Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета и то:

- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Службе за наставна и студентска питања;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Службе за опште послове;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Деканата;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Библиотеке;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета организовања научних конференција и научно-стручних скупова;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Службе за финансијска питања;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку избора у наставна звања;

- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка мастер академских студија и израде и одбране завршног - мастер рада;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада - докторске дисертације;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у области јавних набавки.

У анализираном периоду поједини документи су кориговани у складу са потребама унапређења квалитета у разним областима активности факултета. Наставно-научно веће Факултета, на предлог Комисије за обезбеђење квалитета, је у протеклом периоду усвојило измене и допуне следећих докумената:

- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса, и усвојен је документ под новим називом Систем обезбеђења квалитета наставног процеса;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка мастер академских студија и израде и одбране завршног - мастер рада;
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада - докторске дисертације;

Такође, Факултет је спроводио активности на измени документа којима се регулише квалитет, а у циљу побољшања истог. У том смислу, измене су претрпели следећа акта:

- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Центра за економска истраживања Економског факултета;
- Правилник о начину полагања испита на Економском факултету;
- Правилник о упису студената на мастер академске студије Економског факултета;
- Правилника о упису студената на докторске академске студије, поступку полагања квалификационог и пријемног испита и начину рангирања кандидата за упис на докторске академске студије;
- Правилник о издавачкој делатности;
- Правилник о рангирању студената приликом уписа у статус студената који се финансирају из буџета;
- Правилник о вредновању ваннаставних активности студената.

Сви поменути Стандарди и Правилници, као и документ "Стратегија обезбеђења квалитета", представљају јавно публиковане документе и доступни су путем веб сајта Факултета свим студентима, будућим студентима и широј јавности, а са правилима и процедуром рада упознати су и сви запослени на Факултету.

Студентска евалуација врши се помоћу упитника чија су форма, садржина и начин употребе предвиђени унапред усвојеним стандардима. Студентско вредновање врши се крајем сваког семестра за предмете у том семестру и са резултатима студентске евалуације упознаје се Наставно-научно веће (и сваки наставник посебно о својој оцени).

Комисија за обезбеђење квалитета у сарадњи са Деканатом прати резултате оцењивања и пролазности студената по наставним предметима и у случају ванредно ниске или неуобичајено високе пролазности предлаже мере предвиђене Стандардима за обезбеђење квалитета наставног

процеса.

Студентска евалуација један је од основних механизма за анализу квалитета наставе и читавог наставног процеса, као и за анализу услуга које пружају друге службе Факултета.

Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета Економског факултета су доступни јавности на интернет страници Економског факултета <http://www.eknfak.ni.ac.rs/>.

б) SWOT анализа елемената стандарда 2

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Усвојени стандарди и поступци за унапређивање и обезбеђивање квалитета (+++) • Изграђен систем обезбеђивања квалитета на Факултету, као сет унификованих, систематизованих и међусобно усклађених правила рада и поступања (+++) • Добро дефинисан и комплетан правни оквир (+++) • Искуства из примене стандарда и поступка за унапређивање и обезбеђивање квалитета у трогодишњем периоду (++) • Јасно подељене надлежности између субјеката (++) <p>Сва усвојена документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности на интернет страници Економског факултета (http://www.eknfak.ni.ac.rs/).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна усклађеност стандарда за унапређење квалитета студијских програма са потребама (++) • Изостанак подстицајних мера у области управљања и ненаставне подршке побољшању квалитета наставног процеса (++) • Недостатак мотивације свих учесника у процесу обезбеђења квалитета за примену закључака изведених процесом самовредновања (++) • Недовољно често преиспитивање стратегије обезбеђења квалитета (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Растући захтеви за унапређење квалитета факултета (+++) • Стратешко опредељење факултета за континуираним унапређењем квалитета (++) • Повећање коришћења сопствених потенцијала у подизању квалитета студијских програма, наставе и услова рада (+) • Активније учешће свих наставника и сарадника, а не само Комисије за обезбеђење квалитета, у иновирању стандарда и процеса унапређивања квалитета (++) • Активније учешће студената у процесу студентске евалуације, што би подразумевало упознавање студената са разлозима евалуације, као и њеним аутпутом(++)	<ul style="list-style-type: none"> • Процес обезбеђења квалитета се схвата више као обавеза, мање као потреба (све активности су сведене исључиво на оквире прописане законом) (++) • Приметна незаинтересованост студената за учешће у студентским евалуацијама крајем сваког семестра (++) • Неповерање у процес самовредновања и веровање да се њиме не постижу никакве опипљиве промене у квалитету (++) • Недовољна спремност наставника и сарадника на промене (++) • Неки сегменти не зависе у потпуности од самог Факултета, као што су квалитет финансирања и квалитет простора и опреме (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

Сталним унапређивањем Стандарда и поступака за обезбеђење квалитета у анализираном периоду задовољени су критеријуми Стандарда 2. С обзиром да су првобитни Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета на Економском факултету кориговани у складу са потребама наставног процеса, може се закључити да се у претходном периоду водило рачуна о квалитету и унапређењу наставног процеса. Потребно је, такође, у наредном периоду пажљиво пратити његову реализацију и на основу тих искустава извршити потребне корекције и допуне документа. Праћење реализације Стандарда и поступака за обезбеђење квалитета мора бити континуирано. У наредном периоду треба осмислити више конкретних задатака и активности чији би носиоци били студенти, и то студенти који су усмерени на директно праћење и унапређење квалитета наставног процеса, као и они који су усмерени на праћење и унапређење квалитета процеса самовредновања.

Као мере и активности за унапређење квалитета стандарда 2, предлаже се следеће:

1. Увођење редовних ревизија свих донетих општих аката из области обезбеђења квалитета, прикупљањем повратних информација из праксе и одржавањем редовних јавних расправа;

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

2. Дефинисање међусобне контроле субјеката укључених у сам процес обезбеђења квалитета, као и стриктна примена и поштовање донетих општих аката;

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

3. Континуирана едукација субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета;

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

4. Одржавање јавних расправа о постојећим стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, примени донетих закључака у пракси и унапређењу процеса самовредновања;

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

5. Подизање свести наставника, ненаставног особља и студената о важности процеса самовредновања.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 2:

[Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

[Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

[Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора,](#)

[центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе.](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Систем обезбеђења квалитета утврђен је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисана је њихова улога, затим задаци и надлежност, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби Факултета у области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Нормативну делатност заједно са Деканатом и стручним службама Факултета обавља Комисија за обезбеђење и проверу квалитета.

Економски факултет је усвојио статутарне одредбе које се односе на квалитет.

Треће поглавље Статута Факултета посвећено је обезбеђењу квалитета рада Факултета, пре свега, посвећено је унапређењу и развоју студијских програма, наставе и услова рада.

Према Статуту Факултета тело које је задужено за праћење и реализацију обезбеђења квалитета рада на Факултету је Комисија за обезбеђење квалитета која броји пет чланова и њу чине: по један представник са сваке Катедре и студент продекан. Мандат чланова Комисије траје три године.

Наставно-научно веће Економског факултета усвојило је *Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета*, којим се, између осталог, регулишу избори и начин рада Комисије за обезбеђење и проверу квалитета.

Одлуком Наставно-научног већа Економског факултета у Нишу формирана је Комисија за обезбеђење и проверу квалитета.

У претходном периоду, од конституисања Комисије за обезбеђење квалитета до данас, састав Комисије се више пута мењао, у складу са важећим правним нормама.

У актуелни састав Комисије за обезбеђење квалитета на Економском факултету у Нишу Одлуком Наставно-научног већа Факултета изабрани су:

1. Др Наташа Голубовић, редовни професор, представник Катедре за општу економску теорију,
2. Др Тамара Миленковић-Керковић, редовни професор, представник Катедре за пословно

управљање,

3. Др Јелена Станковић, доцент, представник Катедре за рачуноводство, математику и информатику,

4. Др Мирјана Јемовић, доцент, представник Катедре за националну економију и финансије,

5. Тамара Петровић, студент продекан.

Поред опсежне нормативне делатности у утврђеним областима квалитета, Комисија је у сарадњи са Деканатом и осталим службама Факултета, као и са Студентским парламентом вршила перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на презентовање резултата студентске анкете, као и анкете запослених на Факултету, које су пружиле увид у степен задовољства и студената и запослених квалитетом рада и пружених услуга на Факултету.

Наставно-научно веће Економског факултета је на предлог Комисије за обезбеђење и проверу квалитета, усвојило *Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета*.

Стандарди за обезбеђење квалитета садрже одредбе квалитета рада Факултета, којима се обезбеђује остваривање мисије и циљева Факултета. Поступцима за обезбеђење квалитета утврђују се начини за постизање Стандарда за обезбеђење квалитета, који гарантују минимални ниво квалитета рада Факултета.

б) SWOT анализа елемената стандарда 3

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Континуирани рад Комисије за обезбеђење и проверу квалитета (+++) • Комисија у сарадњи са Деканатом, осталим службама Факултета и Студентским парламентом, врши перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на публиковане резултате студентске анкете, као и анкете запослених на Факултету, које су пружиле увид у степен задовољства запослених квалитетом рада и пружених услуга на Факултету (+++) • Научноистраживачки рад који се одвија на Факултету помаже у стварању климе за унапређење квалитета наставе и квалитета рада Факултета (++)	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса и услова рада (+++) • Неки поступци за прикупљање података неопходних за праћење и контролу квалитета сувише су компликовани и захтевају превише времена (++) • Често се јављају проблеми у спровођењу процедура и имплементацији корективних мера (+++) • Велики број испитних рокова оптерећује додатно наставни процес
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Унапређење система обезбеђења квалитета (+++) • Повезивање са другим сродним високошколским установама у циљу размене искуства у побољшању квалитета рада (+++)	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно повезивање студената са колегама с других сродних факултета у циљу размене искустава, везаних за унапређивање квалитета (++) • Ограничене могућности за обезбеђивање финансијских средстава (+)

<ul style="list-style-type: none"> • Могуће је поједноставити и унапредити поступке и процедуре за сакупљање података неопходних за континуирано праћење и евалуацију квалитета (+++) • Боље организовање система обезбеђења квалитета кроз чешће састанке и одређивање циљева (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Могуће је да предложене корективне мере не буду имплементирани на задовољавајући начин (++) • Могуће је да предложене и имплементирани корективне мере не доведу до жељених побољшања (++)
---	---

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

Одредбама Статута Факултета, доношењем нових одговарајућих општих аката Факултета као и наставком рада Комисије за обезбеђење и контролу квалитета испуњен је Стандард 3.

Потребно је континуираним праћењем утврдити да ли постојећи систем за обезбеђење квалитета може да обезбеди успешно спровођење свих поступака у обезбеђењу и провери квалитета, и на основу стечених искустава извршити потребне промене у истом. Истовремено са спровођењем поступака за обезбеђење и проверу квалитета, потребно је наставити са преиспитивањем постојећих и израдом нових процедура система квалитета.

Као мере и активности за унапређење квалитета стандарда 3 предлаже се следеће:

1. Подизање нивоа свести о значају функционисања доброг система обезбеђења квалитета,
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
2. Увођење награда као вида признања и афирмације за активности појединаца и група у области обезбеђења квалитета,
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. Унапређење целокупног система обезбеђења квалитета кроз едукацију запослених и студената,
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Мотивисати студенте да преданије приступе попуњавању анкета које се спроводе електронским путем,
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
5. Потребно је размотрити могућност издвајања финансијских средстава намењених обезбеђењу и унапређењу квалитета.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.

з) Показатељи и прилози за стандард 3:

[Прилог 3.1. Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\).](#)

Наставно-научно веће Факултета образује *Комисију за обезбеђивање и контролу квалитета*, која има за циљ да прати и спроводи програм самовредновања и оцењивања квалитета рада Факултета, у поступку реализације акредитованих студијских програма за све нивое студија. Исто тако, Наставно-научно веће Факултета доноси стандарде и документа потребна за унапређење и развој квалитета свих активности на Факултету.

Комисију за оезбеђење квалитета рада Факултета чине по један представник са сваке Катедре, као и студент продекан. У раду Комисије за обезбеђење квалитета, такође, учествују продекан за наставу и секретар Факултета, без права гласа. Провера испуњења обавеза Факултета у погледу квалитета, врши се у складу са актом о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета. Оцена студената о студијским програмима узима се у обзир у поступку провере квалитета.

Поступак самовредновања и оцењивања квалитета спроводи *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу. Оцену самовредновања усваја Наставно-научно веће Факултета.

Извештај о самовредновању Факултета објављује се на сајту Факултета. Факултет доставља информацију о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета, Комисији за акредитацију и оцену квалитета Републике Србије.

[Прилог 3.2. Списак свих анкета](#)

[Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

Економски факултет је у претходном акредитационом периоду добио акредитацију за шест студијских програма из области економије:

- *Четири студијска програма основних академских студија у трајању од 4 године (240 ЕСПБ)*, и то: 1. Општа економија (на који је одобрен упис 70 студената), 2. Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање (на који је одобрен упис 100 студената), 3. Финансије, банкарство и осигурање (на који је одобрен упис 250 студената) и 4. Пословно управљање (на који је одобрен упис 280 студената). На студијском програму Пословно управљање настава се одвија на четири модула: а) Менаџмент предузећа, б) Маркетинг, ц) Међународни менаџмент и д) Менаџмент у туризму.

- *Студијски програм мастер академских студија у трајању од 1 године (60 ЕСПБ)*, у оквиру кога се настава одвија на седам модула: а) Општа економија, б) Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање, в) Финансије, банкарство и осигурање, г) Менаџмент предузећа, д) Маркетинг, њ) Међународни менаџмент и е) Менаџмент у туризму. За овај студијски програм одобрен је упис 245 студената.

- *Студијски програм докторских студија у трајању од 3 године (180 ЕСПБ)*, у оквиру кога се настава одвија на четири модула: а) Макроекономија, б) Рачуноводство, в) Банкарство и г) Пословно управљање. За овај студијски програм одобрен је упис 35 студената.

Сенат Универзитета у Нишу је својим одлукама усвојио студијске програме Економског факултета, који су доступни јавности на интернет страници Факултета, <http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Studije.php>. Одлука о акредитацији наведених студијских програма доступна је на интернет страници Факултета, <http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/2014/Akreditacija.pdf>. У анализираном периоду није дошло до измена првобитно усвојених студијских програма на основним, мастер и докторским студијама.

У циљу припреме за нови циклус акредитације Наставно-научно веће Факултета на својој седници одржаној 28.03.2019. године формирало је Комисију за акредитацију (Одлука ННВ бр. 04-711 од 2.03.2019. године). Одлуком Наставно-научног већа Факултета бр. 04-1030/3 од 25.04.2019. године и Сената Универзитета у Нишу број 8/16-01-008/19-009 од 21.10.2019. године усвојени су студијски програми на основним и мастер академским студијама. На основним академским студијама усвојена су два студијска програма: 1. Економија (240 ЕСПБ, 4 године, 8 семестара) и 2. Економија 180 (180 ЕСПБ, 3 године, 6 семестара). За наведене студијске програме Економски факултет у Нишу званично је добио решење о акредитацији од стране Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (НАТ).

Студијски програм *Економија* конципиран је у складу са Законом о високом образовању и Болоњском декларацијом. Основне академске студије у оквиру студијског програма трају четири године (8 семестара). Са завршетком основних академских студија студент остварује 240 ЕСПБ. Студенти који су дипломирали на студијском програму Економија стичу звање дипломираног економисте и диплому првог степена високог образовања, 6.2 ниво. Након основних академских студија, студент може уписати дипломске академске студије (мастер) у трајању од једне године (2 семестра, 60 ЕСПБ). Студијски програм Економија на основним академским студијама састоји се од седам модула – Економија и јавно управљање; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму.

Основне академске студије у оквиру студијског програма *Економија 180* трају три године (6 семестара). Са завршетком основних академских студија студент остварује 180 ЕСПБ. Након основних академских студија, студент може уписати мастер академске студије у трајању од две године (4 семестра, 120 ЕСПБ). Студенти који су дипломирали на студијском програму Економија 180 стичу звање економисте и диплому првог степена високог образовања, 6.1 ниво.

Мастер академске студије изводе се у оквиру једног студијског програма Економија са 7 модула: Општа економија; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму. Студије на овом програму трају 1 годину (2 семестра) и носе укупно 60 ЕСПБ, што са претходно остварених 240 ЕСПБ на основним академским студијама чини укупно 300 ЕСПБ. Студенти мастер академских студија одбраном мастер рада стичу звање мастер економисте и диплому другог степена високог образовања, 7.1 ниво. По завршетку ових студија студент може уписати докторске академске студије.

Докторске академске студије организују се у оквиру поменута четири модела. У току је припрема документације за акредитацију докторских академских студија у оквиру студијског програма Економија за нови акредитациони циклус.

а.1. Механизми праћења квалитета студијских програма

Структура, садржина, услови и начини остваривања студијских програма у потпуности су усклађени са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета у Нишу и Статута Факултета. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, на бази претходних предлога надлежних катедри. Тиме се обезбеђује да у доношењу студијских програма Економског факултета у Нишу учествују сви наставници и сарадници факултета, као и представници студената. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета у Нишу. Реализација студијских програма изводи се у складу са дефинисаним Стандардима за акредитацију студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање.

Факултет редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује: циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе; структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина; квалитет извођења наставе; методе провере знања и начин оцењивања; радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова; исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања. За праћење, оцењивање и унапређење квалитета студијских програма одговорни су Комисија за обезбеђење квалитета, Катедре и Наставно-научно веће Факултета. Факултет обезбеђује учешће студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента, студентских организација и кроз учешће представника студената у раду Наставно-научног већа, Комисије за обезбеђење квалитета и других паритетних органа Факултета, као и кроз анкетање студената о квалитету Факултета. Факултет спроводи следеће анкете студената: 1.анкету о квалитету наставног процеса (Упитник 1); 2.анкету о квалитету студијског програма и услова рада (Упитник 2 и Упитник 3); 3. друге анкете у складу са стандардима за акредитацију и Правилником о самовредновању Факултета.

Вредновање квалитета студијских програма Факултет врши оценом *квалитативних* и *квантитативних* показатеља. Када су у питању *квалитативни показатељи* Факултет оцењује оспособљеност студената за укључивање у радни процес и примену стечених знања и вештина; стварлачки начин размишљања и праћење достигнућа економске науке и струке; оспособљеност студената за самосталан и тимски рад, целоживотно учење и професионално напредовање. Оцена квалитативних показатеља утврђује се анкетањем студената на студијском програму коју Факултет спроводи једном годишње. За оцену квалитета студијског програма основних и мастер академских студија студенти попуњавају Упитник 2, док се оцена квалитета студијског програма докторских академских студија врши попуњавањем Упитника 3 у прилогу Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/pravilnik_o_samovrednovanju.pdf). У оквиру упитника студенти се на скали од 1 до 5 изјашњавају у односу на следећу групу питања: Исходи учења и квалитет наставног процеса; Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, Квалитет управљања факултетом и квалитет ненаставне подршке; Квалитет простора и опреме и Улога студената у самовредновању и провери квалитета. Попуњени упитници основ су за састављање Извештаја о квалитету студијског програма основних, мастер и докторских академских студија, који се разматрају и усвајају на Факулету и Универзитету једном годишње. У односу на школску 2017/2018. годину укупна средња оцена по групама питања је побољшања, при чему су највеће оцене забележене код исхода учења и квалитета наставног процеса, квалитета уџбеника, као и квалитета управљања факултетом и ненаставне подршке. Приметно је и значајно побољшање средње оцене по питању улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Поред оцене студијског програма, студенти попуњавају и Упитник 1 у којем дају оцене како предмета (садржаја, обима материје на предавањима или вежбама, прилагодљивости или доступности литературе) тако и самих наставника и сарадника (залагање, труд, разумљивост излагања, начин комуникације). Предмет оцене је и објективност оцењивања током наставе и на завршном испиту. У циљу процене оптерећења студената Упитником је предвиђена самоевалуација радног оптерећења студената. Овим путем се процењује време предвиђено за савладавање програма појединих предмета, ефикасност предвиђених метода учења, као и обим и квалитет доступне литературе. Добијени резултати анкета користе се за анализу квалитета наставног процеса, наставника и сарадника. На састанцима катедри анализирају се резултати анкета и разматрају мере које је неопходно предузети ради даљег унапређења наставног процеса и самих студијских програма.

Као *квантитативне показатеље* квалитета студијских програма, Факултет узима у обзир: просечно трајање студија и просечну оцену, релативни однос броја дипломираних студената и броја студената уписаних у прву годину студија, релативни однос броја студената на буџету и броја самофинансирајућих студената, број студената којима је престао статус студента, односно којима мирује статус, просечно време од дипломирања до запошљавања и др.

Анализа укупног броја уписаних студената у текућој и претходне 2 школске године показује да је укупан акредитован број студената на основним академским студијама Факултета 2800 (700x4). У односу на укупан акредитован број студената основних академских студија, у школској 2017/18 уписано је укупно 2508 студената, у школској 2018/19 уписано је укупно 2405 студената и у школској 2019/20 уписано је укупно 2261 студената. Број и проценат дипломираних студената, у односу на број уписаних студената, у претходне три школске године у оквиру акредитованог програма основних академских студија показује следеће резултате. Наиме, у школској 2016/17 години, уписано је 417 студената, а до 30. 09. исте године је дипломирало 332 студента, што представља 80%. Тај проценат је у школској 2017/18. години износио 89%, док је школске 2018/19. године износио 67%. Просечно трајање студија на основним академским студијама у претходне три школске године је у просеку око 6.5 година.

Анализа укупног броја уписаних студената у текућој и претходне 2 године показује да је укупан акредитован број студената на мастер академским студијама Факултета 245 (245x1). У односу на укупан акредитован број студената мастер академских студија, у школској 2017/18 уписано је укупно 184 студената, у школској 2018/19 укупно 195 студената и у школској 2019/20 укупно 180 студената. Број и проценат дипломираних студената, у односу на број уписаних студената у оквиру акредитованог програма мастер академских студија показује следеће резултате: у школској 2016/17 години, уписано је 130 студената, а до 30. 09. исте године је дипломирало 135 студента, што представља 104%. Тај проценат је у школској 2017/18. години износио 152%, док је школске 2018/19. године износио 113%. Просечно трајање студија на мастер академским студијама је у просеку око 2.5 године.

Анализа укупног броја уписаних студената у текућој и претходне две године показује да је укупан акредитован број студената на докторским академским студијама Факултета 105 (35x3). У односу на укупан акредитован број студената мастер академских студија, у школској 2017/18 уписано је укупно 50 студената, у школској 2018/19 укупно 61 студент и у школској 2019/20 укупно 69 студената. Број и проценат дипломираних студената, у односу на број уписаних студената у оквиру акредитованог програма докторских академских студија показује следеће резултате: у школској 2016/17 години, уписано је 11 студената, а до 30. 09. исте године је докторске студије завршило 12 студената, што представља 109%. Тај проценат је у школској 2017/18. години

износио 183%, док је школске 2018/19. године износио 133%. Просечно трајање студија на докторским академским студијама је у просеку око 7 година.

а.2. Исходи образовања у оквиру акредитованих студијских програма

Као једна од угледних домаћих образовних и научно-истраживачких институција у области економије, Економски факултет у Нишу носи нарочиту одговорност у оформљавању људских ресурса потребних за стимулисање привредног развоја Југоисточне Србије. Одржив привредни развој, заснован на ефикасном укључивању у савремену поделу рада, представља замашан задатак за домаћу економску професију. Са циљем давања свеобухватног одговора на поменути изазов, на *основним академским студијама* усвојена су два студијска програма: 1. Економија (240 ЕСПБ, 4 године, 8 семестара) и 2. Економија 180 (180 ЕСПБ, 3 године, 6 семестара). На мастер и докторским академским студијама усвојени су по један студијски програм са истоименим називом *Економија*. Исходи учења усвојених студијских програма базирани су на дескрипторима квалификација Националног и Европског оквира квалификација. Студијски програми су упоредиви и усклађени са комплетним студијским програмима или великим бројем појединачних предмета на високошколским установама у Европи и свету (документовано у Стандарду 6 материјала за акредитацију одговарајућих студијских програма).

а.2.1. Студијски програм Економија на основним академским студијама

Основна сврха студијског програма *Економија на основним академским студијама*, усклађена је са циљевима Економског факултета да применом високо постављених стандарда квалитета наставе образује високообразован кадар економског профила, компетентан за укључивање у савремене привредне токове као и за подизање ефикасности и конкурентске способности привредних субјеката, способног да допринесе одрживом развоју региона Југоисточне Србије и целокупне домаће привреде. Основне академске студије у оквиру студијског програма трају четири године (8 семестара). Са завршетком основних академских студија студент остварује 240 ЕСПБ. Студенти који су дипломирали на студијском програму Економија стичу звање дипломираног економисте и диплому првог степена високог образовања, 6.2 ниво. Сврха образовања на овом студијском програму је и припрема студената за виши ниво образовања, мастер студије економије.

Исход студијског програма *Економија* је високообразован кадар економског профила компетентан за рад у различитим сферама привредног и друштвеног живота. При томе се нарочито води рачуна да економски кадар стекне фундаментална знања која ће му представљати добру основу за наставак школовања на мастер и докторским студијама. Студијски програм *Економија* опрема дипломираног студента општим и модуларно-специфичним компетенцијама. Опште компетенције дипломираних студената на студијском програму Економија су: познавање и разумевање економских чињеница, концепата, принципа, теорија и политика; идентификовање узрочно-последичних веза између економских појава и величина у циљу процене друштвених импликација конкретних економских активности; прикупљање и селекција података, обрада података применом одговарајућих научноистраживачких метода и поступака; анализа и интерпретација резултата заснована на критичком и самокритичком мишљењу у циљу унапређења постојеће праксе; развијање комуникационих способности, предузимљивости у решавању проблема, самосталности и одговорности у раду и стимулисање тимског рада заснованог на начелу етичности.

Студијски програм *Економија* на основним академским студијама састоји се од седам модула -

Економија и јавно управљање; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму.

Сврха модула *Економија и јавно управљање* огледа се у образовању економског кадра који познаје и разуме релевантне концепције, решења и инструменте у области економске теорије и анализе и управљања у јавном сектору, великим привредним системима итд. Као исходи учења на овом модулу издвајају се: знања и вештине за анализу комплексних проблема у привреди и јавној управи; разумевање начина на који јавне институције управљају јавним ресурсима; знања и вештине за примену инструмената јавне политике. Послови за које је оспособљен дипломирани економиста на овом модулу су:

- послови економисте у предузећима јавног сектора свих профила делатности,
- послови консалтинга, аналитике и предвиђања макроекономских кретања,
- послови економисте у органима државне управе републичког, регионалног и локалног нивоа
- послови економисте у државним агенцијама,
- послови економисте у синдикатима, удружењима послодаваца.
- послови економског коментатора, уређивања у издаваштву из области економије, научно истраживачког рада у области економије.

Сврха модула *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање* је образовање економиста за обављање послова у области рачуноводства, ревизије и финансијског управљања. Као исходи учења на овом модулу издвајају се: знања и вештине за припремање и тумачење екстерних и интерних финансијских извештаја; знања и вештине екстерне и интерне ревизије, финансијског управљања и организације рачуноводственог информационог система; познавање рачуноводствених стандарда и кодекса рачуноводствене праксе. Послови које може обављати дипломирани економиста са овог модула су:

- послови из домена финансијског и управљачког рачуноводства у привредним и непривредним организацијама;
- интерна ревизија, екстерна и државна ревизија
- доношење финансијских и инвестиционих одлука;
- послови инвестиционог саветника;
- послови финансијско-рачуноводствене анализе и процене вредности предузећа.

Сврха модула *Финансије, банкарство и осигурање* је образовање економиста специјализованих за високостручне управљачке и аналитичке послове из области финансија. Исходи учења на овом модулу подразумевају интегрисана знања, вештине и способности у области: пословања консалтинг компанија, брокерско-дилерских друштава, банака, инвестиционих фондова и осигуравајућих компанија; финансијских тржишта (девизно, новчано и тржиште капитала), берзи; анализе финансијских извештаја, процене вредности компанија и њихове кредитне способности; аналитичког тумачења пореских и осталих јавних дажбина, прихода и расхода буџетских и ванбуџетских институција. Послови које може обављати дипломирани економиста са овог модула су:

- економски послови у компанијама које се баве банкарством, осигурањем;
- послови портфолио менаџмента;
- послови финансијских стручњака, риск менаџера;
- актуарски послови; послови проценитеља ризика и штета у осигурању; посредника и заступника у осигурању,
- послови дилера и брокера на берзи;

- послови финансијских инспектора (за банке и осигуравајуће компаније првенствено);
- послови економисте у регионалним и међународним финансијским институцијама;
- послови стручних сарадника у централној банци, Комисији за хартије од вредности, Министарству финансија.

Сврха модула *Менаџмент предузећа* је образовање економског кадра оспособљеног за пословно управљање. Исходи учења на овом модулу подразумевају интегрисана знања, вештине и способности у области: менаџмента пословних процеса, управљања ресурсима, мерења пословних перформанси. Послови које могу обављати економисти овог профила су:

- послови планирања, организовања, вођења и контроле пословних процеса;
- послови организовања структуре и процеса;
- послови управљања људским ресурсима;
- послови мерења перформанси;
- послови управљања квалитетом;
- послови управљања пројектима;
- послови организационог развоја, реструктурирања, пословног консалтинга.

Сврха модула *Маркетинг* је образовање економиста специјализованих за област маркетинга и истраживања тржишта. Као исходи учења на овом модулу издвајају се стицање знања, вештина и способности у области синхронизованог и организованог тржишног наступа, истраживања тржишта, развоја производа, услуга и идеја, стварања препознатљивог корпоративног имиџа, развијања препознатљивих робних марки, обављања активности продаје и дистрибуције, као и успостављања односа са јавношћу. Послови које економиста овог усмерења може обављати су:

- истраживач тржишта и маркетинга;
- референт продаје; тржишни заступник, комерцијалиста;
- аналитичар и планер маркетинга; аналитичар продајних цена;
- руководилац производа или бренд менаџер; руководилац тржишта;
- промотер и тржишни представник у иностранству;
- медија планер, пропагандиста, ПР менаџер.

Сврха модула *Међународни менаџмент* је образовање економиста специјализованих за међународни аспект пословања привредних субјеката. Исходи процеса учења на овом модулу подразумевају скуп знања, вештина и способности у области: спољне трговине, девизног и царинског пословања, међународне трговине услугама, трансфера капитала, међународних финансија, међународних трговинских и финансијских организација, међународних економских интеграција. Послови које економиста овог усмерења може обављати су:

- економиста у спољнотрговинским фирмама;
- економиста за питања међународног пословања у предузећима и банкама;
- економиста царинског пословања;
- руководилац у шпедитерским фирмама;
- сарадник у државним институцијама за економске односе са иностранством.

Сврха модула *Менаџмент у туризму* је образовање кадра оспособљеног за обављање економски релеватних послова у области туризма. Исходи процеса учења на овом модулу подразумевају скуп знања, вештина и способности у области: хотелијерства, угоститељства, агенцијског пословања, информативно-пропагандне подршке туристичкој делатности, политике развоја туризма. Послови које економиста овог усмерења може обављати су:

- руководилац пословнице путничке агенције/тур-оператора;
- руководилац категорије производа тур-оператора, хотела и других туристичких предузећа;

- референт за анализу и калкулације у тур-операторским, хотелским и другим туристичким и сродним предузећима;
- руководилац хотела;
- планер, аналитичар и сарадник у предузећима туристичке привреде, асоцијацијама и јавном сектору.

а.2.2. Студијски програм Економија 180 на основним академским студијама

Основне академске студије у оквиру студијског програма Економија 180 трају три године (6 семестара). Са завршетком овог студијског програма студент остварује 180 ЕСПБ и стиче звање економисте и диплому првог степена високог образовања, 6.1 ниво. Након основних академских студија, студент може уписати мастер академске студије у трајању од две године (4 семестра, 120 ЕСПБ). Наставни процес пројектован је у складу са савременим стандардима високог образовања. Његово извођење подразумева теоријску наставу и практични рад, уз подршку савремене информационе технологије. Циљ образовања на студијском програму је овладавање склопом економских знања и вештина, у сврху њихове примене у конкретним привредним областима. Савладавањем студијског програма Економија 180, студенти ће бити оспособљени да идентификују и разумеју кључне концепте и законитости у домену економске теорије и праксе, као и да користе методолошки инструментаријум економске и статистичке анализе.

Висока стопа изборности предмета (учешће изборних предмета у укупном броју предмета на студијском програму Економија 180 је 73,1%) студентима обезбеђује аутономију у дефинисању структуре предмета потребних за стицање компетенција, а у складу са њиховим афинитетима. Овај студијски програм омогућава студентима да се одреде за предмете из исте уже научне области и тако стекну специфична знања из појединих области економије, односно опште економије; рачуноводства, ревизије и финансијског управљања; финансија, банкарства и осигурања; пословног управљања, као што им омогућава и да бирају предмете из различитих ужих научних области и обезбеде ширу слику о економији и свим њеним аспектима. У првом случају студенти стичу знања из конкретних области што их специјализује за одређене позиције и радна места, док се у другом случају студенти који имају предузетнички дух упознају са свим сегментима економије, чиме стичу потребна знања и вештине за успостављање сопственог бизниса.

Сврха студијског програма је да студенти, завршетком основних академских студија првог степена у трогодишњем трајању стекну напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије/принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену истих за обављање разноврсних пословних активности у свим сегментима привредног живота. Сходно стеченим компетенцијама, постоји могућност запошљавања у различитим организацијама, као што су производна и услужна предузећа, банке, осигуравајуће компаније, просветне и научно-истраживачке институције, државна управа, непривредне и непрофитне организације. Завршетком студијског програма Економија 180 студенти ће овладати компетенцијама потребним за обављање следећих занимања:

- Менаџери и руководиоци јавних предузећа, производних и услужних предузећа, менаџери конкретних функција у предузећу – Финансијски руководиоци, Руководиоци за стратешко планирање и политику, Руководиоци продаје и маркетинга, Руководиоци за односе са јавношћу и пропаганду, Руководиоци производње и специјализованих услуга, Руководиоци набавке и дистрибуције, Руководиоци у туризму, угоститељству, трговини и сродним услугама и слично;
- Стручњаци и аналитичари у предузећу – Стручњаци за продају, маркетинг и

- односе с јавношћу, Аналитичари организације и управљања и слично;
- Стручњаци, аналитичари и сарадници у области рачуноводства, ревизије и финансијског управљања – Рачуноводствени стручњаци, Финансијски и инвестициони саветници, Финансијски аналитичари, Сарадници рачуноводства и књиговодства и остало;
  - Стручњаци и сарадници у области финансија, банкарства и осигурања - Финансијски дилери и брокери, Сарадници за кредитне послове и зајмове, Посредници у трговини и осигурању, Проценитељи вредности и проценитељи штете, Шпедитери и агенти за клиринг, Цариници и погранични инспектори, Службеници за порезе и акцизе и слично;
  - Стручњаци економије – Агроекономиста, Економетричар, Економиста рада, Економски аналитичар, Економски саветник, Саветник за економска питања и друго;
  - Наставници економске групе предмета и друго.

а.2.3. Студијски програм Економија на мастер академским студијама

Мастер академске студије трају 1 годину (2 семестра) и одвијају се на једном студијском програму – Економија са 7 модула и то: Општа економија; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Финансије, банкарство и осигурање; Менаџмент предузећа; Маркетинг; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму. Студије на овом програму трају 1 годину (2 семестра) и носе укупно 60 ЕСПБ, што са претходно остварених 240 ЕСПБ на основним академским студијама чини укупно 300 ЕСПБ. Студенти мастер академских студија одбраном мастер рада стичу звање мастер економисте и диплому другог степена високог образовања, 7.1 ниво. По завршетку ових студија студент може уписати докторске академске студије.

По окончању образовног процеса, на студијском програму Економија, као базични исход мастер академских студија, мастер економиста стиче високо специјализована академска и/или стручна знања за сложеније економске анализе, напредно разумевање кључних релација, процеса и веза на различитим нивоима одвијања привредног живота (микроекономски, секторски, регионални, национални, међународни), примену сложених метода економске и статистичке анализе у решавању бројних економских проблема. Посебно се наглашава примена стечених знања и вештина на решавање сложених проблема који се јављају у професији на иновативан начин који доприноси развоју у области учења и/или рада, као и самостално вођење најсложенијих пројеката. Стечено знање из наставних дисциплина овог студијског програма представља квалитетну основу за наставак процеса целоживотног учења у циљу личног и професионалног развоја, као и развијање способности за коришћење стручне и научне литературе у даљем академском образовању, на нивоу докторских академских студија. У зависности од усмерења на студијском програму Економија, на мастер академским студијама, ови су исходи допуњени модуларно-специфичним исходима.

По завршетку мастер академских студија, као исход образовања, мастер економиста са модула *Општа економија* стиче врхунска знања у области микро и макроекономске анализе, оспособљен је да решава сложене економске проблеме, врши комплексну анализу националног рачуна, цена и степена конкуренције, прати развој савремене економске мисли, као и развој бројних гранских економија.

Завршетком модула *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање*, мастер економиста је способан да кометентно обавља послове финансијског управљања, финансијског извештавања,

интерне и екстерне ревизије, организације рачуноводственог информационог система, примењује међународне рачуноводствене стандарде, као и принципе и методе ревизије, а посебно ревизије јавног сектора и интерне ревизије.

Као исход учења на модулу *Финансије, банкарство и осигурање*, мастер економиста стиче потребна знања и вештине да самостално обавља управљачке и оперативне послове у банкарским институцијама, осигуравајућим компанијама, пензијским фондовима, лизинг кућама, инвестиционим фондовима и другим финансијским институцијама; прати и анализира кретања и стање на финансијском тржишту и примењује различите технике трговања финансијским инструментима; обавља послове инвестиционог консалтинга и портфолио менаџмента; разуме и примењује бројне регулаторне прописе којима се уређује област финансијског посредовања; врши избор монетарне стратегије за адекватно спровођење монетарне политике; изучава проблематику јавних финансија; разуме принципе осигурања и реосигурања.

Мастер економиста са модула *Менаџмент предузећа* у стању је да идентификује могућности и ограничења за успешан раст и конкурисање предузећа у савременом динамичком и глобалном окружењу, разуме и примењује концепције, решења и инструменте везане за управљање предузећима различите величине и својинске структуре, управља организационим променама у предузећу, интелектуалним капиталом, иновацијама, квалитетом, као и перформансама предузећа.

Завршетком мастер академских студија, модула *Маркетинг*, мастер економиста је оспособљен да обавља маркетинг послове у различитим предузећима, јавним службама, научно-истраживачким организацијама, државним службама, а посебно у умреженим организацијама, примењује методе статистичке анализе у маркетингу, као и адекватне алате и технике за унапређење ланца снабдевања.

Мастер економиста са модула *Међународни менаџмент* у стању је да компетентно прати, анализира и предвиђа кретање девизних курсева, тумачи и анализира платни биланс и примењује различите приступе његовог уравнотежења, разуме и управља међународним трговинским и финансијским токовима, људским ресурсима, ланцима снабдевања, као и да разуме и примењује међународно привредно и финансијско право.

Мастер економиста са модула *Менаџмент у туризму* оспособљен је за обављање послова у туризму и хотелијерству, израду стратегија за развој туризма, примену бројних метода за валоризацију туристичког и просторног потенцијала, уочавање ограничења за развој туризма и примену различитих метода за боље искоришћење туристичких и просторних капацитета.

а.2.4. Студијски програм Економија на докторским академским студијама

Сврха студијског програма *Економија* на докторским академским студијама је образовање студената тако да буду способни за самосталан научноистраживачки рад и креативно деловање које превазилази домете досадашњих знања. Реализовањем докторских студија Факултет настоји да оствари савремене европске и светске научне, стручне и педагошке стандарде и да студентима омогући стицање широких и свеобухватних теоријских као и практичних знања у области економије. Докторске студије трају 3 године или 6 семестара (180 бодова, ECTS) и воде стицању академског звања доктора економских наука (PhD degree), ниво 8.

Структура студијског програма докторских студија осмишљена је тако да буде реализована путем

активне наставе и израде докторске дисертације. Студијски програм није јединствен већ обухвата четири модула: Макроекономија, Рачуноводство, Финансије и банкарство и Пословно управљање. Постојање четири модула, на којима су сви предмети, изузев једног изборни, повећава могућност комбиновања предмета, односно креирање великог броја различитих студијских програма. Студијским програмом предвиђени су један обавезни предмет Методологија научног истраживања који носи 6 ЕСПБ и четрдесетдва изборна предмета који носе 8 ЕСПБ. У току прва четири семестра студенти полажу један обавезни и десет изборних предмета. У петом и шестом семестру студенти су у обавези да пред Менторском комисијом, на првом и другом докторандском колоквијуму образложе своја истраживања у фази припреме пријаве докторске дисертације. Након тога пријављују и раде докторску дисертацију. Након спроведених истраживања, одбраном докторске дисертације, студенти могу да остваре 60 ЕСПБ.

Сврха докторских студија је оспособљављање полазника за коришћење различитих научно-истраживачких метода и пружање могућности студентима да, уз помоћ ментора развију и унапреде своје научно-истраживачке компетенције и оспособе се за писање научних радова и докторске дисертације. Докторанди ће усавршити организационе способности потребне за успешно обављање привредних и непривредних делатности. Израдом семинарских и научних радова и докторске дисертације, током докторских студија, студенти ће бити оспособљени за самосталан истраживачки рад и публикавање научних радова. Како би се већи акценат дао развоју научно-истраживачких компетенција студената, структура предмета компонована је тако да предавања чине мањи део образовног процеса. Преко 40 понуђених предмета на докторским студијама, студентима омогућава да стекну високо специјализована знања и вештине у различитим гранама економије (менаџмент, маркетинг, финансије, банкарство, рачуноводство и др.) и оспособе се за самосталан научно-истраживачки рад.

Као исходи процеса учења издвајају се: стицање врхунских теоријских и практичних знања потребних за критичку анализу и усвајање методологије научно-истраживачког рада из области економских наука; самостално реализовање оригиналних и научно заснованих истраживања и њихово објављивање у научним часописима; критичко праћење релевантне научне литературе и процењивање истраживања других; способност критичног мишљења, креативног и независног деловања; оспособљеност за самостално саопштавање научно-истраживачких резултата на научним конференцијама; учешће у домаћим и међународним научно-истраживачким пројектима; развијање способности организовања и учешћа у интердисциплинарним и мултидисциплинарним истраживањима; способност самосталног решавања практичних и теоријских проблема у различитим областима друштвеног и економског живота; способност праћења савремених достигнућа у струци и покретања националне и интернационалне сарадње у науци и развоју.

Кључне компетенције студената након завршетка студијског програма Економија докторских студија представљају трансферабилни, мултифункционални пакет знања, вештина и ставова које су им неопходне за лично остварење и развој, инклузију и запослење. Оне представљају основу за даље учење као део дугорочног учења. На студијском програму докторских студија стичу се три групе општих компетенција:

- Инструменталне опште компетенције: когнитивне способности, методолошке способности и технолошке способности;
- Интерперсоналне опште компетенције: индивидуалне способности као што су друштвене вештине (способност комуницирања и сарадње);
- Системске опште компетенције: способности и вештине које се тичу целокупних система (комбинација разумевања, сензибилитета и знања, претходно усвајање

потребних инструменталних и интерперсоналних компетенција.

Поред општих, савладавањем студијског програма *Економија* на докторским студијама (у складу са изабраним предметима) стичу се и следеће специфичне компетенције:

- усвајање теоријско-методолошких, квантитативних и квалитативних дисциплина које пружају увид у савремена достигнућа економске науке,
- овладавање методологијом научно-истраживачког рада,
- могућност презентовања сопствених резултата научно-истраживачког рада,
- критичко разматрање савремених достигнућа из области економске науке,
- методолошко повезивање резултата научног истраживања,
- обављање сложених и захтевних послова виших нивоа одговорности у приватном и јавном сектору,
- креативно решавање економских проблема у свим сегментима друштва,
- моделирање и анализа комплексних привредних система,
- обављање фундаменталних, развојних и примењених истраживања у одговарајућим јединицама научно-истраживачког рада, у институтима, на универзитету, у великим производним и прометним системима, банкама и др.
- извођење наставе на економским предметима факултета,
- анализа и пројекција макроекономских кретања,
- послови консалтинга,
- самостално истраживање,
- решавање управљачких проблема,
- коришћење интердисциплинарног приступа у истраживању микро и макро проблема у научно-истраживачким организацијама, институтима, специјализованим агенцијама и државним службама,
- формулисање и руковођење пројектима у оквиру научно-истраживачког рада из области савремене економске науке,
- формулисање и предлагање стратешких путоказа из области економске политике.

а.3. Повезаност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања

Структура, садржина, услови и начини остваривања студијских програма утврђени су Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Факултета. Сваки студијски програм је целина међусобно повезаних и усклађених елемената која обухвата јасно одређене циљеве образовања, политику уписа студената, структуру и садржај образовања, методе учења и начине провере знања и квалификацију и компетенцију студената као крајњих циљева образовања.

Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања остварује се кроз уравнотежен однос различитих облика наставног процеса који се одвијају према усвојеном плану и програму за сваки студијски програм. Исходи учења, методи извођења наставе и критеријуми оцењивања за сваки предмет на сваком студијском програму доступни су на сајту Факултета (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Studije.php>, секција преузмите, Књига наставника и предмета).

Акцент у разним формама реализације активне наставе (предавања, аудиторне и лабораторијске вежбе, консултације) стављен је на интерактивни рад са студентима, подстицај стваралачког начина размишљања и практичној примени знања и вештина као и на редовном похађању и припреми студената за наставу. Подстиче се и самостални рад студената путем семинарских и

пројектних задатака. Кроз организацију различитих форми предиспитних обавеза обезбеђује се континуирани рад студената у току студија, као и стално мониторингање њиховог напретка. Исходи учења су јасно и прецизно дефинисани при чему је омогућено студентима да се, поред дефинисаног садржаја предмета, у разговору с наставником упознају с планираним исходом учења за сваки предмет, методом наставе и критеријумима оцењивања, односно да добију сва обавештења потребна за добру оријентацију у погледу знања која се од њих траже. За изборне предмете студенти се опредељују на почетку школске године при чему су изборни предмети заступљени у великом броју и редовно се иновирају.

Студијски програм *Економија* на основним академским студијама је конципиран тако да садржи укупно 74 предмета на свим модулима, односно 36 на сваком од модула. Сваки од модула садржи 24 обавезних предмета, 8 изборних предмета, 4 страна језика (бира се 1 од 2 понуђена), стручну праксу и завршни рад. Прва два семестра су заједничка за све модуле на студијском програму. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете за цео студијски програм износи 77,92%, док по модулима износи 31,94%. Све наставне дисциплине - предмети су једносеместрални и имају недељни фонд 6 часова. Изузетак представља Страни језик 1,2,3,4 (Енглески и Француски) који има 2 часа недељно. Предмети у првом семестру, заједничком за све модуле, носе 8 ЕСПБ бодова, док сви остали предмети носе 7 ЕСПБ бодова, са изузетком страних језика 1, 2, 3 и 4, који носе по 2 ЕСПБ бода. Стручна пракса носи 3 ЕСПБ, док завршни рад носи 1 ЕСПБ. У Прилогу 4.4. дата је табела мапирања предмета за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани студијским програмом.

а.4. Процена постигнутих исхода учења

а.4.1. За студијски програм *Економија*, на основним академским студијама, процене стечених знања и вештина студената у постизању намераваних исхода учења праве се у зависности од уже области у оквиру једног од 7 модула. Када је у питању студијски програм *Економија 180*, на основним академским студијама процена постигнутих исхода учења врши се у оквиру изабране уже/шире научне области. Глобално, процене постигнућа студената праве се на основу оспособљености студената да примењују напредна академска и/или стручна знања у различитим областима економске науке. Поред тога, процене постигнућа студената праве се на основу оспособљености студената да решавају сложене економске проблеме и воде сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Стечена знања у области микро и макро економске анализе, јавног управљања, финансија и банкарства, рачуноводства и бројних менаџмента омогућавају студентима да дају свој допринос равномернијем регионалном и укупном економском развоју.

Предметни наставници свих модула овог студијског програма дефинишу наставне планове и програме који се изводе кроз три основна облика: предавања, аудитивне вежбе и лабораторијске вежбе (други облици наставе). За сваки предмет дефинисан је списак литературе потребне за припрему испита: списак обавезних уџбеника и шира литература. Поред тога, наставник дефинише исходе учења и захтеве које студент мора да испуни у циљу постизања истих. За све предмете јасно је дефинисан метод оцењивања студената које се врши на основу поена стечених испуњавањем активности током наставе, извршењем предиспитних обавеза и полагањем испита. Предметни наставник јасно дефинише начин стицања поена. Студенти су упознати са свим наведеним подацима на почетку семестра на првом часу предавања из сваког предмета, а исти се налазе и на сајту Факултета. Програмом сваког предмета специфициране су предиспитне обавезе

које обухватају активности на часовима, колоквијуме, семинарски рад, индивидуалне и групне презентације и слично.

Рад студента у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Испуњавањем захтева на предиспитним обавезама и полагањем испита, предметни наставник гарантује да је студент испунио услове дефинисане кроз исход учења. Успех студената на испиту изражава се оценама:

Нумеричка оцена	Опис	Број поена	Ненумеричка оцена
10	Изузетан	91-100	A+
9	Одличан	81-90	A
8	Врло добар	71-80	B
7	Добар	61-70	C
6	Довољан	51-60	D
5	Није положио	до 50	F

Успех студената изражава се оценама од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена 6 указује да је студент испунио услове дефинисане исходом учења, док веће оцене указују на веће ангажовање студената и њихову склоност ка одређеној области. На овај начин студенти потврђују испуњеност исхода предмета.

Резултати анкета су показали да је планирани исход учења, кроз обавезне и изборне предмете, у највећој мери испуњен. Усклађеност планираног и реализованог програма студенти су оценили релативно високом оценом. Наставне методе, начин рада наставника и сарадника и усклађеност и доступност литературе такође су оцењени високим оценама. Анкете су показале да треба извршити измене појединих предмета у погледу начина извођења наставе или усклађености и обимности литературе.

a.4.2. На студијском програму *Економија*, на мастер академским студијама процене стечених знања и вештина студената у постизању намераваних исхода учења врше се на основу оспособљености студената да решавају сложене економске проблеме на иновативан начин применом сложених метода и инструмената; управљају и са пуном одговорношћу воде најсложеније пројекте; воде сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група; контролишу рад и вреднују резултате других ради унапређења постојеће економске праксе, и друго.

Рад студената у савлађивању сваког предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима. Сваки појединачни предмет у програму носи 5 ЕСПБ бодова. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Предметни наставници дефинишу план рада који обухвата теоријску и практичну наставу.

Такође, наставници дефинишу списак литературе која је потребна за полагање испита, а укључује обавезне уџбенике и ширу литературу. Студенти се информишу о исходима учења у току представљања предмета на почетку семестра, као и на сајту Факултета.

a.4.3. Наставници студијског програма *Економија*, на докторским академским студијама, дефинишу исход учења одговарајућег предмета. Процене стечених знања и вештина студената у постизању намераваних исхода учења врше се на основу оспособљености студената за самостално решавање практичних и теоријских проблема у области економије; самосталан научно-истраживачки рад; анализу постојећих и развој нових модела, концепата и теорија у складу са потребама економије и друштва у целини; самостално покретање националне и интернационалне сарадње у науци и развоју.

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза или на основу сваке појединачне врсте активности током наставе и полагањем испита, а према квалитету стечених знања. Како би се већи акценат дао развоју научно-истраживачких компетенција студената, структура предмета компонована је тако да предавања чине мањи део образовног процеса, па у структури предиспитних обавеза значајан удео има научно-истраживачки рад. Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални научноистраживачки рад. Да би се приступило одбрани саме докторске дисертације, студент треба да положи предвиђене испите, да стекне одрђен број ЕСПБ кроз писање научних радова и да има прихваћен позитиван извештај докторске дисертације. Начин и поступак припреме и одбране докторске дисертације уређује се општим актом Факултета којим се дефинише прихватање теме за дисертацију, оцена урађене дисертације и испуњеност услова за приступање јавној усменој одбрани. Компетенција се верификује и научним радовима, које кандидат мора да публикује пре одбране докторске дисертације. Докторска дисертација се оцењује на основу показатеља њеног научног доприноса развоју одређене области економске науке из које је дисертација одбрањена.

a.5. Активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења

Курикулум акредитованог студијског програма *Економија* на основним академским студијама реализује се кроз осам семестара од којих су прва два заједничка, а затим се дели на седам модула која обезбеђују уже специјализовање студената за области: Економија и јавно управљање; Финансије банкарство и осигурање; Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање; Маркетинг; Менаџмент предузећа; Међународни менаџмент и Менаџмент у туризму. Студијски програм је конципиран тако да садржи укупно 74 предмета на свим модулима, односно 36 на сваком од модула. Сваки од модула садржи 24 обавезних предмета, 8 изборних предмета, 4 страна језика (бира се 1 од 2 понуђена), стручну праксу и завршни рад. Све наставне дисциплине (предмети) су једносеместрални и имају недељни фонд 6 часова. Изузетак представља Страни језик 1,2,3,4 (Енглески и Француски) који има 2 часа недељно. Стручна пракса носи 3 ЕСПБ, док завршни рад носи 1 ЕСПБ. Предмети у првом семестру, заједничком за све модуле, носе 8 ЕСПБ бодова, док сви остали предмети носе 7 ЕСПБ бодова, са изузетком страних језика 1, 2, 3 и 4, који носе по 2 ЕСПБ бода. Стручна пракса у седмом семестру носи 3 ЕСПБ бода. Завршни рад носи 1 ЕСПБ бод.

а.6. Процена и мерење оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења

Процена (директног или индиректног) оптерећења неопходног за постизање исхода учења процењује се на основу анализе пролазности студената на испитима ([Прилог 4.5.](#)) и на основу резултата студентских анкета. На анкетама које анонимно попуњавају студенти у сваком семестру за сваки предмет из којег похађају наставу у том семестру обавезно постоје питања типа (Упитник 1 Економског факултета):

- Предиспитне обавезе су временски добро расподељене;
- Обим литературе за предмет је одговарајући;
- Термини израде и време трајања колоквијума су адекватни;
- Темпо предавања/вежби и обим градива су усаглашени;
- Оптерећење студената на предмету је у складу са додељеним ЕСПБ бодовима.

Мерење оптерећења студената врши се на следећа три начина:

- оценом квалитативних показатеља;
- оценом квантитативних показатеља;
- анкетирањем студената по појединачним предметима, као и наставника и сарадника који учествују у реализацији тог предмета.

Квалитативни показатељи, у шта спадају провера оспособљености студената за примену општих и посебних знања, начин размишљања и разумевања изложене материје, пружају могућност наставнику да критички сагледа и, ако постоји потреба, иницијализује корекцију радног оптерећења студената.

Квантитативни показатељи, који обухватају релативни однос броја студената који су положили испит и укупног броја студената на предмету, просечну оцену, просечан број покушаја до успешног полагања испита и др., такође пружају увид у оптерећење студената и добра су основа за сагледавање односа оптерећења са вредностима ЕСПБ бодова.

Мерење оптерећења студената врши се прикупљањем повратних информација о квалитету студијских програма и предмета од непосредног корисника. На основу одговора студената на питања која су наведена у претходној тачки и успеха студената на предиспитним обавезама и испиту Катедра, Комисија за обезбеђење квалитета и Наставно-научно веће Факултета процењују да ли су оптерећења студента на предмету вреднована одговарајућим бројем бодова ЕСПБ. У случајевима када се дође до закључка да оптерећење студената на неком предмету није одговарајуће, предузимају се различите активности и мере. На пример, за случај да је из неког предмета утврђено да успех студената није задовољавајући, да је оптерећење студената веће од процењеног и да је материја таква да је за просечног студента релативно тешко да ту материју савлада у једном семестру, односно за 15 недеља наставе предузимају се следеће активности: предлаже се подела предмета што доводи до повећања укупног фонда часова, повећања броја бодова ЕСПБ, продужавања времена за које студенти треба да савладају исту материју. Пракса показује да ове промене дају жељене резултате који се огледају у повећаној пролазности на испиту и бољем исходу учења. Ово се посебно односи на предмете за које не постоји вишегодишње искуство држања наставе.

Студијски програми, односно модули, су замишљени тако да студенти у току студија имају један број обавезних предмета, а да се онда на основу својих афинитета бирањем изборних предмета опредељују за једну од уже стручних области. Наставници воде рачуна о оптерећености студената

испитном материјом, што потврђује и значајан проценат студената који положе испите, посматрано по годинама студија и по предметима. Већој стопи успешности на испитима доприноси и одлука о „принципу парног и непарног броја индекса“. Овим се спречава да студент исти положе у два испитна рока заредом код једног истог наставника. За предмете на којима је распоређено три професора, примењује се систем „0,1,2“, који је такође допринео већој пролазности, јер се њиме даје шанса студенту да у сваком року положе испит код другог професора. Већој пролазности и бржем и успешнијем полагању испита допринела је и могућност полагања испита из делова у испитним роковима.

а.7. Унапређивање и континуирано осавремењивање студијских програма

Унапређивање и стално осавремењивање наставе на Факултету заснива се на праћењу развоја науке, економске професије и појаве нових технологија у областима од значаја за студијске програме Факултета. У том смислу, Факултет је предузео активности на пољу редефинисања постојећих студијских програма. На основним академским студијама дошло је до редефинисања модула *Опита економија у Економија и јавно управљање*, а на свим модулима извршена је прерасподела предмета по годинама како би иста била одговарајућа конкретним модулима. Поред тога, у припреми су нови студијски програми, и то: *Пословни информациони системи* на основним академским студијама и *Пословни информациони системи и електронско пословање* на мастер академским студијама који ће се реализовати у сарадњи са Природно-математичким факултетом Универзитета у Нишу.

Студијски програми нуде студентима савремена знања у области економске науке и професије, што се може закључити на основу садржаја силабуса наставних дисциплина (циљеви, исходи, садржај предмета, методе наставе, литература и систем оцењивања), као и на основу високог нивоа упоредивости са студијским програмима иностраних високошколских установа. Студијски програми на Економском факултету нарочито су компатибилни са академским студијама на европским факултетима.

Економски факултет је потписник уговора о пословној сарадњи са бројним привредним субјектима, институцијама, агенцијама за локални и економски развој по основу којих су до сада реализоване бројне студентске праксе. Сваке године број закључених уговора је већи, а квалитет студија виши, с обзиром на значајније учешће праксе у реализацији наставе. Списак уговора о пословној сарадњи се континуирано ажурира и доступан је на линку <http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Strucne-prakse.php>. Као позитиван исход реализованих стручних пракси наводи се запослење већине студената одмах по добијању дипломе. Како би се остварила већа конекција са средњошколцима и исти се ближе упознали са економском професијом, у новембру месецу 2019. године реализован је пројекат *Пракса за средњошколце - ПЕФ*, у сарадњи са Правно-пословном школом из Ниша. Ученици ове средње школе су активно учествовали у овом јединственом едукативном пројекту, чији је циљ практично образовање, односно реализовање стручне праксе кроз радионице и рад на решавању проблема или унапређењу пословања конкретних предузећа.

Факултет је до сада остварио међународну сарадњу са бројним високошколским институцијама у окружењу и из европских земаља, <http://www.eknfak.ni.ac.rs/src/Medjunarodna-saradnja.php>. Током 2019. године иницирана је сарадња на реализацији заједничких програма са више универзитета, међу њима са Универзитетом Д. А. Тсенов из Свиштова и University of National and World Economy, Софија, Бугарска. Сарадња је реализована на основу потписаних споразума и уговора. Факултет је у досадашњем периоду посебно активну сарадњу у размени студената остварио са

Технолошким универзитетом из Белгорода, Русија. У оквиру Erasmus+ програма реализована је и мобилност наставника и студената Факултета (Шпанија, Литванија, Бугарска, Чешка, Пољска, Немачка, Португал). Поред тога, наставници и сарадници Факултета сваке године имају све већи број ангажовања на стручним конференцијама и специјализованим семинарима из области којима се баве, као и објављене радове у научним и стручним часописима.

а.8. Транспарентност захтева које дипломски рад (теза) треба да испуни

Наставници и студенти упознати су са стандардима које дипломски и мастер радови треба да испуне. Детаљи тих стандарда дефинисани су у документу Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета на Економског факултету у Нишу који у једном свом делу дефинишу стандарде везане за квалитет дипломских радова, односно циљеве, тему и форму дипломског рада, ток израде и процедуру одбране дипломског рада. Такође се дефинишу и поступци за обезбеђење квалитета дипломског и мастер рада кроз навођење обавеза и права наставника и администрирање дипломског и мастер рада. Сви захтеви прописани су Стандардима за обезбеђење квалитета основних и мастер студија. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности. Поред овога, сваки наставник-ментор дефинише кандидату јасна правила и критеријуме за пријаву и израду дипломског рада и пружа му помоћ да ток израде рада (истраживачки рад, писање рада и његова презентација) буде у складу са највишим критеријумима за оцењивање. Посебно се води рачуна о ангажовању наставника приликом израде дипломских радова, у смислу оптерећења наставника, при чему се јасно дефинише број тема дипломских радова по наставнику за сваку школску годину.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру студијског програма *Економија* на докторским академским студијама, докторска дисертација треба да испуни, посебно у оквиру њене академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су Стандардима за обезбеђење квалитета докторских студија, као и посебним Упутством за обликовање, објављивање и достављање докторских дисертација за дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, односно Универзитета у Нишу, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

а.9. Брига о дипломираним студентима

Процес одржавања везе Факултета са својим дипломцима је активан већ 10-ак година и огледа се у формирању базе података најистакнутијих и најуспешнијих дипломаца, како у земљи тако и у иностранству. Предузети су кораци на константном ажурирању базе података о бившим студентима (е-маил адресе, адресе становања, бројеви телефона, као и успостављање контаката преко друштвених мрежа). Ови подаци се често мењају након завршетка студија, па се свим дипломцима, приликом издавања уверења о дипломирању, упућује молба да Факултету доставе нове податке за контакт. У циљу јачања академске заједнице, формирана је Алумни група Економског факултета, која за циљ има да окупи све дипломиране студенте Факултета, а данас успешне пословне људе и научнике. Искуство показује, да се овај вид одржавања везе са дипломцима мора третирати и као питање друштвене одговорности и Факултета и дипломаца, што захтева извесно време и мора да представља процес.

Факултет упућује позиве својим дипломцима да обавесте надлежне службе о статусу стеченом на тржишту рада после завршетка факултета, и то периодично, ради бољег увида у могућности запошљавања. Сигурна категорија дипломаца од којих Факултет обезбеђује повратне

информације за сада јесу дипломци који у значајном броју, као запослени, уписују мастер или докторске студије на Економском факултету. Чињеница да студенти Економског факултета после завршених основних академских студија, уписују и мастер или докторске студије на истом факултету, поред бројних могућности на тржишту образовања, најбоља је потврда да је квалитет студијских програма добро оцењен од стране најуспешнијих студената. Поред тога, сарадња се остварује и кроз организовање стручних предавања истакнутих дипломаца који су на престижним светским универзитетима, као и на руководећим и другим позицијама у великим компанијама, како у земљи, тако и у иностранству. Теме тих предавања су у складу са најновијим светским трендовима чиме се наставном кадру помаже у иновирању садржаја предмета.

На основу претходно изнетих резултата анализе стања и докумената у Прилогу, може се констатовати да Економски факултет Универзитета у Нишу испуњава све захтеве и елементе Стандарда 4.

б) SWOT анализа елемената стандарда 4

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Студенти се преко web сајта Факултета и у разговору с наставником упознају са планираним исходима учења, методима наставе и критеријумима оцењивања +++ • Континуирани рад студената и континуирано оцењивање +++ • Адекватно вредновање предиспитних обавеза омогућава стварање објективније слике код наставника о усвајању исхода учења од стране студената +++ • Већа пролазност на испитима +++ • Веће интересовање за поједине изборне предмете или студијски програм у целини +++ • Све активности студената се прате и адекватно вреднују +++ • Задовољавајући показатељи квалитета студијског програма и рада и ангажовања наставника и сарадника ++ • Стављање студентских ставова и мишљења послодаваца у фокус даљих промена ++ • Заинтересованост кандидата за студијски програм +++ • Усаглашеност студијских програма са савременим трендовима развоја економске 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна мотивисаност студената за учешће у интерактивној настави ++ • Неевидентирање присуства студената и њихове активности на свим часовима предавања и вежби ++ • Различити критеријуми наставника у мерењу исхода учења + • Недовољна информисаност наставног особља у вези са начинима усаглашавања ЕСПБ оптерећења са активностима учења + • Трошак организације поступка праћења квалитета услед потребе ангажовање појединих комисија и служби Факултета + • Недовољна заинтересованост студената да дају предлоге за побољшање (++) • Потребно велико ангажовање наставног особља на пољу континуираног осавремењивања студијских програма ++ • Оптерећеност студијских програма теоријским знањима и недовољна заступљеност праксе у академском образовном процесу (++) • Неизграђен систем континуираног прикупљања информација о квалитету програма од организација из окружења (+) • Недовољна конкурентност при запошљавању због промена у структури

<p>мисли и захтевима тржишта рада (++)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Студијски програми имају јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему (+++) • Високе научне и стручне компетенције наставног особља за извођење студијских програма на свим нивоима студија (+++) 	<p>тражње на тржишту рада +++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Иако студијски програми омогућавају мобилност наставника и студената, она се у пракси ретко реализује (++)
<p>МОГУЋНОСТИ</p>	<p>ОПАСНОСТИ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Јасно дефинисани циљеви и исходи учења омогућавају лакшу интеграцију савремених метода наставе ++ • Корекције предиспитних обавеза у смислу обима, броја поена и статуса (да ли су обавезне или којим делом су обавезне) омогућавају максимално усклађивање са стварним оптерећењем студената +++ • Већи степен усаглашености ЕСПБ оптерећења са активностима учења доприноси бржем достизању планираних исхода учења +++ • Развијени поступци праћења квалитета студијских програма доприносе ефикаснијем отклањању уочених недостатака у реализацији студијског програма ++ • Стално унапређење исхода учења услед пораста броја квалитетних студената +++ • Повећан простор за сарадњу са другим високошколским установама и привредним организацијама у циљу постизања боље конкурентске позиције при запошљавању +++ • Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма (+) • Већа сарадња са привредом и јавним институцијама у циљу повећања могућности за извођење практичне наставе (++) • Успостављање чвршћих веза са Националном службом за запошљавање у циљу праћења потреба тржишта и постизања веће усаглашености студијских програма са 	<ul style="list-style-type: none"> • Могућност непривхватања нових метода наставе ++ • Немају сви студенти приступ Интернету + • Субјективна оцена наставника о интересовању студената током извођења наставе + • Различити начини усаглашавања ЕСПБ оптерећења са активностима учења по предметима ++ • Страх запослених од евентуалних лоших резултата који ће се показати у поступку праћења квалитета + • Лош финансијски положај студената (++) • Мањи број студената у будућем периоду због депопулације у Србији и лошег финансијског стања у привреди (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

Студијски програми који се реализују на Факултету захтевају континуално осавремењивање садржаја, како би се одговорило захтевима тржишта рада, а посебно како би се очувала конкурентска позиција економске професије у ери дигитализације. У циљу унапређења квалитета студијских програма одређене активности су започете, као што је јачање капацитета Факултета на пољу брже и квалитетније обраде студентских анкета. У том смислу, обезбеђено је електронско попуњавање анкетних листића, који су иновирани, како би се извршила детаљнија процена обима предиспитних обавеза и њиховог вредновања.

Неке од мера и активности које се предлажу у циљу унапређења квалитета студијских програма су:

1. Развијати свест наставног особља о значају процеса самоевалуације и иновације наставних садржаја; потреби увођења нових метода наставе, веће интеракције између наставника и студената у наставном процесу и озбиљног и одговорног приступа анкетном процесу.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
2. Даљи рад на јачању ресурса Факултета у циљу брже и квалитетније обраде студентских анкета, како би се добиле повратне информације о квалитету студијских програма, потреби измене метода извођења наставе, обима предиспитних обавеза и оптерећења студената.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. У сарадњи са Студентским парламентом радити на подизању свести студената о потреби присуства и активног учешћа у настави.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Мотивисати студенте на активније учешће у настави кроз веће вредновање (исказано у поенима) ове предиспитне обавезе.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
5. Увођење (електронског) система за евиденцију присуства наставном процесу.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
6. Радити на сталном унапређењу и иновирању студијских програма на којима ће се школовати кадрови за подршку иновативним и савременим пословним процесима.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодаваца.
7. Радити на јачању међуфакултетске и међубиблиотечке сарадње са сродним факултетима у циљу размене искустава и побољшања квалитета студијских програма.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за научни рад и сарадњу са другим

институцијама.

8. Интензивирати мобилност наставника, сарадника и студената.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.

9. Успоставити сарадњу са привредним организацијама у циљу реализације стручне праксе и усклађивања студијских програма са потребама тржишта рада.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодаваца.

10. Акредитовати студијски програм на неком од светских језика, као и студија на даљину.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године.

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Акредитација студијских програма Економског факултета Универзитета у Нишу.

Прилог 4.4. Табела мапирања предмета по семестрима и годинама студија на ОАС.

Прилог 4.5. Евиденција пролазности и положених испита по предметима и годинама студената Установе.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Статутом Економског факултета дефинисана су основна правила којима се обезбеђује квалитет наставног процеса, али и механизми којима се врши контрола достигнутог нивоа квалитета.

На Економском факултету је крајем 2006. године усвојен документ „Систем обезбеђења квалитета наставног процеса“, који је током 2008. године допуњен на бази искустава у његовој двогодишњој примени. Фебруара 2016. године Наставно-научно веће Факултета донело је Одлуку о изменама и допунама овог документа у делу који се односи на семинарске радове, дипломске радове и летњу стручну праксу. Одлуке су донете у циљу унапређења квалитета наставног процеса, при чему је дата могућност студентима да се детаљно упознају са одређеном облашћу научне дисциплине коју обрађују на Факултету кроз темељну разраду једног проблема из те области. Други циљ јесте континуирана едукација студента за писање самосталних радова: есеја, стручног рада, завршног рада, и сл. На овај начин студент добија прилику да усавршава самостално писање научног и стручног рада, форму и стил писања. Овом Одлуком дефинисани су начин израде, садржај и форма, као и процедура израде и одбране семинарског, дипломског и практичног рада. Све измене које се тичу иновирања процеса и процедура везаних за перманентно унапређење квалитета наставног процеса на Економском факултету у Нишу, садржане су у Статуту Факултета.

Системом обезбеђења квалитета наставног процеса дефинисани су сви релевантни елементи који се односе на план рада на наставном предмету, обезбеђење квалитета наставе, стандарде оцењивања студената, стандарде уџбеничке литературе, као и стандарде радова које израђују студенти (семинарског, завршног и мастер рада). Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета прецизирани су стандарди који се односе на мастер и докторске академске студије.

На почетку сваког семестра Наставно-научно веће Факултета усваја План наставе за тај семестар. Планом наставе одређује се: почетак и крај семестра, број нерадних дана у семестру и термини за њихову надокнаду, број група за предавања и вежбе за сваки предмет, наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму, попис литературе, начин реализације и контрола реализације Плана извођења наставе. Планови наставе и распореди часова наставе и испита усклађени су са потребама и могућностима студената и доступни су на огласним таблама и интернет страници Факултета. Током наставе, после сваког одржаног предавања или вежби, наставници и сарадници уписују у дневник рада, поред датума одржавања часа, и тематску јединицу коју су тог часа обрадили. Почетком ове школске године, отпочело се са евидентирањем часова одржане наставе на Наставничком порталу, што је умногоме олакшало процес евидентирања и контроле одржане наставе.

На бази извештаја Службе за наставна и студентска питања, Катедре врше анализу реализације планова рада упоређивањем Плана рада и Дневника рада, као и анализу резултата студентске анкете. Уколико Катедра закључи да је дошло до одступања реализованог од планираног рада на предмету за више од 30%, надлежна Катедра обавештава продекана за наставу који, на предлог Катедре, доноси одлуке у погледу појединих предмета, а којима се наставнику може наложити да се у наредној школској години стриктно придржава предложеног Плана рада, или да исти промени. Уколико Катедра закључи да је дошло до неоправданог одступања од Плана рада на предмету, а то покажу и резултати студентске анкете, Катедра и/или продекан за наставу могу предложити декану доношење дисциплинских мера против наставника/сарадника на наставном предмету.

На основу увида у документацију о предметима на Економском факултету (Књига предмета из прилога у документацији за акредитацију студијских програма), која је јавно доступна на самом Факултету и на интернет страници Факултета, сви предмети на Факултету имају дефинисане: основне податке о предмету (назив предмета, семестар у коме је предмет, услови на предмету, предиспитне обавезе на предмету, број ЕСПБ бодова који се стиче полагањем

предмета, циљ и исход предмета); садржај и структуру предмета; план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе); начин оцењивања на предмету; уџбенике, односно обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Настава на Економском факултету у Нишу је интерактивна и укључује разне дискусије, симулације, израду задатака, анализе случајева из праксе, групно решавање проблема, организовање предавања по позиву еминентних стручњака из области економије. Стимулише се визуелизација при излагању градива од стране предметних наставника кроз масовну примену *PowerPoint* презентација и других напредних техника и алата. Током пандемије вируса COVID-19, наставници су успешно користили различите форме учења на даљину и свакодневно одговарали на питања студената. Наставници се према студентима односе професионално, подстичу их на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања, прате и вреднују њихов рад и спремни су да прихвате сугестије студената за побољшање рада на предмету. У оквиру часова вежби врши се примена знања стечених на предавањима кроз дискусију проблема, индивидуалне и групне презентације. У циљу практичне верификације стечених знања, студенти у оквиру појединих предмета имају прилику да се опробају и у бројним такмичењима од којих су се као дугогодишња пракса издвојили „Умеће склапања купопродајних уговора“ и „Монетура“. Поред тога, студенти уз подршку наставника као ментора учествују у бројним пројектима, међу којима се посебно издвојио пројекат ДАР (Допринос академица развоју) у организацији Економског факултета у Нишу и Регионалне развојне агенције.

Облици провере знања (предиспитне обавезе) који се примењују су колоквијуми, семинарски радови, презентације, итд. На вежбама се такође континуирано проверава знање студената класичним пропитивањем, израдом задатака, тестовима, итд. При томе се облик провере знања прилагођава природи предмета и величини групе. На самом испиту, провера знања се осим класичних метода (решавање тестова, задатака, пропитивање), врши и парцијалним испитивањем студената, чиме је значајно повећана пролазност студената на испиту. Успешност студената у савлађивању наставног предмета прати се континуирано током наставе и изражава у поенима. У Плану рада морају бити дефинисани облици рада студената који се оцењују, начин оцењивања сваког облика рада понаособ и број поена које ти облици рада носе. Предиспитне обавезе учествују најмање са 30, а највише са 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита студент може стећи највише 100 поена.

Руководство Економског факултета у Нишу размотрило је мере којима би се студентима који спадају у групу такозваних „стarih студената“, као и студентима прве две генерације „Болоњаца“ (студенти који су уписали студије школске 2007/2008. и 2008/2009. године) помогло да своје студије окончају у поменутом року, и у складу са тим отпочело се са програмом „Заврши започето“. За ове студенте организована је консултативна настава мимо редовног плана наставе. Програм је у школској 2018/2019. години обухватио 137 студената, од којих је крајем 2019. године диплому стекло чак 69 студената. Током школске 2019/2020. године на програм се пријавило 96 студената. Активности на овом програму су Економски факултет у Нишу учиниле препознатљивим.

Полагање испита на Факултету дефинисано је Правилником Универзитета у Нишу о полагању испита и оцењивању на испиту, који је доступан на интернет страници Универзитета. Извештаје о обављеним испитима (збирне за сваки предмет и појединачне за сваког студента) наставници достављају студентској служби у писаној форми. Студентска служба води Законом прописану евиденцију о полагању испита. Статистичке податке о обављеним испитима Катедре достављају

продекану за наставу, који подноси извештај о обављеним испитима Наставно-научном већу Факултета. Децембра 2008. године Наставно-научно веће је донело Одлуку о изменама и допунама документа „Систем обезбеђења квалитета наставног процеса“ у оквиру поглавља III – Оцењивање студената. Овом Одлуком дефинише се полагање испита пред комисијом. Студент има право приговора на оцену добијену на испиту. Уколико се усвоји приговор судента, он поново полаже испит у року од 3 дана од дана пријема одлуке декана. Декан формира трочлану Комисију пред којом ће се у року од 3 дана обавити поновно полагање испита, о чему обавештава студента који је уложио приговор и чланове Комисије.

Факултет активно подстиче научно и стручно усавршавање наставника и сарадника. Ову могућност наставник у звању доцент или ванредни професор може да искористи највише једном у сваком наставничком звању, док наставник у звању редовни професор, ову могућност може да користи једном у пет година. Сваке четири године Факултет расписује конкурс за интерне пројекте факултета са тематиком која обухвата актуелне проблеме из дисциплина за које је Факултет матичан. Поред тога, Факултет редовно организује разне обуке за своје наставнике. Током 2018. године већина наставника прошла је обуку за писање пројеката *Horizon 2020*, а коју је организовала *Euta European Training Academy* на Економском факултеу у Нишу. Такође, већина наставника прошла је обуку коју је организовао Параграф ради оспособљавања наставника и студената за рад с електронском правном базом *Paragraf Lex*. У оквиру иницијативе „Студирај у Србији“, коју Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са Фондацијом Темпус спроводи са циљем подршке процесу интернационализације образовног система Републике Србије и повећања броја страних студената у Србији, одазвао се велики број наставника Економског факултета у Нишу.

Факултет у средиште својих напора, за перманентно унапређивање своје основне делатности, ставља став студената, које сматра најважнијим партнерима у образовном процесу. Посебан вид провере квалитета наставног процеса обезбеђује се анкетама студената, које се изводи према Правилнику Универзитета у Нишу о студентском вредновању педагошког рада наставника, који је интегрални део Правилника Универзитета у Нишу о студентском вредновању квалитета студија, као и према документу „Систем обезбеђења квалитета наставног процеса“.

За спровођење студентског вредновања педагошког рада наставника, од школске 2006/07. године перманентно се реализује анкетама студената основних студија у јесењем и пролећном семестру. Од школске 2015/2016. године спроводи се и анкетама студената на мастер и докторским студијама. Након спроведеног поступка анкетама, резултати се обрађују и сачињава се извештај који се подноси Комисији за обезбеђење квалитета, Катедрама Факултета и Наставно-научном већу Факултета. Од школске 2018/2019. године уведено је електронско анкетама студената, које треба да олакша процедуру анкетама и обезбеди објективне резултате анкете у реалном времену, ради њихове анализе и предлагања корективних мера за побољшање квалитета наставног процеса на Економском факултеу у Нишу.

Факултет спроводи анонимну анкету међу студентима у циљу оцењивања квалитета уџбеника, друге литературе, квалитета особља, библиотечких и информатичких ресурса, и њиховој доступности, као и квалитета управе факултета и ненаставне подршке. Поред тога, једном годишње Факултет спроводи анонимну анкету наставника, сарадника и руководиоца стручних служби Факултета у циљу оцене квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке. Појединачне средње оцене свих оцењиваних елемената наставног процеса су врло уједначене, што доприноси укупној позитивној оцени наставног процеса. Коначно, на основу резултата студентског вредновања педагошког рада наставника, може се закључити да се настава

на Факултету одвија према утврђеном наставном плану и распореду и да је на Факултету остварен висок квалитет наставе, што су студенти потврдили високим оценама предмета и предавача.

На основу претходно изнетих резултата анализе стања и докумената у Прилогу, може се констатовати да Економски факултет Универзитета у Нишу испуњава све захтеве и елементе Стандарда 5.

б) SWOT анализа елемената стандарда 5

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Квалитетан наставнички кадар на основним, мастер и докторским академским студијама +++ • Примена савремених наставних метода, усклађених са захтевима исхода учења +++ • Квалитетан простор (амфитеатар и учионице) адекватно опремљен за одвијање наставе и вежби ++ • Висока мотивисаност наставника и сарадника за унапређивање квалитета наставног процеса +++ • Редовна информисаност студената о свим сегментима наставе ++ • Систематско праћење квалитета наставног процеса путем анкета и примена корективних мера за побољшање квалитета наставе +++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Релативно неповољна старосна структура наставног особља, при чему је број асистената сразмерно мали у односу на број професора +++ • Неравномерна техничка опремљеност учионица за извођење практичне наставе ++ • Скромна опремљеност библиотеке стручном литературом и уџбеницима новијег датума ++ • Недовољна интерактивност студената на часовима наставе ++ • Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера за обезбеђење квалитета наставног процеса ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Континуирано образовање људи који су дипломирали на Факултету у ранијем периоду, као и учешће у преквалификацији и доквалификацији радника ++ • Континуално прилагођавање постојећих и увођење нових наставних програма у складу са изменама у областима од интереса за студенте Факултета +++ • Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене искуства у побољшању квалитета студијских програма, као и развоја заједничких студијских програма ++ • Могућност размене наставника, студената и сарадника са иностраним универзитетима +++ • Сарадња са привредом и јавним институцијама у окружењу ради извођења практичне наставе студената ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Застој у модернизацији наставе и техничком опремању учионица услед пандемије COVID-19 ++ • Смањена могућност стицања практичних знања студената због нарушене финансијске стабилности привредних субјеката узрокованих пандемијом COVID-19 ++ • Велика конкуренција сродних факултета у региону +++ • Неповољан финансијски положај студената из мање развијених општина који уписују факултет ++ • Недовољна мотивисаност средњошколаца за студирање на Факултету због неповољног економског положаја региона и промена у структури тражње на тржишту рада. ++ • Недовољна усклађеност студијских програма са најновијим достигнућима у областима од интереса за студенте

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

1. Омогућити наставничком кадру да се непрекидно усавршава кроз приступ одговарајућој стручној литератури (часописи, књиге), учешће у раду научних скупова, пројеката, као организовање програма обуке у областима од интереса за Факултет.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
2. Наставити са даљим подизањем квалитета наставног процеса уз коректан и професионалан однос према студентима.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. Извршити подмлађивање наставничког кадра пријемом нових сарадника.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Повећати улагања Факултета за набавку савремене литературе, информатичке опреме и обезбеђење приступа електронским базама.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања, библиотека.
5. Радити на даљој дигитализацији студентских база и онлајн приступа студентском сервису.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
6. Повећати контролу одвијања наставног процеса и процеса провере знања студената.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
7. Увести јасне и транспарентне процедуре за препознавање и учешће резултата вредновања у унапређењу наставног процеса.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
8. У сарадњи са Студентским парламентом радити на подизању свести студената о потреби присуства и активног учешћа у настави.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
9. Радити на сталном унапређењу и иновирању студијских програма на којима ће се школовати кадрови за подршку иновативним и савременим пословним процесима.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодаваца.
10. Радити на јачању међуфакултетске и међубиблиотечке сарадње са сродним факултетима у циљу размене искустава и побољшања квалитета студијских програма.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.
11. Радити на успостављању чвршће сарадње са привредом, јавним институцијама и Националном службом за запошљавање у циљу школовања кадрова усклађених са потребама тржишта рада.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодаваца.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда nastave
[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис, анализа и процена стандарда 6

Економски факултет Универзитета у Нишу од оснивања организује, прати и подстиче научно-истраживачки рад и стратешки је опредељен да перманентно у свом раду остварује јединство образовног, научноистраживачког и професионалног (стручног) рада. Одлуком Министарства науке Републике Србије, а на основу Закона о научноистраживачкој делатности и Правилника о вредновању научно-истраживачког рада и поступку акредитације научно-истраживачких организација, Економски факултет у Нишу је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности у области економских наука. Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије бр. 021-01-17/70 од 09.04.2013. године Економски факултет у Нишу је акредитован за обављање научно-истраживачке делатности, а реакредитован је Решењем бр. 660-01-001581/2016-14, од 31.01.2017. године.

Обављање научно-истраживачке делатности на Факултету реализује се преко Центра за економска истраживања. Рад Центра за економска истраживања регулисан је Статутом Факултета и Правилником о организацији и раду Центра за економска истраживања од 04.12.2018. године. Основни циљеви Центра су развој, квалитативно и квантитативно унапређење научноистраживачког рада и афирмација Факултета и сваког истраживача појединачно, у раду на разноврсним научним пројектима. У том смислу, Центар настоји да допринос реализацији научноистраживачких активности по угледу на развијене научноистраживачке институције земаља у окружењу, као и применом принципа и стандарда Европске уније у области истраживања и иновација. У складу с таквим интенцијама, Центар за економска истраживања:

- разматра и предлаже дугорочни програм истраживачко-стручне делатности Факултета;
- разматра и предлаже садржај истраживачко-стручног рада Факултета;
- припрема пријаву и спроводи реализацију нових пројеката – међународних и од националног значаја;
- вештачења финансијско-рачуноводственог карактера,
- израђује студијске пројекте у оквиру регистроване делатности Факултета,
- организује научне конференције;
- организује саветовања и инструктивне семинаре, самостално, или у сарадњи са другим институцијама;
- пружа консалтинг услуге;
- подноси извештај о раду декану и Савету Факултета на крају сваке пословне године;
- обавља и друге послове у области научно-истраживачког и стручног рада дефинисане Статутом, одлукама и другим општим актима Факултета.

Квалитет научноистраживачког рада остварује се обезбеђивањем услова за научноистраживачки рад, утврђивањем и доследним остваривањем стандарда у погледу квантитета и квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника и утврђивањем и остваривањем етичких стандарда у научноистраживачком раду.

Обезбеђење услова за научноистраживачки рад остварује се, пре свега, утврђивањем и

остваривањем развојне политике, стратегије и планова научноистраживачког и стручног рада. Факултет усваја, на годишњем нивоу, Програм рада Факултета, Програм научних истраживања, и периодично Програм развоја научно-истраживачког подмлатка Економског факултета у Нишу. Сви наведени плански акти усклађени су са стратегијом научног и стручног рада, којом се одређују правци развоја научноистраживачке и стручне делатности Факултета. У том контексту, Факултет је донео и трогодишњи Програм развоја научноистраживачког подмлатка Економског факултета у Нишу за период 2016-2018. године и 2019-2021. године.

Факултет подстиче и стимулише сталну и професионалну (научну, истраживачку и стручну) делатност својих наставника, истраживача, сарадника и студената од општег интереса, као и јавно представљање и објављивање резултата такве делатности, у складу са финансијским планом. У границама својих финансијских могућности Факултет обезбеђује литературу, приступ базама података, као и рачунарску и другу опрему која је неопходна за научноистраживачки и стручни рад. Уз то, Факултет има и посебан фонд за научно и стручно усавршавање и презентовање резултата рада својих научних истраживача на научним скуповима у земљи и у иностранству, као и посебан фонд за објављивање резултата научноистраживачког рада.

Резултате индивидуалног и колективног научноистраживачког и стручног рада Факултет објављује, како би их учинио доступним јавности и на тај начин утицао на развој економске науке и струке. Издавачку делатност Факултета обавља Јединица за издавачку делатност као организациона јединица у оквиру Центра за економска истраживања, чији је рад регулисан Правилником о издавачкој делатности Економског факултета у Нишу од 29.11.2018. године. Издавачки савет Јединице за издавачку делатност Центра за економска истраживања, у складу са утврђеним приоритетима Факултета и финансијским могућностима, припрема годишњи план издавачке делатности. Издавачка делатност Факултета обухвата:

- организовано издавање и објављивање публикација у складу са годишњим планом издавачке делатности,
- прикључење систему COBISS.SR (Srbija),
- наставак сарадње са издавачком кућом De GruyterOpen (Sciendo).

Наставак сарадње са издавачком кућом *De Gruyter Open* (Sciendo) подразумева *online hosting*, укључење научног часописа „Економске теме“, који Факултет објављује континуирано од 1990. године и поседује високу категорију M51, у велики број апстрактних и индексних база часописа, стручну асистенцију при припреми за апликацију код *Thompson Scientific* ради укључења у ISI Master Journal List, услуге превенције плагијаризма (CrossCheck), алокација једног DOI (CrossRef) броја по раду и низ других услуга.

Факултет, према годишњем програму рада и програму научних истраживања, континуирано већ више деценија организује два научна скупа, и то: јуна месеца традиционални научни скуп „Регионални развој и демографски токови земаља Југоисточне Европе“, а октобра месеца традиционални међународни научни скуп поводом Дана Факултета. Стручну и техничку подршку у обављању уређивачких, рецензентских и организационих послова пружају надлежни органи Центра за економска истраживања, као и повремена радна тела (програмски одбори, организациони одбори и сл.).

Научноистраживачки рад на Факултету обавља се у складу са универзалним принципима добре научне праксе, која подразумева да се научна истраживања спроведу у складу са најновијим научним достигнућима, да се радови других аутора коректно цитирају, да се

результати истраживања презентују на начин који обезбеђује њихову проверу и да се критичност и егзактност, као битне карактеристике научног рада, примењују у свим фазама научноистраживачког рада. Сви наставници и сарадници дужни су да поштују принципе добре научноистраживачке праксе, који су представљени у Етичком кодексу научноистраживачког рада, којим су утврђени етички стандарди у обављању научноистраживачке делатности на Факултету, облици недозвољених понашања у научноистраживачком раду, санкције и академске мере у случају недозвољеног понашања, као и поступак у коме се оне изричу.

Квалитет научноистраживачког и стручног рада обезбеђује се контролом спровођења развојне политике, стратегије и усвојених планова научноистраживачког и стручног рада и њиховим кориговањем, евидентирањем и вредновањем резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника у циљу утврђивања и праћења њихове научне компетенције, доследном примени правила о рецензирању научних радова, као и вредновањем научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника у поступку избора у звања.

Контрола спровођења развојне политике, стратегије и планова рада врши се на крају сваке године, кроз контролу реализације планова рада Центра за економска истраживања, кроз контролу реализације индивидуалних планова рада и контролу укупног научноистраживачког и стручног рада оствареног на Факултету. Наставници и сарадници дужни су да на крају сваке године поднесу извештај о реализованом научноистраживачком раду Центру за економска истраживања, и то: Извештај о објављеним публикацијама у претходној години и Извештај о учешћу на пројектима. На основу података из годишњих извештаја наставника и сарадника о научноистраживачком раду, Центар за економска истраживања врши категоризацију радова, утврђује број бодова за сваки облик рада, као и укупан број бодова на основу којих се утврђује научна компетенција наставника и сарадника. Центар за економска истраживања припрема годишњи извештај о резултатима научноистраживачког рада, који доставља Наставно-научном већу Факултета и који представља део годишњег извештаја о раду Економског факултета у Нишу.

Системска и јавна евиденција података о научноистраживачком раду наставника и сарадника доступна је преко апликације НПАО (Научне публикације и уметничке референце академског особља), која је у надлежности Универзитета у Нишу. Наведена евиденција је доступна на следећој адреси: <https://www.npao.ni.ac.rs/ekonomski-fakultet>. Резултати научноистраживачког рада који су сакупљени путем апликације НПАО представљају једну од кључних показатеља успеха и квалитета рада истраживача који су запослени на Економском факултету у Нишу.

У претходном трогодишњем периоду наставници и сарадници Факултета учествовали су на већем броју националних, регионалних и међународних пројеката.

Реализовани је пројекат чији је носилац Економски факултет у Нишу:

- Пројекат број 179066 – *Унапређење конкурентности јавног и приватног сектора умрежавањем компетенција у процесу европских интеграција Србије*

Реализован је већи број пројеката других научно-истраживачких организација у којима учествују наставници и сарадници Економског факултета као истраживачи на пројекту, и то:

- Пројекат број 179013 – *Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије*
- Пројекат број 174013 – *Развој метода израчунавања и процесирања информација: теорија и примене*

- Пројекат број 179015 – *Изазови и перспективе структурних промена у Србији: стратешки правци економског развоја и усклађивања са захтевима ЕУ*
- Пројекат број 179074 – *Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција*
- Пројекат број 179081 – *Истраживање савремених тенденција стратешког управљања применом специјализованих менаџмент дисциплина у функцији конкурентности српске привреде*
- Пројекат број 31020 – *Развој технологије производње црвеног вина и дијететских производа из вина богатих биолошки активним полифенолима са кардиопротективним дејствима*
- Пројекат број 33040 – *Ревитализација постојећих и пројектовање нових микро и мини хидроелектрана (од 100 до 1000 kW) на територији јужне и југоисточне Србије*
- Пројекат број 42006 – *Истраживање и развој енергетски и еколошки високоефективних система полигенерације заснованих на обновљивим изворима енергије*
- Пројекат број 43012 – *Мониторинг електромагнетних зрачења мобилних телекомуникационих система у животној средини, анализа молекуларних механизма и биомаркера оштећења код хроничне изложености са развојем модела за процену ризика и метода за заштиту*
- Пројекат број 44007 – *Нове информационе технологије за аналитичко одлучивање базиране на организацији експеримента и опсервацији и њихова примена у биолошким, економским и социолошким системима*
- Пројекат број 47005 – *Истраживање и развој платформе за научну подршку у одлучивању и управљању научним и технолошким развојем у Србији*
- Пројекат број 47009 – *Европске интеграције и друштвено-економске промене привреде Србије на путу ка ЕУ.*

У оквиру реализације пројеката финансираних од стране међународних организација или институција (TEMPUS, Европска комисија и др.), наставници и сарадници Факултета били су укључени у:

- реализацију пројекта Европске комисије (*Enterprise Europe Network*) *EEN SERBIA: Improving competitiveness of Serbian SMEs through implementation of integrated services focused on innovative capacities, productivity and internationalization*, који у Србији поред осталих реализује и Универзитет у Нишу уз ангажовање истраживача са нашег Факултета (Ref. No. EEN-SGA-COSME-2015-01-1 699658),
- пројекат *Strengthening Capacities for Tourism Changes in WB*, Erasmus+, уз ангажовање истраживача са нашег Факултета,
- реализацију активности у оквиру KA1 програма ERASMUS+ која се бави образовним мобилностима наставника и студената (Middlesex University, London),
- реализацију активности у оквиру KA1 програма ERASMUS+ која се бави образовним мобилностима наставника и студената (D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov),
- реализацију активности у оквиру KA1 програма ERASMUS+ која се бави образовним мобилностима наставника и студената (Ekonomska šola Celje, Slovenia),

- реализацију активности у оквиру KA1 програма ERASMUS+ која се бави образовним мобилностим наставника и студената (Technological Educational Institute of Central Macedonia –Serres, Greece),
- реализацију активности у оквиру KA1 програма ERASMUS+ која се бави образовним мобилностим наставника и студената (Inter-institutional agreement 2014-2021 between programme countries European University - Republic of Macedonia),
- реализацију активности у оквиру KA1 програма ERASMUS+ која се бави образовним мобилностим наставника и студената (Inter-institutional agreement 2017-2021 between institutions from Programme and Partner Countries University of Economics – Varna, Bulgaria).

Током овог периода почела је реализација пројеката за које је аплицирано у претходном периоду, и у којима учествују истраживачи Факултета, и то:

- Advanced Data Analytics in Business (ADA), из Програма Erasmus+ K2,
- Creative Caravan, из Програма IPA,
- SPIN – Анализа кадровских потреба индустријских предузећа у Граду Нишу,
- Пројекат билатералне сарадње Хрватска-Србија, са темом Истраживање капацитета за имплементацију „паметних градова“ као основе одрживог урбаног развоја.

Економски факултет у Нишу је током периода 2017-2019. завршио реализацију пројекта „Конкурентност и одрживи развој привреде Републике Србије“, чији је носилац и у оквиру којег су ангажовани сви наставници и сарадници Факултета. Рад наставника и сарадника Факултета резултирао је периодичним објављивањем истоимених зборника радова. Током овог периода је отпочела реализација новог пројекта „Дигитална трансформација у функцији привредног развоја Републике Србије“, чији је носилац Економски факултет у Нишу. И у оквиру овог пројекта ангажовање наставника и сарадника резултирало је објављивањем радова у истоименом зборнику.

Наставници и сарадници Економског факултета у Нишу су резултате научноистраживачке активности верификовали и кроз израду практичних студија и елабората по захтеву наручилаца. Такође, у оквиру Центра за економска истраживања пружане су и услуге економско-финансијског вештачења.

Факултет је 2017. године почео реализацију пројекта „Допринос академица развоју – ДАР“, који представља одраз друштвено одговорног понашања Економског факултета у Нишу и пут ка имплементацији концепта дуалног образовања на високошколским институцијама. Општи циљ овог пројекта је остварење сарадње између Факултета и малих и средњих предузећа и предузетника, која ће резултирати бенефитима за обе стране, а у коначном и подстицању економског развоја Југоисточне Србије. Као резултат овог пројекта израђене су студије решења пословних проблема корисника, које су презентоване у брошури „Анализа могућности унапређења пословања предузећа – студије случаја“.

Посебна активност Центра за економска истраживања везана је за организацију међународне Летње школе економије, која је 2017. године одржана на Борском језеру, а 2018. и 2019. године у Нишу у периоду од 8. до 14. јула. Тема 12. међународне Летње школе економије (2017. године) била је „Project Management“, а на Летњој школи учешће је узело укупно 40 учесника, и то: 32 студента из иностранства (из Русије, Летоније, Немачке, Словеније и Босне и Херцеговине и Шпаније), 8 студената из Србије, 6 предавача (из Србије, Летоније, Словеније и Русије), 3 професора као вође групе (из Русије, Летоније и Словеније), као и чланови организационог одбора. Тема 13. међународне Летње школе економије (2018. године) била је „Дигитални маркетинг“, а на Летњој школи учешће је узело укупно 66

учесника, и то: 39 студената из иностранства (из Русије, Летоније, Словеније и Босне и Херцеговине), 9 студената из Србије, 5 предавача (из Србије, Летоније, Словеније и Русије), 5 професора као вође групе, као и чланови организационог одбора. Међународна летња школа економије одржана 2019. године имала је за тему „*New skills for new jobs*“, а на овој школи учешће је узело укупно 52 учесника, и то 42 студената из иностранства (из Русије, Словеније и Босне и Херцеговине), и 10 студената из Србије, 5 предавача, 3 професора као вође групе, као и чланови организационог одбора. Након завршетка Летње школе, сви учесници учествују у анкети о степену задовољства и корисности Летње школе, при чему је комплетан програм сваке године оцењен веома високом оценом.

У претходном трогодишњем периоду Факултет је остварио међународну сарадњу са високошколским институцијама у окружењу и из европских земаља са којима традиционално сарађује већ низ година. Тренутно, Факултет има важеће уговоре о сарадњи са следећим високошколским институцијама у иностранству:

- Економским факултетом у Бањој Луци, Република Српска, БИХ,
- Економским факултетом у Ријеци, Хрватска,
- Факултетом за организацију и информатику, Универзитет у Загребу, Вараждин, Хрватска,
- Економским факултетом у Подгорици, Универзитет Црне Горе, Црна Гора,
- Belgorod State Technological University named after V.G Shukhov, Russia,
- D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria,
- Andrzej Frycz Modrzewki Krakow University, Poland,
- FSBEI HPE Kuban State Agrarian University, Krasnodar, Russia,
- Kavala Institute of Technology, Department of Accountancy, Kavala, Greece,
- Economics School Celje, Vocational College Celje, Slovenia,
- School of Business and Management Novo Mesto, Slovenia,
- Faculty of Business and Management Sciences Novo Mesto, Slovenia,
- University CA' Foscari of Venice, Italy,
- Univerzitetom Sjever, Koprivnica, Hrvatska,
- Ekonomskim fakultetom Pale, Univerzitet Istočno Sarajevo, Republika Srpska, BiH,
- Fakultetom poslovne ekonomije Bjeljina, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Republika Srpska, BiH,
- Univeristy St. Kliment Ohridski Bitola, Faculty of Tourism and Hospitality, Ohrid, Macedonia,
- Ss. Cyril and Methodius Univeristy Skopje, Faculty of Economics Skopje, Macedonia,
- Univerzitet St. Kliment Ohridski, Bitola, Ekonomski fakultet Prilep, Macedonia,
- University of Zagreb, Faculty of Economics and Business, Хрватска,
- University of Tuzla, Faculty of Economics, BiH,
- Економским факултетом Универзитета у Мостару, БИХ,
- Економским факултетом у Зеници, БИХ,

- Russian University of Cooperation, Russia
- Cyprus University of Technology, Faculty of Management and Economics, Cyprus.

Сарадња је реализована на основу потписаних споразума и уговора. Посебно је активна била сарадња у размени студената са Технолошким универзитетом из Белгорода, Русија. У оквиру Erasmus+ програма реализована је мобилност наставника и студената Факултета.

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научноистраживачког рада и докумената у прилогу, закључује се да је на Економском факултету Универзитета у Нишу испуњен Стандард 6.

б) SWOT анализа елемената стандарда 6

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Факултет је обезбедио могућност активног учешћа свих наставника и сарадника у научноистраживачком раду (+++) • Високе научне компетенције наставника и сарадника (+++) • Развијена међународна сарадња са сродним високошколским институцијама из иностранства (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно учешће наставника и сарадника у међународним пројектима (++) • Недовољан број наставника, сарадника и ненаставног особља са искуством у припреми, аплицирању, организацији и руковођењу пројектима (+++) • Недовољно развијена сарадња и повезаност са привредом у оквиру научноистраживачког рада (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко опредељење Факултета за унапређење квалитета научноистраживачког рада у складу са стратешким опредељењем земље и европским циљевима (+++) • Активније укључивање студената докторских студија у националне и међународне пројекте (++) • Укључивање страних наставника и студената у научноистраживачки рад као последица заједничке сарадње са страним универзитетима (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Смањење финансирања ресорног министарства Републике Србије намењеног научноистраживачком раду (+++) • Смањење финансирања ЕУ намењеног научноистраживачком раду (++) • Недовољна мотивисаност једног дела студената докторских студија за учешће у активностима научноистраживачког рада Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6:

1. Организовати размене студената докторских студија, и/или успостављање заједничких докторских студија са сродним факултетима иностраних универзитета.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Центар за економска истраживања, председник Студентског парламента.

2. Интензивније повезивање са алумни студентима Економског факултета у циљу размене искустава и знања, као и заједничког писања научних радова и аплицирања на међународне пројекте.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Центар за економска

истраживања.

3. Организовање редовних састанака са привредним субјектима у циљу презентације могућности Факултета у унапређењу њиховог пословања.

Носилац активности: декан, продекани, Центар за економска истраживања, Савет послодаваца.

4. Појачати институционалне контакте са страним универзитетима.

Носилац активности: декан, продекани, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.

5. Јачање свести о значају обезбеђења квалитета научноистраживачког рада и тиме снажење организационе културе квалитета међу свим запосленима и студентима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање запослених и студената да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране запослених и студената.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, шефови већа катедара, руководиоци факултетских центара, руководиоци стручних служби, председници сталних комисија Наставно-научног већа, председник Студентског парламента.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у **текућим домаћим и међународним пројектима**

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

На Факултету је ангажовано укупно 60 наставника и 2 сарадника у настави. Од тога је 59 наставник и 2 сарадника у настави са пуним радним временом, један наставник са непуним радним временом (70%) и један наставник по уговору (30%). Структура ангажованих наставника је следећа: 40 редовних професора са пуним радним временом и 1 са непуним радним временом (70%); 9 ванредних професора са пуним радним временом и 1 ангажован по уговору са 30% радног времена; 10 доцента и 2 наставника страног језика са пуним радним временом. На Факултету је поред 2 сарадника у настави са пуним радним временом, ангажовано и 11 сарадника ван радног односа.

Тренутан број и структура запослених у потпуности покрива потребе рада досадашњих студијских програма на основним, мастер и докторским академским студијама. За укупан број од 2510 студената на свим нивоима студија (2261 ОАС, 180 МАС, 69 ДАС), Факултет је обезбедио потребне ресурсе. На готово свим предметима ангажован је наставник који је у сталном радном односу на Економском факултету, а код појединих предмета ангажовано је више (до три) наставника и сарадника. У том смислу се може рећи да је Економски факултет у Нишу у потпуности кадровски оспособљен за реализацију студијских програма усклађених са Болоњским процесом, а да ће се кадровска структура, након усклађивања и увођења нових студијских програма, усклађивати са уоченим потребама. Подаци о наставницима Економског факултета доступни су на самом Факултету и на интернет страници Факултета (Књига наставника из прилога у документацији за акредитацију студијских програма).

Наставници прихватају савремене идеје и методе рада у складу са европским образовним трендовима. Своје стручне квалификације и компетенције, поред одговарајућих диплома, ангажовани наставници Факултета доказали су:

- већим бројем објављених публикација (уџбеници, скрипте, збирке задатака, практикуми),
- већим бројем научних и стручних радова објављених у домаћим и међународним часописима,
- активним учешћем на домаћим и међународним скуповима и симпозијумима итд.

Избор наставника и сарадника врши се у складу са Законом о високом образовању Републике Србије, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета у Нишу, Статутом Економског факултета у Нишу, Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу. Ови критеријуми се перманентно преиспитују и врше одговарајуће измене и допуне основних докумената у складу са тим. Економски факултет је 2016. године донео Правилник о управљању људским ресурсима којим се дефинишу принципи и процедуре којих се Факултет треба придржавати у политици запошљавања, стручног усавршавања и награђивања запослених, као и у другим областима које су повезане са радом на Факултету.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника унапред су утврђени, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Факултет се у процедури избора придржава прописаних поступака и услова путем којих се оцењује научна и педагошка активност наставника и

сарадника. Приликом избора кандидата у звање наставника, Факултет посебно вреднује: резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и других делатности Факултета, резултате педагошког рада кандидата, резултате постигнуте у развоју научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима и радом у другим областима привредног и друштвеног живота. Показатељи квалитета научног рада који се вреднују при избору наставника су број и ранг научних публикација, и учешће на научним пројектима. Показатељи који се тичу педагошког рада и рада на развоју наставе су учешће наставника у стручним пројектима и едукативним програмима, чланство у професионалним, посебно међународним удружењима и институцијама, и учешће у раду стручних тела и органа Факултета и Универзитета у Нишу. У истом поступку своју улогу у праћењу и оцењивању квалитета педагошких способности наставника и сарадника има и Студентски парламент, јер се и од њега тражи да да своје мишљење о педагошком раду наставника и сарадника. Показатељи ангажовања на унапређењу научног подмлатка су менторства и чланства у комисијама за оцену и одбрану мастер радова, магистарских радова и докторских дисертација, као и ангажовање наставника на вишим нивоима студија и у различитим едукативним програмима за младе научнике и сараднике.

Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност својих наставника и сарадника. Тиме осигурава да су сви наставници Факултета квалификовани да предају на свим нивоима студија, при чему велики број наставника има компетенције да буду ментори на докторским академским студијама. Поједини наставници су као гостујући професори били укључени у извођење наставе на реномираним страним универзитетима, а из године у годину повећава се број наставника који реализују предавања по позиву на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Достављањем годишњих извештаја о раду наставника Факултет прати научно-истраживачко и стручно ангажовање наставника и сарадника. Квалитет педагошког рада периодично се прати и проверава путем анкета студената. Резултати ових анкета показују да су квалитет наставе и компетенције наставника високо вредновани од стране студената и укључени су у критеријуме за избор у наставничка звања. За већину предмета, дефинисана је одговарајућа уџбеничка литература чији су аутори најчешће наставници и сарадници Факултета. Научно истраживачка активност прати се док запослени не стекне звање редовног професора. О томе да ли је ова активност током избора била на захтеваном нивоу одлучује комисија која предлаже избор у више звање. Изборно веће Факултета на својој седници усваја потребне оцене резултата рада наставника и доноси предлог одлуке о избору наставника. На нивоу Универзитета у Нишу делује Комисија за оцену испуњености минималних услова учесника конкурса за избор у звање наставника.

Кроз усвојени Програм развоја научно-истраживачког подмлатка, Факултет спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напредовања. Факултет се труди да, приликом избора, нове сараднике регрутује пре свега из реда најбољих студената. Последњих година ангажују се најбољи студенти мастер и докторских академских студија за потребе држања часова вежби. Њиховим укључењем у научно-истраживачки рад створена је база одличних студената који су притом стекли и одређено педагошко искуство, чиме Факултет остварује мисију континуираног обезбеђења научног подмлатка. Проблеми који прате пријем нових сарадника везани су за њихов економски статус и немогућност да се њихов статус одмах законски верификује. Такође, могућност за запошљавање нових сарадника уско је вазана са квотама које одређује надлежно министарство и пројектима у које је Факултет укључен.

Факултет поседује програм развоја кадра чији су елементи садржани у Статуту Факултета, Стратегији обезбеђења квалитета и Правилнику о управљању људским ресурсима. За те сврхе,

Факултет континуирано обезбеђује одговарајућа средства, што је предвиђено финансијским планом у оквиру позиција Расходи запослених и Трошкови службеног путовања у земљи и иностранству. Професионални развој кадра постиже се организовањем бројних семинара, радионица, као и предавања у оквиру Центра за економска истраживања. Факултет организује и бројне обуке за техничко и административно особље и обезбеђује предуслове и прилике за њихову континуирану едукацију. Факултет омогућава наставницима и сарадницима перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем информисања о домаћим и међународним скуповима из области научно истраживачке делатности Факултета, као и конкурсима и могућностима за обезбеђивање финансијске подршке за учешће на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, као и научно-стручно усавршавање наставника и сарадника. Кроз сарадњу са бројним научноистраживачким институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката, Факултет одобрава наставницима и сарадницима плаћена и неплаћена службена одсуства. Поред тога, запосленима је обезбеђен приступ богатој библиотечкој литератури, интернету и преко њега најважнијим базама података, као и другој научној инфраструктури. Факултет редовно организује разне обуке за своје наставнике. Током 2018. године већина наставника прошла је обуку за писање пројеката Horizon 2020, а коју је организовала Euta European Training Academy на Економском факултеу у Нишу. Такође, већина наставника прошла је обуку коју је организовао Параграф ради оспособљавања наставника и студената за рад с електронском правном базом Paragraf Lex. У оквиру иницијативе „Студирај у Србији“, коју Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са Фондацијом Темпус спроводи са циљем подршке процесу интернационализације образовног система Републике Србије и повећања броја страних студената у Србији, одазвао се велики број наставника Економског факултета у Нишу.

На основу претходно изнетих резултата анализе стања и докумената у Прилогу, може се констатовати да Економски факултет Универзитета у Нишу испуњава све захтеве и елементе Стандарда 7.

б) SWOT анализа елемената стандарда 7

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Услови за избор наставника су прецизно дефинисани, а поступак избора је у свим његовим фазама доступан јавности и усаглашен са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање +++ • Наставнике и сараднике Факултета одликују високе научне и стручне компетенције, потребне педагошке способности и вишегодишње искуство у образовном раду +++ • Снажне везе са привредним субјектима, банкама, државним институцијама и агенцијама кроз организовање бројних такмичења, студија случаја и стручних пракси ++ • Систематско праћење квалитета наставног 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна финансијска средства за обезбеђење перманентне едукације и усавршавања наставника и сарадника +++ • Недовољан број сарадника +++ • Известан број наставника и сарадника није укључен у реализацију међународних научно-истраживачких пројеката ++ • Непостојање јасно нормиране и стандардизоване кадровске политике на Факултету ++ • Непостојање интерног акта о избору сарадника, који би прецизније дефинисао критеријуме за избор. ++

<p>процеса путем анкета и уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++</p>	
<p align="center">МОГУЋНОСТИ</p>	<p align="center">ОПАСНОСТИ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Стратегија државе о повећању броја високообразованих кадрова ++ • Запошљавање нових сарадника +++ • Регионално повезивање високошколских установа у циљу размене наставника и побољшања квалитета наставе +++ • Јачање сарадње Факултета са привредом и јавним институцијама у окружењу ради извођења практичне наставе студената ++ • Креирање система награђивања и промовисања наставника и сарадника који су показали запажене резултате на пољу унапређења наставног процеса ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Увођење система финансирања према броју уписаних студената може онемогућити ангажовање нових сарадника и развој научног подмлатка ++ • Отежани услови међународног признавања резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника ++ • Изједначавање приватних и државних високошколских институција у области финансирања ++ • Утицај екстерних фактора на погоршање финансијске позиције Факултета у погледу могућности финансирања стручног усавршавања наставника и сарадника Факултета ++
<p>в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбедити пријем нових сарадника и подстицати развој научног подмлатка. <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета. 2. Повећати мобилност наставника и сарадника и обезбедити средства за финансирање истих <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама. 3. Обезбедити већи број пројеката и учешће свих наставника и сарадника на истим. <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама. 4. Унапредити сарадњу са алумни групом Факултета, кроз организовање предавања, радионица, едукација на Факултету од стране некадашњих студената Факултета, као и кроз друге облике сарадње. <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања. 5. Наставити и оснажити активности на самопромоцији Факултета (Сајмови запошљавања, „Дани отворених врата“, реализовање стручне праксе кроз радионице за средњошколце и рад на решавању проблема или унапређење пословања конкретних предузећа, и др.). <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Центар за економска истраживања. 6. Јачати активности на унапређењу рада Фондације "Пријатељи Економског факултета у Нишу". <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета. 7. Наставити са активностима на пољу унапређења кадровске политике Факултета. <i>Носиоци активности:</i> декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета. 	
<p>Показатељи и прилози за стандард 7:</p>	

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Економски факултет у Нишу обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке које се односе на њихове студије.

Упис студената на Економски факултет се обавља према Правилнику о упису студената на студије првог степена Универзитета у Нишу и према Правилнику о условима, начину и поступку уписа на други и трећи степен академских студија Универзитета у Нишу. Наставно-научно веће Факултета ближе уређује начин бодовања и мерила за утврђивање редоследа за упис кандидата на Факултет, Одлуком о упису студената, а у оквиру заједничког конкурса који расписује Сенат Универзитета у Нишу. При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту. Ранг листа се сачињава према укупном броју бодова сваког кандидата по утврђеним мерилима.

Конкурс за упис у прву годину студија благовремено се објављује на *web* сајту Факултета, а текст конкурса садржи све информације о условима за упис, као што су начин и рокови формирања ранг листе, могућности жалбе на рангирање, висина школарине за самофинансирајуће студенте. Економски факултет издаје Водич за упис, у коме се налазе све потребне информације о упису на Факултет. Поред тога, Економски факултет је извршио израду посебног сајта намењеног информисању свих заинтересованих лица за упис на основне академске студије. Економски факултет издаје одговарајуће публикације за припрему потенцијалних студената за полагање пријемног испита. Како би олакшао полагање пријемног испита Факултет организује бесплатну припремну наставу. Ове школске године, услед ванредног стања изазваног пандемијом COVID-19, Факултет је организовао бесплатну онлајн припрему пријемног испита за упис на Факултет, која је успешно реализована помоћу *zoom* апликације. Поред тога, донета је Одлука о полагању једног од четири понуђена предмета на пријемном испиту, као и Одлука о укидању допунског испита за упис студената на Факултет са неодговарајућим средњим образовањем.

У циљу привлачења потенцијалних кандидата за упис, Факултет током пролећног семестра традиционално организује низ промотивних активности (Инфо-дан, Дан отворених врата, презентације студијских програма у средњим школама у региону, бесплатне радионице и сл.). Бринући о здрављу и безбедности будућих студената, Факултет је у сарадњи са Студентском организацијом и Студентским парламентом организовао разне дигиталне садржаје за упознавање средњошколаца са Факултетом. Додатно, Факултет је омогућио пријављивање кандидата

електронским путем, пружајући притом сва неопходна објашњења у вези припреме документације, попуњавања уплатнице, итд.

Факултет гарантује једнакост и равноправност студената по свим основама, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Поштујући Одлуку Владе Републике Србије, Факултет обезбеђује предвиђени број буџетских места за особе са инвалидитетом, припаднике ромске националности и држављане Републике Србије који су у школској 2019/2020. години завршили средњу школу у иностранству. У оквиру Фондације „Пријатељи Економског факултета у Нишу“ као један од циљева наводи се унапређење положаја особа са инвалидитетом (студената и запослених Факултета који имају овај статус). За особе са инвалидитетом, Факултет је обезбедио прилаз у виду рампе са посебним нагибом у складу са позитивним прописима. На овај начин је овим лицима обезбеђен приступ у зграду Факултета, амфитеатар, учионице, кабинете, Службе за студентска питања, библиотеку итд. Такође, у приземљу Факултета адаптиране су санитарне просторије и прилагођене потребама ове категорије лица.

Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија у текућој школској години дат је у табели број 8.1. Основне академске студије у школској 2019/2020. години уписао је 2261 студент, и то: 461 на првој, 346 на другој, 284 на трећој и 1170 на четвртој години студија. Посматрано по студијским програмима, уписано је 100 студената на програму *Опита економија*, 373 студената на програму *Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање*, 520 студената на програму *Финансије, банкарство и осигурање* и 1268 студената на програму *Пословно управљање* (модули Менаџмент предузећа, Међународни менаџмент, Менаџмент у туризму и Маркетинг). Мастер академске студије у текућој школској години уписало је 180 студената на студијском програму *Економија*. На докторским академским студијама, које су акредитоване за упис 35 студената, у текућој школској години на студијском програму *Економија* уписано је 12 студената на првој, 8 студената на другој и 49 студената на трећој години студија. Број студената, који уписују Економски факултет Универзитета у Нишу усклађен је са кадровским, просторним и техничким могућностима и наведен је у дозволи за рад, коју је издало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Инфраструктура намењена студентима испуњава све захтеве који важе за високошколске институције. Факултет поседује амфитеатар, сале за извођење наставе, кабинете за практичну реализацију наставе (кабинет за информатику и операциони менаџмент), просторије додељене на коришћење Студентском парламенту, библиотеку са читаоницом, књижару и студентски клуб. Студентска служба доступна је студентима сваког радног дана у терминима који су дефинисани и јавно објављени.

Факултет обезбеђује благовремено и тачно информисање студената о њиховим правима, обавезама и одговорностима. Студенти се на почетку семестра упознају са обавезом праћења наставе, као и информацијама везаним за студијске програме и режим студирања, односно услове за одржавање статуса редовног, односно самофинансирајућег студента. Студентима су поред редовних предавања и вежби из сваког предмета обезбеђене консултације са наставницима и сарадницима у терминима који су дефинисани на почетку сваког семестра. Све информације о организацији и раду Факултета и његових органа и служби доступне су преко огласних табли и *web* сајта Факултета.

Услови и начин полагања испита уређени су Статутом Факултета и Стандардима за обезбеђење квалитета наставног процеса. Методе оцењивања су дефинисане и конципиране на такав начин да објективно процењују исходе учења, а студенти су унапред упознати са критеријумима, правилима и процедурама за оцењивање. На интернет страници Факултета налазе се програми

свих предмета из наставног плана у којима је објављен начин оцењивања дефинисаних облика рада студената (активност на часу, самостални индивидуални рад студента ван часа – семинарски, приступни рад, есеј), самостални групни рад студената – групни пројекат, презентација), савладавање градива пропитивањем. Рад студената у савлађивању појединог предмета континуирано се прати током наставе и изражава се у поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Успех студената на испиту изражава се оценама које студент добија по основу оствареног броја поена.

Наставник је дужан да се приликом оцењивања студената придржава јасних и унапред дефинисаних критеријума у свим испитним роковима. Оцењивање мора бити објективно, непристрасно и без дискриминације студената по било ком основу. Факултет спроводи контролу квалитета оцењивања, и то: 1. контролу садржаја (елемената) и метода оцењивања; 2. контролу квалитета оцењивања и 3. контролу резултата оцењивања.

У оквиру контроле елемената и метода оцењивања, Факултет проверава да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање.

Контрола квалитета оцењивања обавља се анкетирањем студената, у оквиру које студенти оцењују квалитет оцењивања сваког наставника појединачно. Резултати анкете разматрају се на надлежној катедри, при чему шеф катедре обавља појединачни разговор са оним наставницима за које је оцењено да се не придржавају Планом рада предвођеног садржаја и метода оцењивања, као и са оним наставницима чији је квалитет оцењивања оцењен изузетно ниском оценом. Шеф катедре саставља извештај о утврђеним узроцима неуобичајено ниских оцена у анкети, као и о договореним мерама за њихово унапређење и доставља га продекану за наставу. Продекан за наставу у разговору са наставником чија је оцена у анкети неуобичајено ниска утврђује мере за унапређење квалитета оцењивања.

Контролу резултата оцењивања обавља надлежна Катедра на основу извештаја који на крају школске године саставља Служба за студентска питања, а који садржи податке о укупном броју студената који су слушали наставу на наставном предмету, броју студената који су положили предмет у одређеним роковима, као и просечној оцени оствареној на наставном предмету. Наставници код којих је пролазност на наставном предмету сувише ниска у односу на просек на години студија, позивају се на разговор коме присуствују декан, продекан за наставу, шеф надлежне катедре и представник студената. Током разговора утврђују се могући узроци лоше пролазности студената и утврђују мере за унапређење квалитета оцењивања. Уколико оцене наставника у две узастопне студентске анкете буду неуобичајено ниске, доноси се хитне мере и активности које наставник мора да предузме у наредном периоду. У супротном, декан Факултета, на предлог продекана за наставу, доноси одлуку о суспензији наставника из процеса оцењивања и предузима даље мере.

Ради подстицања студената на постизање изузетних резултата током студирања Факултет општим актом утврђује услове за промовисање и награђивање најбољих студената. Негује се добра пракса додељивања награда и признања најбољим студентима за остварене резултате током студирања, а које се уручују награђенима на свечаној академији поводом пријема бруцоша за студенте прве године студија и на свечаној академији поводом Дана Факултета за студенте друге,

треће, четврте године, као и најбољег дипломираног студента у текућој школској години.

Од 1960. године, тј. од када Економски факултет постоји као самостална високошколска установа, до 01.10.2019. године на Факултету је звање дипломирани економиста стекло 13.549 српских држављана и 8 страних држављана; магистарски рад одбранило 177 магистара економских наука, а докторску дисертацију одбранило 194 доктора економских наука. Прва генерација студената која студира према одредбама Болоњске декларације и према новом Наставном плану и програму уписана је на Економски факултет школске 2007/2008. године. До 01.10.2019. године основне академске студије завршило је 2487 студената, а мастер академске студије завршило је 1033 студената.

Праћење успеха студената на испитима је перманентно. Огроман значај за Факултет имају успешни студенти који студије завршавају у року предвиђеном за трајање студијског програма. Стопа успешности студената дата у табели број 8.2. На основним академским студијама од укупно 476 студената који су уписали школску 2015/2016. годину, до 30.09.2019. године дипломирало је укупно 18 студената. Од укупно 105 студената који су уписали мастер академске студије, у року који је предвиђен за трајање студија, дипломирало је 7 студента. У року који је предвиђен за завршетак студија, докторске академске студије није завршио ниједан студент.

Број студената основних академских студија који су уписали текућу школску 2019/2020. годину у односу на остварене ЕСПБ бодове дат је у табели број 8.3. На основним академским студијама, подаци показују да је:

- другу годину 55 студента уписало са 60 бодова; 189 студента са 37-60 бодова и 147 студента са мање од 37 бодова;
- трећу годину 44 студента уписало са 60 бодова; 221 студент са 37-60 бодова и 114 студента са мање од 37 бодова;
- четврту годину 56 студента уписало са 60 бодова; 243 студента са 37-60 бодова и 1036 студента са мање од 37 бодова.

На мастер академским студијама, право на упис у другу годину студија са мање од 37 бодова остварило 84 студента, док су остали студенти завршили мастер академске студије у току прве године студија. На докторским академским студијама је право на упис у другу годину остварило 2 студента са 60 бодова, 5 студента са 37-60 бодова и 1 студент са мање од 37 бодова; док је право на упис у трећу годину докторских студија остварило 4 студента са 60 бодова, 3 студента са 37-60 бодова и 42 студента са мање од 37 бодова.

Представници Студентског парламента активно учествују у раду органа и стручних тела Факултета: у Савету, Наставно-научном већу, Комисији за обезбеђење квалитета, Комисији за наставна и студентска питања. Студенти активно учествују у културним и спортским акцијама и манифестацијама које организују Академско културно уметничко друштво СКЦ-а Универзитета у Нишу и универзитетске организације.

Један од значајнијих резултата интензивне међународне сарадње Економског факултета са еминентним високошколским институцијама у Европи, јесте организација Летње школе економије, чији је основни циљ да студентима Економског факултета у Нишу приближи конкретну економску стварност и прошири им теоријска знања из економије стечена на настави. Пионирски покушај организовања прве летње школе 2006. године уродио је плодом и превазишао сва очекивања изазивајући велико интересовање студената Економског факултета у Нишу, пре свега, али и акцелерирајући велики број страних студената. Четрнаеста по реду Летња школа

економије, такође међународног карактера, одржана је крајем августа 2019. и показала се у најмању руку подједнако успешном како по привлачењу иностраних студената и професора, тако и по квалитету и актулности теме на коју је била организована. Листа земаља проширује се из године у годину, тако да су, поред устаљених учесника из Русије, Украјине, Македоније, Словеније и Бугарске летњу школу похађали и студенти из Италије и Пољске. Сарадња је посебно интезивирана са „Краковском академијом Андреја Фрица Моцевског“ а сваке године Економски факултет посете и студенти из Белгорода (Русија). Преко програма Европске Уније “Basileus”, „Mevlana“, „Grin Tech“, „Erasmus+ K2“ на Економски факултет долазе студенти из других држава и похађају цео семестар основних академских студија. Ове године планирано је организовање петнаесте по реду Летње школе економије на тему „Industry 4.0 - Challenges and opportunities“. Након четвородневних предавања, радионица, симулација, последњег, петог дана планирано је такмичење у коме пријављени тимови презентују своје идеје пред осталим учесницима, професорима и представницима пословних компанија, а најбоља међу њима биће награђена. Поред тога, сваки студент који је узео учешћа у активностима добиће додатних 3 ЕСПБ.

Студентима је обезбеђен одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, а у складу са Законом: Студентска асоцијација Економског факултета, Савез студената Економског факултета и Студентски парламент. Поред наведених, на Факултету функционише и интернационална организација AIESEC. Студенти такође имају могућност укључивања у рад Европског студентског форума AEGEE, са седиштем на Универзитету. Одлуке о раду студентских организација доступне су у писаној форми и на интернет страници Факултета. Сарадња са Студентским парламентом резултирала је организованим посетама привредним и другим субјектима, као што су Слободна зона Пирот, Народна банка Србије, Phillip Morris International, Leoni. Студенти Економског факултета редовно учествују на Економијади, односно годишњем такмичењу студената економије из Србије и земаља у региону, у знању и спорту.

На основу претходно изнетих резултата анализе стања и докумената у Прилогу, може се констатовати да Економски факултет Универзитета у Нишу испуњава све захтеве и елементе Стандарда 8.

б) SWOT анализа елемената стандарда 8

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Процедура пријема студената је јасно дефинисана. Поступак уписа студената је јавно објављен и доследно се примењује +++ • Обезбеђена је једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама +++ • Студентима су доступне све информације о студијама +++ • Процедуре и критеријуми оцењивања су унапред познати студентима и усклађени са 	<ul style="list-style-type: none"> • Пасиван однос извесног броја студената у целокупном наставном процесу +++ • Повремена неажурност донетих нормативно-правних аката ++ • Недовољна материјална средства ради стварања могућности студентима са посебним потребама да похађају наставу +++ • Недовољна заинтересованост за увид у

<p>исходима студијског програма ++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Факултет прати пролазност студената на испитима и предузима мере у случају нестандардно ниских оцена ++ • Стипендирање и награђивање најбољих студената ++ • Студентско организовање је на завидном нивоу, а студенти учествују у одлучивању ++ 	<p>статистику напредовања студената+++</p> <ul style="list-style-type: none"> • Непостојање сегмента рада Факултета који се директно бави планирањем и развојем каријере студената ++ • Немогућност доследног спровођења система бодовања предиспитних активности студената услед великих група ++ • Превелики број обавеза студената на појединим предметима +
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Подстицање залагања студената за боље резултате током студија (стипендије, награде, признања) у циљу повећања ефикасности студирања +++ • Унапређење услова за студенте са посебним потребама +++ • Повећање мобилности студената +++ • Успостављање чвршће сарадње са средњошколским институцијама кроз понуду атрактивнијих садржаја студија у циљу уписа квалитетнијих студената+++ • Сарадња са институцијама ради запошљавања успешних студената након завршеног факултета, чиме би се мотивисали студенти да постижу боље резултате ++ • Унапредити сарадњу са алумнистима Факултета ++ • Унапредити сарадњу са Универзитетских центром за развој каријере и саветовање студената ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Тешка материјална ситуација у којој се налази велики број студената ++ • Честа измена захтева за кадровима на тржишту рада +++ • Недовољна средстава за осавремењивање наставног процеса ++ • Смањење броја студената ++ • Све већа конкуренција приватних факултета економске струке, као и факултета неекономске струке ++
<p>в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:</p>	

1. Обезбедити већу укљученост студената у научноистраживачке пројекте.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Центар за економска истраживања.
2. Омогућити неки облик учења и испитивања студената преко интернета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. Унапредити процедуру праћења пролазности и оцена по предметима.
Носиоци активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Обезбедити услове и средства за рад студентима са посебним потребама.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент.
5. Повећати број стипендија и награда за студенте који су остварили запажене резултате.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за наставна и студентска питања, Комисија за обезбеђење квалитета.
6. Омогућити пријем у радни однос студентима са запаженим резултатима.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Савет послодаваца.
7. Преиспитати садржај и обим предмета уз уважавање мишљења студената.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за наставна и студентска питања.
8. Укључити већи број студената у активности Студентског парламента и радити на додатном промовисању његових активности.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
9. Стимулисати студенте да се што активније укључују у наставни процес кроз редовно присуство и активно учешће у настави и вежбама.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
10. Формирати центар на Факултету који се бави планирањем и развојем каријере студената.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
11. Унапредити сарадњу са алумнистима факултета.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета.
12. Успоставити чвршћу сарадњу са привредом, јавним институцијама и Националном службом за запошљавање.
Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет послодаваца.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1.](#) Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

[Табела 8.2.](#) Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

[Табела 8.3.](#) Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

[Прилог 8.1.](#) Правилник о процедури пријема студената

[Прилог 8.2.](#) Правилник о оцењивању

[Прилог 8.3.](#) Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Економски факултет у Нишу својим студентима обезбеђује уџбенике и другу литературу, неопходну за савладавање градива, у потребној количини и на време. За сваки предмет, у оквиру студијских програма, почетком сваке школске године у Плану наставе, Наставно-научно веће Факултета одређује обавезну и допунску литературу. Ти подаци су свим студентима доступни преко сајта Факултета - као део Плана наставе, пре почетка сваког семестра (Прилог бр. 9.7. и 9.8).

Економски факултет у Нишу је Правилником о уџбеницима прописао стандарде и процедуре за обезбеђивање квалитета уџбеника који представљају наставни и испитни материјал. Текст Правилника даје се у Прилогу 9.1. Факултет обезбеђује квалитет литературе доследном применом правила о рецензирању уџбеника и правила о садржини, структури, стилу и обиму уџбеника приликом усвајања, као и контролом квалитета уџбеника, путем анкетирања студената.

Економски факултет у Нишу има Библиотеку која је основана када је Факултет постао самостална високошколска установа. Данас Библиотека Економског факултета располаже са 5 просторија површине 337,72 м² радног, читаоничког и магацинског простора. Читаоница Библиотеке (студентска читаоница) има 101,51 м² простора и располаже са 72 места. Позајмно одељење је површине 32,13 м², одељење периодике 67,83 м², одељење књига 85,85 м² и професорска читаоница 50,4 м² простора. Стандарди и процедуре рада Библиотеке Економског факултета дати су у Прилогу бр. 5.

Читаонице раде сваког радног дана од 8 до 19 часова, а суботом од 8 до 14 часова. Исто радно време има и позајмно одељење, које се налази уз Читаоницу, што наставницима, сарадницима и студентима обезбеђује целодневни приступ библиотечком фонду.

Информациони систем Библиотеке је почео са радом 17. септембра 1995. године, када су набављени рачунари и софтвери за потребе рада библиотеке. Те године је набављен програмски пакет САТИС у оквиру кога су базе података MONOM, FORAS, STIPO и LEGO. Поред наведених база података постоји и програм KORISNIK којим је потпуно аутоматизован рад са корисницима, као и програм за претраживање база HEURISKO.

Одељење обраде монографских и серијских публикација врши обраду по међународним стандардима и то: ИСБД(М) стандарди за библиографски опис монографских публикација, ИСБД(С) стандарди за библиографски опис серијских публикација и ИСБД(НБМ) стандарди за библиографски опис некњижне грађе. Библиотека је ове стандарде прихватила крајем 1977. године. Услуге корисницима Библиотеке пружа троје запослених: библиотекар – шеф службе, библиотекар и сарадник у процесу дигитализације у библиотеци.

Библиотека Економског факултета има 77.928 библиотечку јединицу (Табела 9.1.), од тога: 53.072 књиге (37.213 на српском језику, 15.250 на страним језицима и 609 на језицима националних мањина); 427 монографске публикације (305 на српском језику и 122 на страним језицима); 11.045 годишта часописа (2.975 годишта часописа на српском и 8.070 годишта часописа на страним језицима); и 12.384 уџбеника (12.131 на српском језику и 253 на страним језицима). У периоду између две акредитације (од 2017. до 2019/2020. године) библиотечки фонд Економског факултета у Нишу увећан је за 1.330 библиотечку јединицу, и то за: 1.088 књига; 50 монографске публикације; 122 годишта часописа и 70 уџбеника. Посматрано у односу на претходни Извештај о самовредновању (за школску 2016/2017. годину), библиотечки фонд је увећан за 12.257 библиотечких јединица, и то за: 11.088 књига, 155 монографских публикација, 943 годишта часописа и 71 уџбеник.

Број монографских и серијских публикација између две акредитације

Р.Б.		број
	Књиге на српском језику	11.088
	Књиге на страним језицима	0
	Књиге на језицима националних мањина	0
	Укупно	11.088
	Монографије на српском језику	70
	Монографије на страним језицима	85
	Монографије на језицима националних мањина	/
	Укупно	155
	Часописи на српском језику	30
	Часописи на страним језицима	13
	Часописи на језицима националних мањина	/
	Укупно	943 godišta
	Уџбеници на српском језику	71
	Уџбеници на страним језицима	0
	Уџбеници на језицима националних мањина	
	Укупно	71
	Укупно библиотечких јединица	12.257
Податке уносе све установе сем универзитета и академија струковних студија		
Табелу модификујте у зависности од података које уносите, користећи инсерт мод		

За претраживање монографских публикација и часописа корисницима је на располагању програм за претраживање база HEURISKO. За рад Библиотеке користи се 9 компјутера и 2 штампача. Библиотека је члан Конзорцијума библиотека Србије.

У оквиру система координиране набавке, а који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Библиотека прима часописе у штампаној форми. Поред тога библиотека обезбеђује часописе и разменом са другим институцијама, а део часописа добија на поклон.

Економски Факултет у Нишу се бави и издавачком делатношћу, која је регулисана Правилником о уџбеницима (Прилог 9.1) и Стандардима о издавачкој делатности Факултета. Основни циљ издавачке делатности Факултета је, поред осталог, обезбеђивање што квалитетније и јефтиније уџбеничке литературе за потребе извођења свих видова наставе на Факултету и издавање

монографских и серијских публикација (часопис „Економске теме“) у циљу презентације резултата научно-истраживачке и стручне делатности. О свим питањима везаним за издавачку делатност одлуке доноси Издавачки савет, који се образује за трогодишњи период, на основу одлуке Наставно-научног већа. Економски факултет има и продавницу књига (књижару).

У оквиру Центра за издавачку делатност у периоду од 2017. до 2019/2020. године Економски факултет у Нишу је објавио следеће публикације: 19 монографија, 24 уџбеника, 14 тематских и 9 зборника радова са организованих научних скупова, као и 12 броја часописа „Економске теме“. Часопис Економске теме излази на енглеском језику (у штампаном и електронском облику).

	2017	2018	2019	Укупно
Часопис Економске теме	4	4	4	12
Уџбеници, збирке, приручници	9	7	8	24
Монографије	2	5	12	19
Тематски зборници	4	5	5	14
Зборници радова	2 (+1 електронски)	4	2	8 (9)
Зборници студентских радова		4	2	6

У току 2018. године настављена је реализација уговора о сарадњи у области издавања електронског издања (на енглеском језику) часописа Економске теме. Овим уговором Немачка De Gruyter издавачка групација, пружа консултантске, услуге продукције, маркетинга и дистрибуције. Уговор подразумева online hosting, укључење часописа у велики број индексних база часописа (тренутно у 20 индексних база, као на пример: EBSCO, ERIH PLUS, CNKI Scholar и друге), стручну асистенцију при припреми за апликацију код Thompson Scientific ради укључења у ISI Master Journal List, услуге превенције плагијаризма (CrossCheck), алокација једног DOI (CrossRef) броја по раду, и низ других услуга.

Информатичке ресурсе Економског факултета у Нишу чини: 2 рачунарске учионице, 178 рачунара, 4 сервера, 69 штампача, 19 видео бимова (пројектора) и остала опрема. На Економском факултету постоје 2 компјутерске лабораторије, површине 124 м². Детаљна структура рачунарске опреме на Економском факултету је приказана у Табели 9.2.). Такође, постојећа опрема се уредно сервисира да би се обезбедило несметано одвијање: процеса рада у административно техничкој јединици, научно истраживачког рада наставника и сарадника, и праћења наставног процеса од стране студената.

Амфитеатар и све учионице опремљени су неопходним аудио-визуелним средствима за извођење савремене наставе, а на свим рачунарима користе се лиценцирани рачунарски програми. Факултет обезбеђује несметано функционисање локалне рачунарске мреже, као дела академске мреже Србије, која повезује све рачунаре дате на коришћење наставницима, сарадницима, службама Факултета и студентским организацијама. У згради факултета (укључујући и просторије за извођење наставе) обезбеђена је линијска и бежична интернет веза, која се може користити у наставне и истраживачке сврхе.

б) SWOT анализа елемената стандарда 9

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Факултет је усвојио општи акт о уџбеницима и поступа по њему (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> Недовољан број новијих уџбеника и монографија на страним језицима. (++)

<ul style="list-style-type: none"> • Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време (++) • Адекватни информатички ресурси и подршка и квалитетан библиотечки материјал (++) • Добра библиотечка размена са библиотекама у земљи и региону (+) 	<ul style="list-style-type: none"> • Студенти су недовољно упознати са начином рада у библиотеци и рачунском центру (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко опредељење Факултета за континуирано унапређење квалитета уџбеника, литературе, информатичких и библиотечких ресурса (+++) • Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама прилагођена потребама континуираног повећања квалитета рада библиотеке (++) • Унапређење библиотечке размене са институцијама у иностранству (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Неадекватна расподела сопствених средстава за набавку стране литературе, посебно уџбеника и монографија (++) • Промене у науци и брз развој софтвера и хардвера може довести до застарелости библиотечких и информатичких ресурса (+++) • Недовољно развијена култура квалитета међу наставницима и студентима Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

1. Континуирано праћење и унапређење система обезбеђења квалитета уџбеника, литературе, информатичких и библиотечких ресурса Факултета уважавајући мишљења и ставове студената и наставника и сарадника.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Центар за економска истраживања, Јединица за издавачку делатност, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета.

2. Интензивирање издавачке делатности Факултета повећањем мотивисаности наставника и сарадника да публикују уџбеничку литературу у складу са променама у науци и привредној пракси.

Носилац активности: декан, продекани, шефови катедара, Наставно-научно веће, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама, Комисија за обезбеђење квалитета.

3. Мотивисати наставнике и сараднике да повећају обим едукативног материјала у електронском облику и учине га доступним студентима преко сајта Факултета.

Носилац активности: декан, продекани, Центар за економска истраживања, Библиотека, Комисија за обезбеђење квалитета.

4. Интензивирати сарадњу са високошколским и другим установама и организацијама у земљи и иностранству са којима се врши размена публикација,

Носилац активности: декан, продекани, Библиотека Факултета, Центар за економска истраживања, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама, Комисија за обезбеђење квалитета.

5. Систематски едуковати студенте о начину рада библиотеке и доступном библиотечком фонду.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Библиотека, Студентски парламент.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1](#) Општи акт о уџбеницима

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Економски факултет Универзитета у Нишу је својим општим актима, у складу са законом, установио органе управљања и пословођења, као и стручне органе, и детаљно је регулисао њихову надлежност и одговорност у организацији и управљању Факултетом. Надлежност и одговорност органа управљања и пословођења Факултета утврђени су Статутом Факултета, као и Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета рада Деканата. На основу Статута Факултета, орган управљања је Савет, орган пословођења је декан, а стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће, Изборно веће, Веће за мастер студије, Веће Катедре и помоћна тела органа Факултета. Ближе процедуре за избор декана Факултета одређене су посебном Одлуком Наставно-научног већа. Остваривање права и заштита интереса студената у надлежности је Студентског парламента, чији је рад регулисан Статутом Студентског парламента, као и студента продекана.

Организационе јединице Факултета су: јединице образовно-научне делатности и Секретаријат Факултета. Организационе јединице на Факултету, њихова структура и делокруг рада утврђене су Статутом Факултета, организационом шемом као и Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета рада одговарајућих служби, и то: Службе за наставна и студентска питања, Службе за опште и правне послове, Библиотеке и Службе за финансијско пословање. Ближе одредбе о саставу, делатности и начину рада ненаставних организационих јединица, које се односе на Секретаријат Факултета, утврђене су Правилником о организацији и систематизацији послова и радних места, као и посебним актима за организационе јединице за које постоји потреба. Факултет је дефинисао принципе и процедуре управљања људским ресурсима (како наставног, тако и ненаставног особља) посебним правилником.

Ненаставно особље Факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачких и осталих делатности Факултета. Ненаставно особље Факултета чини 30 запослених лица. Од наведеног броја, 17 лица има високу школску спрему, 1 лица вишу школску спрему, 6 лица средњу школску спрему, и 6 лица основно образовање. Детаљан преглед ненаставних радника стално запослених на Економском факултету у Нишу, дат је у Табели бр. 10.1.

Факултет прати и оцењује рад Деканата и служби за ненаставну подршку. Факултет спроводи анонимну анкету наставника и сарадника у циљу оцене квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке. Факултет спроводи анкету студената завршних година основних, мастер и докторских академских студија о квалитету управљања Факултетом и квалитету ненаставне подршке.

Факултет подстиче, мотивише и обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно усавршавање у циљу повећања компетенција за праћење и примену нових прописа и информационих технологија и осавремењавање процеса рада. У том контексту, Факултет је пружао подршку и обезбеђивао учешће заинтересованим ненаставним радницима на различитим стручним обукама, испитима и семинарима, како би се усавршили и стекли нове компетенције.

б) SWOT анализа елемената стандарда 10

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Статутом Факултета јасно су дефинисане надлежности органа управљања, органа пословођења и стручних органа (+++) • Статутом Факултета дефинисана је организациона структура Факултета (+++) • Квалитет управљања Факултетом се континуирано прати и анализира (++) • Спроводи се анкете о квалитету рада стручних служби и ненаставне подршке и предузимају се мере за унапређивање квалитета (++) • Ненаставно и управљачко особље се перманентно усавршава и образује (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољан број адекватних семинара за усавршавање ненаставног особља (++) • Недовољно познавање страних језика од стране једног дела ненаставног особља (++) • Недовољна мотивисаност ненаставног особља за унапређење компетенција (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко опредељење Факултета за континуирано унапређење квалитета управљања високошколском институцијом и ненаставном подршком (+++) • Константна едукација и професионално усавршавање ненаставног особља кроз програме доживотног учења и програма за стручно усавршавање (++) • Стално побољшавање и дорада софтвера за квалитетнији и ефикаснији рад стручних служби Факултета (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Лимитиране могућности запошљавања стручног ненаставног кадра (++) • Недовољно развијена култура квалитета међу ненаставним особљем Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

1. Континуирано унапређивати радно окружење које ће бити подстицајно за рад, како би се запослени максимално залагали и унапређивали професионални однос према корисницима услуга.

Носиоци активности: декан, руководиоци стручних служби.

2. Обезбедити континуирану едукацију за запослене из области законских прописа који се односе на њихов рад.

Носиоци активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

3. Перманентно побољшавати техничку опремљеност и услове рада у ненастави.

Носиоци активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

3. Јачати свест о значају обезбеђења квалитета и тиме снажење организационе културе квалитета

међу запосленима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање запослених да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране запослених.

Носилац активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

Показатељи и прилози за стандард 10

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Економски факултет Универзитета у Нишу користи простор и опрему који су задовољавајућег обима, адекватне структуре и на адекватном степену техничке савремености. Простор и опрема Факултета задовољавају одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, тако да обезбеђују квалитетно извођење наставе на свим врстама и нивоима студија, као и одговарајуће радне услове за све студенте и запослене.

Објекат, који Факултет користи за обављање наставне и научноистраживачке делатности, има више крила и то: западно крило спратности Су+П+4+Пк, северно Су+П+2 и јужно Су+П+1+Пк. Објекат користе Економски и Правни факултет. Изградња објекта је започела 1937. године, а завршена је после Другог светског рата. Исти је реконструисан 1990. и 2005. године детаљно. Објекат има више улаза са главне улице и из дворишта. Све етаже су повезане помоћу главног степеништа, неколико помоћних степеништа и једним лифтом.

Укупна површина објекта која припада Економском факултету је 7.219м². Конкретно, ниво сутерена скоро у целости припада Економском факултету и ту су библиотека са читаоницама и остале просторије библиотеке, амфитеатар и једна учионица, просторије студенских организација, канцеларија студента продекана и скриптарица. У приземљу, у северном крилу су просторије деканата и администрација Факултета, у западном су шест учионица, један кабинет наставника, студенска служба, архива и просторије за техничко особље, а у јужном су две учионице. На другом спрату у северном крилу су кабинети наставника и две учионице, у западном кабинети наставника и две учионице, у јужном кабинети наставника и једна учионица. На нивоу четвртог спрата у западном крилу су кабинети наставника и то у јужном делу спрата. На поткровљу западног крила су такође у јужном делу кабинети наставника и једна учионица.

Простор за извођење наставе чине 24,53% укупне површине, наставнички кабинети 14,61%, наставничка читаоница 0,73%, студенска служба 0,97%, секретаријат факултета 2,88%, друге просторије (котларница, комора за хлађење амфитеатра, мокри чворови, холови, радионице итд.) 47,86%, студенски парламент 2,59% и дворишни простор 5,82% укупног простора..

Факултет има 4 информатичке учионице/лабораторије у којима је смештено 65 десктоп рачунара, 18 лаптоп рачунара и 4 сервера. Извршена је модернизација библиотечног и информационог система. Све књиге и часописи су уведени у базу података, а омогућен је и приступ Библиотеке COBISS систему. Рачуноводство, студенска служба, центар за економска истраживања,

секретаријат факултета и кабинети професора су опремљени компјутерима са пратећом опремом (штампач, скенер, интернет веза). За потребе наставе у свакој учионици се налази бела табла и десктоп рачунар повезан са пројектором и пројекционим платном. За оглашавање се користи табла са лед диодама, као и 15 огласних табли.

Факултет је обезбедио бежичну Интернет везу у већем делу објекта којим располаже.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби. Уз то, Факултет обезбеђује и висок ниво хигијене свих просторија, редовно одржавање опреме и њено осавремењивање.

У претходном периоду Факултет је заменио дотрајалу столарију у учионицама и континуирано одржавао простор кабинета наставника и сарадника.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама студената и наставног процеса; контролом квалитета простора и опреме, путем анкетања студената и запослених; доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимањем корективних и подстицајних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

б) SWOT анализа елемената стандарда 11

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Добра опремљеност простора Факултета (+++) • Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената (++) • Квалитетније обављање наставе и одвијање наставног процеса због увођења савремене технологије (++) • Континуирано осавремењивање информатичких ресурса (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна енергетска ефикасност зграде Факултета (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко опредељење Факултета за континуирано унапређење квалитета простора и опреме (+++) • Замена прозорске столарије и прозорских стакала, на преосталом, делу објекта (++) • Повећати учешће на међународним и националним пројектима у циљу побољшања техничке опремљености за извођење наставе и рада стручних служби Факултета (++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Старост објекта и инсталација (+++) • Брзо застаревање рачунарске опреме (+++) • Нередовно и недовољно финансирање материјалних трошкова Факултета за текуће инвестиционо одржавање (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

1. Пажљиво одређивати приоритете у набавци опреме да би се максимално побољшао ниво свих наставних учионица, кабинета наставника и сарадника и простора стручних служби Факултета.

Носилац активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

2. Планирати и обезбедити средства за решавање проблема енергетске ефикасности објекта Факултета.

Носиоци активности: декан, продекани, руководиоци стручних служби.

Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност употребе финансијских средстава, чиме се осигурава дугорочна финансијска стабилност.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Економски факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства за реализацију наставног процеса, научно-истраживачког рада и других активности из свог делокруга.

Средства за обављање својих делатности Факултет обезбеђује:

- из буџета Републике;
- од школарина и других накнада трошкова;
- од пружања услуга и других послова на основу уговора са корисницима услуга;
- из осталих извора (поклони, донације, спонзорства и др.).

Правни основ стицања и расподеле прихода дефинисан је важећим Законом о високом образовању (Службени гласник РС, бр. 76/2005, 100/2007 - аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 - аутентично тумачење, 87/2016, 88/2017, 73/2018, 67/2019 и 6/2020), а пословање је детаљно уређено Статутом Факултета и правилницима, у складу са Законом и Статутом.

Током протеклог периода, учешће прихода из буџета Републике Србије се креће на нивоу између 53% и 54%, док остатак чине сопствени приходи Факултета (прилози по годинама). При томе, највећи део сопствених прихода остварује се по основу школарина самофинансирајућих студената. Пошто је број самофинансирајућих студената из године у годину све мањи и тиме, приходи од школарине, Факултет настоји да пружањем осталих (консултантских) услуга, обезбеди додатне изворе финансирања.

Факултет је био један од оснивача Фонда "Пријатељи Економског факултета у Нишу", уписаног у Регистар фондова, 2009. године. Иако је, након оснивања, Фонд имао прихватљив ниво активности у обезбеђивању финансијских средстава, у међувремену је престао да ради. Потребно је поновно размотрити установљење истог или сличног начина обезбеђења средстава за сврхе побољшања услова наставног и научно-истраживачког рада.

Факултет редовно доноси финансијске планове и планове јавних набавки који обухватају целокупно финансијско пословање. Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз *Извештај о пословању и Годишњи обрачун*, које усваја Савет Факултета. Усвојени документи од стране Савета Факултета у вези финансијских планова, планова јавних набавки, извештаја о пословању и годишњих финансијских извештаја Факултета дати су у Прилогу уз овај стандард (у Прилогу су дати наведени документи од 2017-2019. године, будући да су исти за период пре 2017. године већ презентовани у претходном Извештају о самовредновању.

Квалитет финансирања остварује се: доследним поштовањем правила о припреми и усвајању Финансијског плана и других финансијских аката, контролом коришћења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих мера у случају нерационалног или ненаменског трошења средстава.

б) SWOT анализа елемената стандарда 12

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Буџетски начин финансирања (++) • Јавност и транспарентност извора финансирања и начина употребе финансијских средстава (++) • Стицање прихода од учешћа у научно-истраживачким пројектима (++) • Сопствени приходи (+) • Стицање прихода од пружања консалтинг услуга и израде студија изводљивости пројеката (+) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатак буџетских финансијских средстава за подмиривање текућих материјалних трошкова (++) • Недовољно учешће Факултета у креирању економске политике и стратегије развоја локалне самоуправе (+++) • Изостанак учешћа локалне самоуправе у финансирању високог образовања (+)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Повећање прихода Факултета, учешћем у домаћим и међународним научно-истраживачким пројектима и пружањем консалтинг услуга (+++) • Веће ангажовање факултета у креирању економске политике и стратегије развоја региона (+++) • Организовање едукативних и иновационих семинара за привредне субјекте у окружењу (+++) • Већа сарадња са привредним коморама (+) 	<ul style="list-style-type: none"> • Економска криза у земљи и у окружењу (++) • Неповољна привредна ситуација у земљи (++) • Нелојална конкуренција приватних факултета (+++) • Изразито лош материјални положај студената (++) • Један број запослених није довољно мотивисан да узме учешћа у активностима којима се стичу сопствени приходи Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12:

Факултет испуњава Стандард 12.

Средства са којима Република, као оснивач Факултета, преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја, учествује у финансирању Факултета, посебно у домену материјалних трошкова, нису довољна, што може имати утицаја на унапређење његовог рада.

Као мере и активности за унапређење квалитета стандарда 12, предлажу се следеће:

1. У наредном периоду Факултет би требало да се интензивно ангажује у обезбеђењу додатних средстава за финансирање наставних активности, научно-истраживачког рада, побољшања просторних могућности и набавке техничких средстава.

Носиоци активности: декан, продекани, стручне службе факултета.

2. Потребно је додатно улагање средстава у унапређивање квалитета наставног кадра, научно-истраживачких резултата, услова студирања, и квалитета студијских програма, што чини Факултет атрактивним за студенте и обезбеђује стабилност финансирања, како кроз попуњавање буџетских квота, тако и кроз спремност студената да се упишу на Факултет уз плаћање школарине.

Носиоци активности: декан, продекани, студент продекан, студентски парламент, Комисија за обезбеђење квалитета, стручне службе факултета.

2) Показатељи и прилози за стандард 12:

[Прилог 12.1. Финансијски план](#)

[Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Правни оквир деловања студената и студентских организација на Економском факултету у Нишу регулисан је Статутом Факултета, Статутом Студентског парламента и Пословником о раду Студентског парламента. Укључивањем студената у рад студентских организација на Економском факултету у Нишу, студенти остварују своја права и интересе, баве се различитим ваннаставним активностима и утичу на побољшање квалитета студирања.

Наставно-научно веће Економског факултета у Нишу је 21.02.2008. године, на предлог Декана, усвојило Стратегију о обезбеђењу квалитета и Правилник о самовредновању и оцењивању

квалитета Економског факултета у Нишу, а 28.03.2019. године и измене Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу и 25.06.2020. године измене Стратегије обезбеђења квалитета Економског факултета Универзитета у Нишу у делу полазних основа. Тиме је створена институционална основа да студенти у пуној мери буду укључени у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређивања квалитета на Факултету. Факултет је обезбедио активно учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета, преко Комисије за обезбеђење квалитета, чији је један члан представник студената.

Студентски представници су чланови Савета Факултета (три члана) и Наставно-научног већа Факултета (20% чланова Већа са правом гласа), тј. чланови су органа управљања и највишег стручног органа Факултета; Комисије за наставна и студентска питања (један члан) као сталне комисије Наставно-научног већа Факултета; Дисциплинске комисије за студенте Економског факултета у Нишу (два члана); Комисије Факултета за вредновање ваннаставних активности студената (два члана); Већа Центра за економска истраживања Економског факултета у Нишу (два члана), и на адекватан начин учествују у доношењу свих докумената из области обезбеђења квалитета Економског факултета у Нишу.

Основни начин контроле квалитета од стране студената свих нивоа студија је учествовање у анонимном анкетирању студената о квалитету студија и наставног процеса. Сви студенти Факултета, имају могућност да активно учествују у оцени квалитета: студијских програма, свих елемената наставног процеса, обавезне и допунске литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника и факултетских служби. Анкетирање се спроводи више пута у току године, у зависности од циљне групе обухваћене анкетом. Активности анкетирања студената спроводе ресорни продекани, представници Студентског парламента и секретар Факултета.

До 2019. године Факултет је спроводио следеће анкете студената: (1) анкету о квалитету наставног процеса, (2) анкету о квалитету студијског програма и услова рада, (3) анкету дипломираних студената о квалитету студијског програма, предвиђене Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу од 21.02.2008. године. Од 2019. године анкетирање се спроводи електронским (онлајн) путем, а у анкетирању се користи анкета прописана од стране Универзитета у Нишу и на начин предвиђен Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу од 28.03.2019. године. Овим Правилником предвиђене су следеће анкете студената:

- Анкета о вредновању наставног процеса за предмете, у којој учествују студенти свих нивоа студија,
- Анкета о вредновању квалитета студијских програма на високошколској установи, у којој учествују студенти завршних година основних и мастер академских студија,
- Анкета о вредновању квалитета студијских програма на високошколској установи, у којој учествују студенти докторских студија.

За разлику од претходног периода, студенти завршних година основних и мастер академских, као и студенти докторских студија су редовно укључени у оцену квалитета Факултета, као и рада деканата и ненаставне подршке, затим квалитета опреме и простора, али и улоге студената у самовредновању и провери квалитета. Резултати свих анкета редовно су предмет разматрања на седницама Студентског парламента. Уз то, Факултет је дужан да резултате анкета учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања. Са резултатима вредновања, Факултет упознаје наставнике и сараднике преко катедри и Наставно-научног већа, студенте преко студентских организација, јавност и надлежне државне органе на одговарајући начин.

На Факултету је обезбеђен рад студентских организација преко којих студенти могу самостално вредновати све активности рада Факултета. Ради обезбеђења квалитетне студентске подршке у

спровођењу стратегије квалитета, Факултет је обезбедио финансијска средства за финансирање студентских организација Факултета, које за ова средства конкуришу сваке године припремом одговарајућих буџета. Поред тога, студенти су у периоду од 2017. до 2019. године реализовали више пројеката којима су значајно допринели повећању квалитета Факултета, и то:

- пројекат „Пословни развој младих кроз *Case Study Club*“ финансиран од стране Града Ниша (2018.) и награђен од стране Војвођанске банке (2019.) као једна од најбољих друштвено одговорних образовних иницијатива у Србији, а која је за циљ имала повећање квалитета ваннаставних активности на Економском факултету у Нишу;
- пројекат „Активизам младих као фактор одрживог економског развоја“ финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС (2018.), а којим се подстакло указивање на значај и бенефите активизма младих и богатог неформалног образовања током високог образовања;
- пројекат „Професионални развој студената – од студента до лидера“ финансиран од стране Града Ниша (2019.), чији је фокус био на организацији конференције за студенте;
- пројекат „Значај туризма и хотелијерства за одрживи развој – у служби студената“ финансиран од стране Града Ниша (2019.), чији је циљ био упознавање студената Факултета са туристичким потенцијалима Србије кроз едукативно путовање.

Интересе студената на Факултету заступа и Студент продекан, кога делегира Студентски парламент, док интересе студената Економског факултета на Универзитету у Нишу заступају њихови представници у Студентском парламенту Универзитета у Нишу, студент проректор Универзитета у Нишу, представници у Сенату и Савету Универзитета у Нишу. Студенти Економског факултета су делегати Скупштине СКОНУС-а (два члана) и Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (један члан).

На основу анализе елемената Стандарда 13 утврђено је да је Економски факултет у Нишу усвајањем, константним праћењем и изменама у складу са захтевима стандарда за високо образовање Стратегије о обезбеђењу квалитета и Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу испунио Стандард 13, јер је обезбедио активно учешће студената у процесу праћења, контроле и унапређивања квалитета.

б) SWOT анализа елемената стандарда 13

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Факултет је обезбедио активно учешће студената у процесу праћења, контроле и унапређења квалитета (+++) • Побољшани анкетни упитник и систем анкетирања студената (+++) • Представници студената су мотивисани и активни у раду на побољшању квалитета Факултета на различите начине (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатак анкете о мотивима уписа на Економски факултет у Нишу (+) • Неизграђен систем континуираног прикупљања информација о квалитету студијских програма од бивших студената (+++) • Недовољно уважавање резултата анкета које спроводи Студентски парламент и студентске организације о квалитету Факултета приликом оцене квалитета Факултета (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Стратешко опредељење Факултета за укључивање студената у процес унапређења квалитета и развој образовања у коме 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно развијена свест једног дела студената о значају оцене квалитета Факултета (++)

студенти имају централну улогу (++++)

- Укључивање мишљења студената приликом доношења предлога за побољшање квалитета студија поред регуларног анкетања (++)
- Предлог Студентског парламента за унапређење квалитета након сваког окончаног семестра (++)

- Недовољна мотивисаност једног дела студената за учешће у активностима праћења, контроле и унапређења квалитета Факултета (++++)
- Недовољно снажна култура квалитета међу запосленима и студентима Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

1. Континуирано праћење и унапређење система обезбеђења квалитета Факултета уважавајући мишљења и ставове студената, студентских организација и Студентског парламента.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета, председник Студентског парламента.

2. Анкетање студената прве године основних академских студија о мотивима уписа на Економски факултет у Нишу у циљу формирања комплетне оцене о квалитету студијских програма и начинима за њихово промовисање у складу са очекивањима будућих студената.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета.

3. Анкетање бивших студената о квалитету исхода студијских програма Факултета у циљу формирања комплетне оцене о квалитету студијских програма и начинима за њихово побољшање у складу са захтевима послодаваца.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета.

4. Континуирано праћење и анализа резултата анкета о квалитету Факултета које спроводи Студентски парламент и студентске организације Економског факултета у Нишу.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета, председник Студентског парламента.

5. Јачање свести о значају обезбеђења квалитета и тиме снажење организационе културе квалитета међу свим запосленима и студентима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање запослених и студената да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране запослених и студената.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, шефови већа катедара, руководиоци факултетских центара, руководиоци стручних служби, председници сталних комисија Наставно-научног већа, председник Студентског парламента.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

- Статут Економског факултета у Нишу од 27.02.2018. године
- Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу од 21.02.2008. године
- Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу од 28.03.2019. године
- Одлука о образовању Комисије за обезбеђење квалитета на период од три године бр. 04-2475 од

01.11.2018. године

- Одлука о образовању Комисије за наставна и студентска питања бр. 04-2470 од 01.11.2018. године
- Одлука о образовању дисциплинске комисије за студенте Економског факултета у Нишу
- Одлука о образовању Комисије Факултета за вредновање ваннаставних активности студената
- Одлука о образовању Већа центра за економска истраживања на период од три године бр. 04-2473 од 01.11.2018. године
- Резултати анкете о квалитету садржаја и метода наставе на основним академским студијама у јесењем семестру школске 2016/2017. године
- Резултати анкете о квалитету садржаја и метода наставе на основним академским студијама у јесењем семестру школске 2016/2017. године
- Резултати анкете о квалитету садржаја и метода наставе на мастер академским студијама школске 2016/2017. године
- Резултати анкете о квалитету садржаја и метода наставе на докторским академским студијама школске 2016/2017. године
- Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма Економског факултета у Нишу у школској 2017/2018. години
- Резултати упитника за вредновање квалитета наставног процеса по предметима и наставницима на основним, мастер и докторским академским студијама школске 2017/2018. године
- Извештај о вредновању квалитета студијских програма основних и мастер академских студија за школску 2018/2019. годину
- Извештај о вредновању квалитета студијских програма докторских академских студија за школску 2018/2019. годину

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Економски факултет Универзитета у Нишу је усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета и Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета, као и избором чланова Комисије за обезбеђење квалитета, обезбедио институционалне оквире за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета у свим областима обезбеђења квалитета. Факултет је обезбедио услове и ресурсе за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. За сваку област обезбеђења квалитета утврђени су стандарди, процедуре и индикатори за праћење и вредновање квалитета, систем корективних мера за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета и носиоци, односно субјекти за спровођење поступка праћења и оцене квалитета и спровођење корективних мера. Усвојеним документима из области обезбеђења и провере квалитета предвиђено је редовно периодично вредновање квалитета, уз могућност да се изврши и ванредна провера квалитета, ако за тим постоји потреба. Факултет најмање једном у три године спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета. Прва свеобухватна провера квалитета рада на Економском факултету извршена је 2011. године, када је припремљен први извештај о самовредновању. Циљ првог циклуса самовредновања је био постављање оквира и дефинисање основних елемената за праћење и унапређење квалитета. Након тога су урађене још две свеобухватне провере квалитета 2013. и 2017. године, којима су конкретније преиспитани индикатори квалитета у свим областима утврђеним Стратегијом обезбеђења квалитета. Анализе се у великој мери заснивају на подацима добијеним анкетањем студената о квалитету рада Факултета и о квалитету студијских програма и наставе. Саставни делови ових извештаја су сва

релевантна документа која указују на то да Економски факултет у Нишу континуирано прати квалитет одвијања свих активности. Сви општи акти Факултета којима је регулисан систем обезбеђења квалитета, као и извештаји о самовредновању, доступни су јавности на интернет страници Факултета (www.eknfak.ni.ac.rs).

Економски факултет у Нишу интензивно сарађује са преко 70 послодаваца по основу уговора о пословној сарадњи, са којима организује летњу стручну праксу у трајању од 4 до 12 недеља у току јуна, јула, августа и септембра. Годишње преко 150 студената треће и четврте године основних академских студија, као и мастер и докторских академских студија има могућност да обави стручну праксу, и више десетина студената ову могућност за стручно усавршавање и користи. Економски факултет у Нишу обезбеђује повратну информацију од послодаваца са којима интензивно сарађује, као и од представника Националне службе за запошљавање, бивших студената и одговарајућих организација о компетенцијама својих дипломираних студената. Анкетирање послодаваца вршено је на начин утврђен Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета.

Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање са одговарајућим страним високошколским установама у погледу квалитета. Подаци се користе за упоређивање квалитета студијских програма основних академских студија, студијских програма дипломских академских (мастер) студија и студијских програма докторских академских студија. Сви студијски програми Факултета конципирани су у складу са Законом о високом образовању и Болоњском декларацијом. Сваки студијски програм на основним, мастер и докторским академским студијама упоредив је са најмање три студијска програма страних високошколских установа, од чега су најмање две из Европе. Примењен је ECTS систем, као и остали принципи везани за апликацију одговарајућих стандарда захтеваних болоњским процесом. Сходно томе, испити су једносеместрални, са одговарајућом пропорцијом изборних дисциплина. У току године се организују колоквијуми, који се сматрају делом испита, а ако се има у виду ангажованост студената на пракси и у ваннаставним активностима на решавању практичних проблема, може се закључити да студенти Факултета проводе сразмерно приближно време у непосредној пракси, као и њихове колеге које се образују у иностранству.

Сви наставници, сарадници и ненаставни радници упознати су са системом обезбеђења квалитета Факултета. Извештаји о резултатима анкетирања предмет су разматрања на састанцима Комисије за обезбеђење квалитета и Наставно-научног већа Факултета. Формирана је база података која ће обезбедити трајно чување прикупљених података и њихово упоређивање са подацима који ће се убудуће прикупљати. Извештај о самовредновању се, према дефинисаним процедурама, доставља најпре на мишљење Комисији за обезбеђење квалитета, а затим заједно са мишљењем Комисије је предмет разматрања на седници Наставно-научног већа Факултета. Тиме се стварају услови да се сви наставници и сарадници Факултета упознају са резултатима спроведеног поступка самовредновања. Извештај о самовредновању доставља се и Сенату Универзитета у Нишу. Извештај о самовредновању се објављује на интернет страници Факултета (www.eknfak.ni.ac.rs) и тиме доступан и свим другим заинтересованим јавностима.

На основу анализе елемената Стандарда 14 утврђено је да је Економски факултет у Нишу испунио Стандард 14, јер је успоставио формални систем обезбеђења квалитета кроз усвајање одговарајућих општих аката, дефинисањем субјеката система обезбеђења квалитета и њихових улога, задатака и надлежности, као и утврђивањем стандарда и поступака обезбеђења квалитета и конституисањем органа, чиме је створио претпоставке за систематско праћење и периодичну проверу квалитета.

б) SWOT анализа елемената стандарда 14

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Постоји утврђена методологија за спровођење контроле квалитета и испуњености стандарда (+++) • Контрола квалитета и испуњености стандарда се редовно прати (+++) • Стратегија управљања квалитетом Факултета је усаглашена са стратегијама за обезбеђивање квалитета других престижних високошколских институција у земљи или иностранству (++) • Сва усвојена документа везана за контролу квалитета су доступна јавности на веб страници Факултета (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно изграђен систем континуираног прикупљања информација о компетенцијама дипломираних студената од послодаваца (+++) • Променљивост структуре извештаја о анкетирању током посматраног периода (++) • Недовољна искоришћеност података добијених контролама квалитета за планирање будућих активности (++) • Недовољна ажурност у усклађивању стандарда квалитета са потребама. (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> • Јасно стратешко одређење Факултета за унапређење квалитета студијских програма (+++) • Обезбеђени услови и инфраструктура за редовно, систематско прикупљање и обраду података из анкета (+++) • Савремени систем за електронско прикупљање података (анкетирање) (++) • Факултет има развијен модел сарадње са послодавцима и престижним иностраним факултетима (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> • Отежано одржавање оптималног нивоа посвећености систематском праћењу и периодичној провери квалитета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

1. Интензивирати континуирано и систематско унапређење квалитета студијских програма.
Носилац активности: декан, продекани, шефови катедри, Комисија за наставна и студентска питања, Комисија за докторске студије, Комисија за обезбеђење квалитета
2. Стварати услове за добијање квалитетних повратних информација од стране послодаваца о компетенцијама дипломираних студената.
Носилац активности: декан, продекани, Савет послодаваца, Комисија за обезбеђење квалитета.
3. Обезбедити бољу софтверску подршку контроли квалитета и испуњености стандарда.
Носилац активности: декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета.
4. Проширивати видове сарадње са иностраним факултетима и универзитетима.
Носилац активности: декан, продекани, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.
5. Основати Алумни центар Економског факултета у Нишу у циљу интензивније сарадње са бившим студентима у погледу унапређења квалитета студијских програма.
Носилац активности: декан, продекани, Савет послодаваца, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које

обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

- Стратегија обезбеђења квалитета Економског факултета Универзитета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/strategija_obebedjenja_kvaliteta.pdf)
- Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/pravilnik_o_samovrednovanju.pdf)
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета наставног процеса Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/standardi_u_nastavi.pdf)
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета докторских академских студија (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/standardi_doktorskih_studija.pdf)
- Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета рада Службе за наставна и студентска питања Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/standardi_u_evidenciji.pdf)
- Стандарди и процедуре рада библиотеке Економског факултета у Нишу (http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/standardi_u_biblioteci.pdf)
- Извештај о самовредновању Економског факултета у Нишу за 2011. годину (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/Samovrednovanje-2011.pdf>)
- Извештај о самовредновању Економског факултета у Нишу за 2013. годину (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/Samovrednovanje-2013.pdf>)
- Извештај о самовредновању Економског факултета у Нишу за 2017. годину (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/akta/Samovrednovanje-2017.pdf>)
- Извештај о спољашњој провери осигурања квалитета Економског факултета Универзитета у Нишу (<http://www.eknfak.ni.ac.rs/dl/KAPK-Samovrednovanje-2013.pdf>)

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 15

Економски факултет у Нишу је акредитовао студијски програм докторских студија Економија у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука. Студијски програм докторских студија Економија траје три године, 6 семестара, 180 ЕСПБ бодова и, у складу са правилником Националног савета за високо образовање Србије, након завршетка студија стиче се звање доктор економских наука.

На поступак уписа, организовања и завршетка докторских студија, као и у поступку израде и одбране докторске дисертације примењују се следећи акти: (1) Закон о високом образовању ("Службени гласник Републике Србије" број 88/2017, 27/2018, 73/2018), (2) Статут Универзитета у Нишу ("Гласник Универзитета у Нишу" број 8/2017, 6/2018, 7/2018), (3) Статут Економског факултета Универзитета у Нишу ("Билтен Факултета" број 206/2018), (4) Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“, број 6/2007), (5) Правилник о изменама Правилника о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“, број 4/2011), (6) Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације ("Гласник Универзитета у Нишу" број 4/2018, 5/2018), (7) Правилник о упису студената на докторске академске студије на Економском факултету у Нишу, усвојен 5.11.2016. године. Стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране

завршног рада – докторске дисертације Наставно-научно веће Економског факултета у Нишу усвојило је 18.09.2018.године, а одлуку о изменама ових стандарда и процедура донело 26.09.2019. године. Овим правилником регулисан је трећи степен академских студија – докторске студије – на Економском факултету у Нишу. Овај акт обухвата услове за упис на докторске студије, услове студирања, поступак израде и одбране докторске дисертација, поступак за издавање диплома и промоцију кандидата у научни степен доктора наука. Поступак уписа на докторске академске студије ближе је регулисан Правилником о упису студената на докторске академске студије на Економском факултету у Нишу од 26.09.2019. године. Факултет самовреднује акредитоване студијске програме докторских студија у складу са одредбама Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (усвојен 21.02.2008. године, а измењен 28.03.2019. године), којим је детаљније регулисана област обезбеђивања и контроле квалитета акредитованих студијских програма на докторским студијама. Факултет једном годишње спроводи анонимну анкету међу студентима докторских академских студија у циљу оцењивања квалитета студијских програма. Студенти докторских студија путем анкете оцењују квалитет наставног процеса, услове научноистраживачког рада, квалитет управљања Факултетом и улогу студената у самовредновању и провери квалитета. Извештај о резултатима анкетања садржи податке о учесницима у вредновању, резултате вредновања и предлоге корективних мера. Са резултатима вредновања, Факултет упознаје наставнике и сараднике преко катедри и Наставно-научног већа, студенте преко студентских организација, а јавност на одговарајући начин.

У оквиру своје организације, Економски факултет у Нишу нема развијену докторску школу. Уместо Савета докторских студија постоји Комисија за докторске студије која је, према Статуту Економског факултета у Нишу, стална комисија Наставно-научног већа Економског факултета Универзитета у Нишу. Конкурс за упис на докторске академске студије спроводи Комисија за упис на докторске студије, коју именује Наставно-научно веће Факултета.

Научноистраживачки рад на Економском факултету у Нишу реализује се преко Центра за економска истраживања. Центар настоји да научноистраживачки рад организује по угледу на развијени, научни и истраживачки амбијент земаља у окружењу, као и земаља ЕУ, а индивидуални рад сваког наставника и сарадника пружа конкретан допринос раду Центра. Наставно-научно веће Факултета на крају сваке календарске године усваја Програм научних истраживања Економског факултета Универзитета у Нишу за следећу годину, а резултати научноистраживачког рада се прате кроз Извештаје о остваривању Програма научних истраживања Економског факултета Универзитета у Нишу. На основу ових извештаја Факултет периодично (на крају сваке календарске године) проверава своју спремност за извођење наставе на докторским академским студијама.

У периоду од 2017. до 2019. године укупно је 51 студент одбранио докторску дисертацију, од чега 27 на докторским академским студијама и 26 на последипломским студијама. У истом периоду на Економском факултету у Нишу дипломирало је укупно 1070 студената, и то 941 на основним академским студијама и 129 на основним студијама. Однос укупног броја дипломираних студената и укупног броја студената који су одбранили докторску дисертацију на Економском факултету у Нишу у посматраном периоду износи 21:1. Уколико се посматрају само студенти на акредитованим студијским програмима академских студија, може се закључити да се однос током периода посматрања мењао, тако да у школској 2016/2017. години износи 47:1, у школској 2017/2018. години 27:1, и у школској 2018/2019. години 36:1 (табела бр. 1). Када је реч о односу броја наставника и укупном броју студената који су одбранили докторске дисертације на Економском факултету у Нишу, овај однос је у школској 2016/2017. години износио 2:1, у 2017/2018. години 4:1 и у 2018/2019. години 7:1.

Табела бр. 1 – Показатељи научноистраживачког рада

Показатељ	2016/2017.	2017/2018.	2018/2019.
-----------	------------	------------	------------

Број одбрањених докторских дисертација	7 (+23)*	12 (+2)*	8 (+1)*
Број дипломираних студената	332 (+27)**	320 (+42)**	289 (+60)**
Број наставника	67 (+1)***	63 (+3)***	60 (+3)***
Број наставника укључених у научноистраживачке пројекте	67	63	60
Број уговора о сарадњи са научноистраживачким установама	22	23	25

* број одбрањених дисертација на последипломским студијама

** број дипломираних студената на основним студијама

*** број хонорарно ангажованих наставника

Сви наставници Економског факултета у Нишу су укључени у научноистраживачки пројекат чији је носилац Економски факултет у Нишу, затим у пројекте других научноистраживачких организација, као и у оквиру реализације пројеката финансираних од стране међународних организација или институција (TEMPUS, Европска комисија и друге). Квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама испуњава услове које дефинишу стандарди за акредитацију и додатно се унапређује сарадњом са научноистраживачким установама у земљи и иностранству. Факултет је у претходном периоду увећавао обим сарадње посебно са високошколским институцијама из иностранства, и по основу уговора и споразума о сарадњи реализовао мобилност наставника и студената Факултета.

Центар за економска истраживања Економског факултета у Нишу, у циљу развоја научноистраживачког рада и већег доприноса развоју науке и општем фонду знања, посебну пажњу посвећује подмлатку Факултета. Стога је Наставно-научно веће Факултета усвојило Програм развоја научноистраживачког подмлатка Економског факултета у Нишу за период 2017-2020. година. Трогодишњи период развоја научноистраживачког подмлатка Факултета обухвата следеће циљеве програма: (1) усавршавање постојећег и стицање нових знања и компетентности, (2) примена најновијих научних достигнућа, и (3) примена савремених технологија. У функцији развоја научноистраживачког подмлатка, Центар за економска истраживања Економског факултета у Нишу, планира и подстиче усавршавање подмлатка укључивањем у научно-истраживачке пројекте Министарства просвете и науке Владе Републике Србије, организовањем научних скупова и штампањем зборника и других публикација, учешћем на међународним научним скуповима у иностранству, укључивањем у пројекте пружања консултантских услуга привредним и другим организацијама, пре свега на нивоу Града и Региона, укључивањем у научна друштва, нематеријалном и материјалном подршком у успостављању сарадње и боравка у научноистраживачким организацијама у земљи и иностранству, набавком научне и стручне литературе из иностранства, обезбеђењем приступа електронским базама са часописима у пуном тексту и бројним другим активностима. Остварени резултати у погледу унапређења научних способности и академских и практичних вештина студената континуирано се прате и анализирају кроз Извештај о раду Економског факултета у Нишу и Извештај о остваривању програма научних истраживања Економског факултета Универзитета у Нишу.

Економски факултет у Нишу систематски прати и анализира упис студената на докторске студије, а резултати ових анализа су саставни део годишњег Извештаја о раду Економског факултета у Нишу. На основу добијених информација о упису на докторске академске студије, Програмом рада Економског факултета у Нишу предлажу се мере за унапређење политике уписа у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, али и расположивим материјалним и научно-истраживачким ресурсима Факултета.

У школској 2016/2017. години на прву годину докторских академских студија уписано је 16

студената, а по одредбама Закона о изменама и допунама закона о високом образовању на трећу годину докторских академских студија уписана су два студента. У 2017/2018. години на прву годину докторских академских студија је уписано 6 студената, а у школској 2018/2019. години 7 студената.

Студентима докторских академских студија је на располагању истраживачки центар, лоциран у позајмном одељењу библиотеке Факултета, који је опремљен са четири рачунара, као и бесплатно коришћење KOBSON базе стручних часописа и других публикација из читавог света. KOBSON тренутно обезбеђује корисницима преко 35.000 страних научних часописа у пуном тексту, више од 40.000 наслова књига, као и неколико индексних база података из свих научних области. Поред наведених могућности, студентима је на располагању и библиотечки фонд Економског факултета у Нишу који се обновља редовном набавком стручне литературе и часописа, као и донацијама. Подршку у реализацији научноистраживачких активности студентима пружа и Студентски научноистраживачки центар (СНИЦЕФ) Економског факултета у Нишу.

Економски факултет у Нишу континуирано прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању. Студент докторских академских студија је у обавези, да током петог и шестог семестра, пред Менторском комисијом, на првом и другом докторандском колоквијуму образложи своја истраживања у фази припреме пријаве докторске дисертације. Докторандски колоквијуми су отворени за јавност. Да би приступио првом докторандском колоквијуму студент мора да положи све испите и објави најмање један научни рад. Други научни рад, као основ за стицање ЕСПБ из четвртог семестра мора бити објављен пре формалне пријаве докторске дисертације. На овим докторантским колоквијумима студент брани своја дотадашња истраживања везана за предложену тему докторске дисертације, образлаже постављене циљеве, хипотезе и садржај дисертације, а затим и структуру и очекивани научни допринос. Менторска комисија прати рад студента, помаже му и упућује га на научне садржаје које је потребно да истражује. О напретку у истраживањима студента Менторска комисија саставља писане извештаје након првог и другог колоквијума, које доставља Комисији за докторске студије.

Економски факултет у Нишу систематски прати и оцењује научни напредак својих наставника. Квалитет наставника и сарадника Факултета обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног конкурса, стварањем услова за перманентну едукацију и њихов даљи развој. Сви наставници и сарадници Факултета припремају и достављају годишњи Извештај о објављеним публикацијама и Извештај о учешћу на пројектима. Резултати рада наставника анализирају се у Извештају о научноистраживачком раду, који је саставни део Извештаја о раду Факултета.

Економски факултет у Нишу подстиче научни напредак својих наставника. Наставницима и сарадницима Факултет је обезбедио сталну едукацију и усавршавање путем индивидуалног научноистраживачког рада, истраживачког рада организованог преко Центра за економска истраживања и учешћа на научним и стручним скуповима. Финансијска средства за стручно усавршавање наставника и сарадника предвиђена су буџетом Факултета.

Наставнику се, после пет година рада проведених у настави на Факултету и најмање једне године проведене у наставничком звању, може одобрити плаћено одсуство у трајању до једне школске године, ради стручног и научног усавршавања. Ову могућност наставник у звању доцент или ванредни професор може да искористи највише једном у сваком наставничком звању, док наставник у звању редовни професор ову могућност може да искористи једном у пет година. Услови и поступак одобравања плаћеног одсуства у циљу стручног и научног усавршавања наставника регулисано је одредбама Статута Економског факултета у Нишу.

Факултет депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности. Библиотека „Никола Тесла“ Универзитета у Нишу трајно чува штампану и електронску верзију докторских дисертација, одбрањених на Универзитету у Нишу у складу са Одлуком о

достављању докторских дисертација за репозиторијум Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 4/2013). Електронска верзија докторске дисертације се уноси у Дигитални репозиторијум Универзитета у Нишу, а подаци о штампаном примерку у електронски каталог Универзитетске библиотеке. О потпуности и квалитету података о докторским дисертацијама у каталозима и базама података стара се Универзитетска библиотека „Никола Тесла“. Резиме докторске дисертације на енглеском језику објављује се у посебној универзитетској публикацији „Резимеи докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Нишу“.

Економски факултет Универзитета у Нишу обезбеђује јавну доступност Извештаја Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације и докторске дисертација у библиотеци Факултета у периоду од 30 дана од дана објављивања. Извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације налази се и на интернет страници (Web сајту) Факултета у периоду од 30 дана.

б) SWOT анализа елемената стандарда 15

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Факултет континуирано и систематски самовреднује квалитет докторских академских студија (+++) Факултет континуирано прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије (++) Факултет прати и анализира постизање научних способности и академских и практичних вештина својих студената (++) Факултет континуирано прати и анализира напредак својих наставника (+++) Факултет континуирано подстиче научни напредак својих наставника (+++) Факултет депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности (+++) Факултет обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> Докторска школа није развијена у складу са Смерницама за успостављање докторских школа које усваја Национални савет за високо образовање (++) Неизграђен систем свеобухватног прикупљања података о научноистраживачким резултатима студената (+++) Недовољна сарадња Факултета са високошколским и научноистраживачким институцијама из земље и иностранства у реализацији акредитованих студијских програма докторских студија (++)
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> Стратешко опредељење Факултета за континуирано унапређење квалитета докторских академских студија (+++) Развијен менторски систем као подршка студентима докторских студија (++) Велики број потписаних уговора и споразума о сарадњи са високошколским институцијама из земље и иностранства (+++) Велики број научноистраживачких пројеката у чију реализацију су укључени наставници Факултета (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> Недовољна мотивисаност студената за упис на докторске студије због неповољног економског положаја региона и тражње за кадровима на тржишту рада (++) Велика конкуренција сродних факултета у региону (+++) Недовољно развијена култура квалитета међу наставницима и студентима Факултета (++)

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

1. Континуирано праћење и унапређење система обезбеђења квалитета докторских академских студија Факултета уважавајући мишљења и ставове студената, студентских организација и Студентског парламента.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за докторске студије, 2-Комисија за обезбеђење и контролу квалитета, председник Студентског парламента.

2. Унапређење квалитета докторских академских студија реализовањем студијских програма са високошколским институцијама из земље и иностранства.

Носилац активности: декан, продекани, Комисија за научни рад и сарадњу са другим институцијама, Комисија за обезбеђење квалитета.

3. Развој система за континуирано и систематизовано праћење и анализу научноистраживачког рада студената докторских академских студија.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, Комисија за докторске студије, Комисија за обезбеђење и контролу квалитета, председник Студентског парламента.

4. Интензивно промовисање докторских академских студија Економског факултета Универзитета у Нишу.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, председник Студентског парламента.

5. Јачање свести о значају обезбеђења квалитета и тиме снажење организационе културе квалитета међу наставницима и студентима кроз континуирано комуницирање пожељних вредности, мотивисање наставника и студената да прихвате културу квалитета, као и предузимање корективних мера у случају непоштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета од стране наставника и студената.

Носилац активности: декан, продекани, студент продекан, руководиоци факултетских центара, руководиоци стручних служби, председници сталних комисија Наставно-научног већа, председник Студентског парламента.

Показатељи и прилози за стандард 15:

[Табела 15.1.](#) Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,

[Табела 15.2.](#) Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

[Табела 15.3.](#) Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

[Прилог 15.1](#) Правилник докторских студија

[Прилог 15.2](#) Извод из Статута који регулише докторске студије

[Прилог 15.3](#) Правилник о раду докторске школе

[Прилог 15.4](#) Правилник о избору ментора

[Прилог 15.5](#) Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта